

הגיע עת הגאולה

חובדת חודש אדגון תשפ"ג

הגיע עת הגאולה חוברת חודש ארגון תשפ"ג

© כל הזכויות שמורות לתנועת הנוער אריאל

כותבים:

שבטים גלעד דביר - מאור אקשטיין.
שבטים הראל נווה - נהוראי קרימר.
שבטים מעוז נחלה - אליעד צוקר.
שבט חדש וחב"ב - אלחנן קרימר.

עריכה:

אלחנן קרימר, שילה גבאי.

איורים:

ינון גבאי.

עימוד ועיצוב גרפי:

אלינתן אריכא, סטודיו "האש".

תוכן

שבוע ראשון | הגאולה האישית

9	שבטים גלעד-דביר
9	פעולה ראשונה שלישי השניו בידיים שלנו
12	פעולה שניה שבת אל תפחד להגאל
15	שבטים הראל-נווה
15	פעולה ראשונה שלישי הגאולה נוגעת – אליך!
18	פעולה שניה שבת בידך הדבר
23	שבטים מעוז-נחלה
23	פעולה ראשונה שלישי "ג-א-ו-ל-ה!" רגע, אז מה זה בעצם?
28	פעולה שניה שבת לצאת מאזור הנוחות
31	חב"ב
31	פעולה ראשונה שלישי "גאולה מרומו של עולם עד עצמי הקטן"
35	פעולה שניה שבת הגאולה שלי

שבוע שני | הגאולה החברתית

46	שבטים גלעד-דביר
46	פעולה ראשונה שלישי זה קטע משפחתי
47	פעולה שניה שבת אני ואתה נשנה את העולם
49	שבטים הראל-נווה
49	פעולה ראשונה שלישי לוקחים חלק בגאולה
51	פעולה שניה שבת גאולת החברה – זה מתחיל אצלנו
54	שבטים מעוז-נחלה
54	פעולה ראשונה שלישי מביאים גאולה לעולם
56	פעולה שניה שבת כוחה של קבוצה
57	חב"ב
57	פעולה ראשונה שלישי המתנדבים בעם
59	פעולה שניה שבת מהפכה של קדושה

שבוע שלישי | הגאולה הלאומית

67	שבטים גלעד-דביר
67	פעולה ראשונה שלישי דור הגאולה
68	פעולה שניה שבת נצחון לאומי
69	שבטים הראל-נווה
69	פעולה ראשונה שלישי חוזרים לחיות
75	פעולה שניה שבת עכשיו תורנו
78	שבטים מעוז-נחלה
78	פעולה ראשונה שלישי אנחנו חלק מהסיפור הגדול
82	פעולה שניה שבת למי שייכת האולה?
86	חב"ב
86	פעולה ראשונה שלישי לראות גאולה בעיני החומר
92	פעולה שניה שבת ושב ה' את שבותך

שבוע רביעי | הגאולה העולמית

97	שבטים גלעד-דביר.....
97	פעולה ראשונה שלישי איך מתקנים את העולם?
99	פעולה שניה שבת גואל ישראל.....
100	שבטים הראל-נווה.....
100	פעולה ראשונה שלישי בעייתה אחישנה.....
103	פעולה שניה שבת קמעא קמעא.....
106	שבטים מעוז-נחלה.....
106	פעולה ראשונה שלישי גאולת העולם – אנחנו בדרך!
107	פעולה שניה שבת הבשורה שלנו לעולם.....
109	חב"ב.....
109	פעולה ראשונה שלישי מגאולת ישראל לגאולת העולם.....
115	פעולה שניה שבת "במלכות ש-די"!".....

דבר המזכ"ל - דביר עמיאור

תדמינו חבל – חזק, עבות, ארוך. עברו הימים, ומשהו התחיל להשתבש – בהתחלה היו כמה חריקות קטנות, קורה בחייו של כל חבל, אבל לאט לאט השחיקה גדלה. נימים דקים התחילו להיפרם, בהתחלה אף אחד לא הרגיש בכך אבל אחרי תקופה כבר לא היה אפשר להתעלם.

היו כאלו שצעקו ואמרו חברה' חייבים לעשות פה משהו, הרוב היו די אדישים, תהוו למה כל כך חשוב שהחבל יהיה ביחד ואולי יהיה נחמד להתנתק קצת. היו שדווקא מאוד רצו לעזור ולתקן אך התווכחו מה צריך לעשות, חלק משכו לכאן וחלק לשם ויום אחד החבל נקרע, כולם התפזרו לכל עבר ושני חלקי החבל מצאו את עצמם בנתק מתמשך.

בהתחלה כולם היו בטוחים שזה עניין זמני שנה שנתים גג שבעים שנה נחזור, הרי כך בדיוק היה גם בפעם הקודמת. אך זה לא קרה.

ככול שעברו הימים יותר ויותר אנשים שכחו איך זה כשהחבל אחד. היו שאמרו די מספיק עם האגדות הישנות שחררו כבר את החבל ותפתחו לעולם. גם אלו שהתעקשו להחזיק חזק ולא להרפות, עם השנים כבר שכחו למה הם עורגים ומצפים – היו שאמרו שאז כל הצרות יעלמו, שהפוגרמים יפסקו, היו שממש דמינו ממלכה עצמאית וריבונית. אבל, למה בעצם? מה חסר לנו כעת?!

לכולם היה ברור שהנקודה הכי חזקה בחבל היא נקודת הקשר, החיבור. חזק אפילו יותר מהתקופה שבה החבל היה שלם - איפה שהחבל נקרע ונקשר מחדש שם כבר לא יתרחש ניתוק. אבל למה בכלל לקשור ואיך לעשות את זה?!

2000 שנים עם ישראל היה קרוע - קרוע מארצו, מחירותו, מעצמאותו, מעצמיותו, מתכונות החיים המיוחדות לנו. מהתפקיד הגדול שלנו שבעבורו נוצרנו כעם.

אבל אולי השורש של הכל - קרועים מרבש"ע! נקודת החיבור שהיתה בבית המקדש חרבה ודבר ה' חסר.

בקינות של ט' באב של יהודי מרוקו יש קינה בשם יהודה וישראל ושם מתואר כל מה שחסר בעולם מאז הגלות:

"חֲסָרָה שְׂכִינָה מְשֻׁכּוֹן מִטָּה בְּתוֹךְ, מְקַדֵּשׁ וְיִשְׂרָאֵל וְחֲדָלָה מִן רְבוּד...
חֲסָרָה נְבוּאָה בִּי וְנִסְתָּם כָּל חֲזוֹן, אוֹרִים וְגַם תַּמִּים וְצָרוּף שֵׁם בְּסוּד"

אבל ככול שהימים עברו שכחנו שבכלל ששכחנו משהו, שכחנו לא רק מה איבדנו אלא שבכלל איבדנו משהו. במשך 2000 שנים תפקיד עם ישראל היה להתקיים לשרוד וכשסוף סוף הקשר הלך והתחזק וחזרנו לעצמנו לא היה ברור לנו מה בכלל אנחנו רוצים להשיג ואת התפקיד שלנו לרומם את כל העולם כולו לרבש"ע.
ומה המשמעות של להיות בקשר ישיר עם רבש"ע.

וכמו הרעיה בשיר השירים כשהדוד מתחנן וקורא לה "פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל" אנחנו מגרדים את הראש במבוכה ולא יודעים בדיוק מה נדרש מאיתנו.

וזו הנושא שבחרנו לעסוק בו השנה!
גאולה – לברר קודם כל לעצמנו כמה אנחנו חסרים, ומה עלינו לעשות בכדי לחדש את הקשר עם רבש"ע!

אני רוצה להודות לצוות המופלא של התנועה, קודם כל לקומונרים ולקומונריות של צוות תשפ"ב שבחרו את הנושא החשוב הזה!

לאלחנן ראש תחום בנים היוצא על הובלה מופלאה של התנועה תקופה ארוכה ולאחל בהצלחה גדולה לאביחי צוקר שהחליף אותנו - בלי הדחיפה והבירור של שניכם החוברת לא היתה יוצאת אל הפועל.

לאלחנן קרימר ושילה גבאי העורכים של החוברת יחד עם צוות הכותבים על העשייה המקצועיות והרצינית.

ואחרונים חביבים לכם המדריכים - יש לכם תפקיד ומשימה גדולה לקחת את הנושא הגדול הזה ולחבר אותו לחניכים שלכם שלא ישכחו אותו לעולם, דרך המופעים (הצגה ריקוד) בצביעת הקירות, בפעולות במהלך החודש ובכל השנה.

זכינו לחיות בדור גדול, דור של גאולה – כשנבין את גודל תפקידנו נוכל מתוך כך להוביל לתיקון השלם ולבניין אריאל!

בצפייה לבניין אריאל.

דביר עמיאור

דבר ראש תחום בנים -אביחי צוקר

מדריכים יקרים!

בפעם הראשונה ששמעתי את המילה גאולה זה היה נשמע לי רחוק, רחוק ולא מובן.

ככל שיותר העמקתי ולמדתי, הבנתי שגאולה זה נושא שרלוונטי אלינו מאוד ביום יום ואין כמעט רגע שאנחנו לא עוסקים בו: גאולת הפרט ומתוך כך גאולת הכלל. כלל עם ישראל ארץ ישראל ותורת ישראל..

איך עושים את זה? זה כל הרעיון של החודש, שבו נעמיק בנושא המדהים הזה.

אתם נכנסים עכשיו לחודש הכי כיף בשנה! חודש שאני זוכר שהייתי סופר ימים שהוא יתחיל וכשהוא היה מתחיל מפחד שהוא יגמר.. כשהייתי מדריך, מרוב שאהבתי את האירוע עשיתי 23 פעולות לחניכים שלי.. ככל שיותר תשקיעו בחודש, תתנו מעצמכם ותתחברו לנושא ככה החודש יהיה יותר משמעותי, מהנה ובלתי נשכח! תזכרו את הכלל: "השקעה מולידה אהבה, אהבה מולידה הצלחה!"

יש לכם כאן חוברת שהושקע בה רבות כדי להנגיש את הנושא הזה בצורה הטובה ביותר ובעיקר כדי שלא רק נלמד ונפנים אלא נפעל למטרה שלנו: גאולה!

שבוע ראשון הגאולה האישית

שבטים גלעד-דביר

פעולה ראשונה | שלישי | השינוי בידיים שלנו

מבוא

למדריך התותח!

נושא חודש ארגון תשפ"ג הוא 'גאולה', ובקיצור "תשפגאולה"... כל זאת כקריאת כיון לשנה הבאה עלינו לטובה, ולהעברת המסר כמוטיב מרכזי שייחקק אצל החניכים.

גאולה היא **היציאה מהכבלים שכובלים את המציאות** (בה אנו משתדלים לעשות את המיטב שלנו). יציאה מהמקום הנמוך בו אנו חיים חיי דיעבד, בו אנו לא קשובים לעצמנו, לא מחוברים לשרשרת הדורות המבוססת על יציאה משעבוד מחשבתי ופיזי, שבו ח"ו הקמת המדינה וגאולת הארץ הקדושה כאילו אינם ספוגים בדמם של קדושים שמסרו עצמם עליה, בו העולם - שבו אנו רוצים לחיות - איננו מחובר ללב היהודי הפועם את עוצמתם של 'תורת חיים בעוז'...

זאת אומרת, חיים לכתחילה - בהם כל אחד פועל כדי לצאת משעבוד לגאולה - הם אלו שהופכים את העולם לשונה. איך? מה? כיצד? מערך הפעולות שלפניך הוא כלי עזר, שבאמצעותו תוכל להתכונן למשימה החודשית, שהיא: לבנות את קומת הגאולה אצל חניכך!

סומכים עליך, בהצלחה גדולה!

מטרת הפעולה:

להכיר ולהתחבר למושג 'גאולה פרטית', ולצאת מהגבולות המחשבתיים שחוסמים אותנו מלפרוץ משעבוד לגאולה!

תקציר הפעולה:

ננסה לחשוב עם החניכים: "מה זו בעצם גאולה?"!

באמצעות אמצעיים מומחשים נחווה עם החניכים תהליך של הסתכלות פנימה, על מנת לזהות את הצורך בגאולה אישית וכיצד היא יכולה לתרום לנו. נשחק משחק, נספר סיפור, נראה סרטונים - ונלמד מסר חשוב לחיים!

✿ משחק - בוא נדליק את השטח!

נבקש מהחניכים להסתדר במעגל, ב"מצב 2" (המצב ההתחלתי בשכיבות סמיכה).
נשאל את החניכים: מה אומרת לי המילה 'גאולה'? ונגדיר שרק מי שאומר
אסוציאציה - יכול לרדת ממצב 2.

לאחר שהחניכים יחזרו למקום, נשתף אותם שזהו הנושא החודשי שבו נעסוק
ונכיר את המושג מקרוב, נגדיר להם בצורה פשוטה את המושג גאולה (ניתן
להיעזר בקטע הפתיחה), ולאחר מכן נעביר להם את החזון שלנו לקראת החודש,
יעדים ואופן הפעילות.

✿ משחק – לצאת מהגבולות

כנסו את החניכים במעגל (שיוכלו להסתכל אחד על השני) ושאלו אותם כמה
פעמים הם יכולים לקפוץ על רגל אחת, במשך 60 שניות בלבד. לאחר שכל חניך
יחווה את דעתו, נפתח שעון ונבקש מהחניכים לקפוץ הכי הרבה פעמים שהם
יכולים, וכמובן לא לשכוח לספור. שלוש, ארבע, ו... לקפוץ!

לאחר מכן נעשה סבב, שבו כל חניך יספר כמה חשב שיקפוץ וכמה קפץ בפועל.
מסתבר, שרוב בני האדם נוקבים במספר נמוך מאשר מה שהם מסוגלים בפועל!
(שתפו אותם במידע המרעיש...)

נסכם: אנחנו רגילים בתוך שגרת היומיום לבקר את עצמנו ולהציב גבולות
דמיוניים. נסביר לחניכים, כי המושג גאולה, ובפרט גאולה אישית, משמעותו
יציאה משעבוד ומכל הדברים שתוקעים אותנו, להצליח לחיות בצורה שלימה
ושמחה! אין הכוונה לעולם ללא גבולות, אלא **עולם של חירות אמיתית לבחור**
בטוב ללא שום מפריעים חיצוניים.

👉 סיפור – "איכה?!"

טיפ למדריך: על מנת להעביר את הסיפור באופן מעניין, מומלץ להצטייד בכובע
של מספר, ולשנות את הקול בהתאם לדמויות.

לאחר שהלשינו עליו לשלטונות הרוסיים, ישב רבי שניאור זלמן
מלאדי (בעל ה'תניא') בבית המאסר וציפה בכיליון עיניים לישועת
האל. כעבור זמן מה הגיע קצין משטרה חשוב לחקור את הרבי,
ולמראה תואר פניו בהיותו שקוע במחשבות, הבין הקצין כי לפניו
אדם מיוחד ורם מעלה.

הקצין עצמו היה איש משכיל, בקיא גם בתורה, ותחילה ביקש מן הרבי לשאול אותו דבר מה. רבי שניאור זלמן נענה לבקשתו, והקצין פתח ושאל: "התוכל לומר לי את פירוש הפסוק שבו מסופר כי לאחר שחטא אדם הראשון והסתתר בתוך העץ, קרא אליו אלוקים ו'יאמר לו אֵיכָה' (בראשית ג, ט)? כיצד ייתכן שהקב"ה לא ידע היכן נמצא אדם?"

השיב לו הרבי בשאלה: "האם אתה מאמין שהתורה היא נצחית, וקיימת בכל זמן, בכל דור ובכל אדם?"

"כן, אני מאמין בזה", אמר הקצין.

על כך אמר הרבי: "זהו פירוש הפסוק: בכל יום קורא הקב"ה אל האדם ושואל אותו 'אֵיכָה?', היכן אתה בעולם?"

"זמנו של האדם קצוב", המשיך ואמר, "מספר מוגבל של ימים ושנים ניתן לו כדי שיעשה טוב עם אלוהיו ועם בני האדם. בשל כך שואל אותו אלוהים 'אֵיכָה', כלומר: שים לב והתבונן היכן אתה בעולם, כמה זמן נמצא אתה בעולם ומה עשית בכל הימים והשנים". כעת פנה הרבי, הביט בקצין והמשיך: "למשל אתה. חיית כך וכך שנים. מה עשית בהן? האם היטבת עם מישהו?"

הקצין התרגש לשמוע את דברי הרבי. הוא טפח בידו על כתפו של הרבי וקרא "בראבו!". אחר כך, כשפגש הקצין את הקיסר, לימד זכות על הרבי והפליג בשבחיו.

נסכם: רבי שניאור זלמן מלאדי מלמד אותנו, שיש לנו משימה! הגענו פה לעולם עם סל כישרונות וחלומות שבכוחנו להגשים! הקב"ה קורא אלינו - אייכה?! איפה אתה גואל את עצמך? איך אתה מגשים את עצמך?

הרחבה - למדריך התותח יותר!

ניתן להראות לחניכים סרטון קצר שמעורר השראה לעשות דברים שנדמה לנו שאיננו יכולים לבצע. חפשו באתר 'מילה טובה', תחת קטגוריית סיפורי התמודדות (מומלץ - "נגר בלי ידיים"). כמו כן ניתן לספר / להקרין סרטון על אסף יסעור - לוחם טקוואנדו ישראלי קטוע ידיים, שזכה במדליות אולימפיות.

סיכום הפעולה:

קפצנו (על רגל אחת) מעל הפופיק של עצמנו, ושמנו לב שאנחנו נוטים בצורה מחשבתית להגביל את עצמנו. הבנו שאנו רוצים לחיות בצורה משוחררת מכל ההגבלות הללו.

שמענו סיפור שלימד אותנו לבדוק איפה אנחנו נמצאים ביחס להגשמת התפקיד והחלומות שלנו, ולבסוף צפינו בסרטון שהראה לנו שבכוחנו לעשות את ה(מה שנראה) בלתי אפשרי!

נספחים:

צ'ופר:

"אי אפשר לבוא לשמחה, אלא על ידי מעשי שטות ובדיחות הדעת" (ר' נחמן מברסלב).

פעולה שניה | שבת | אל תפחד להגאל

תקציר הפעולה:

נדבר עם החניכים על הפעולה שהייתה ביום שלישי, נשחק משחק, ונספר סיפור על "האוצר שמתחת הגשר שלנו".

פירוט הפעולה:

נכנס את החניכים במעגל, ונשאל אותם מה הם זוכרים מהפעולה הקודמת. (טיפ: חלקו סוכרייה כאות הוקרה על הקשבה, לחניכים שזכרו ואמרו דברים יפים. זה ישתלם בהמשך...)

משחק - "איך מצלמים תמונה עם עדשה שבורה?!"

המשחק הבא דומה לעקרון של המשחק 'טלפון שבור'.

יושבים במעגל עם ראש בין הרגליים. מבקשים משני חניכים להרים את הראש, ומאחד מהם לעשות פרצוף מסויים (שמח, כועס, מבולבל, מבוהל, סתם פרצוף מצחיק). החניך השני קולט את הפרצוף ומנסה לחקות אותו, והראשון מכסה את הפנים שלו בידים (אבל נשאר עם הפרצוף). כעת מבקשים מחניך נוסף שירים את הראש, כאשר הפעם הוא צריך לחקות כמה שיותר את הפרצוף של השני. לאחר מכן השני מכסה את הפרצוף והרביעי מרים את הראש, וכן הלאה. לאחר שכולם מכסים את הפרצוף עם הידיים, מבקשים להוריד ידיים ולגלות את הפרצוף.

מה היה לנו כאן?! השטתנו וצחקנו, והרגשנו תחושה של הקלה ושחרור! איך זה קשור לגאולה אישית?

נחשוב יחד עם החניכים: למרות שעשיית הפרצופים גרמה לנו להרגשה טובה ולשמחה, לא תמיד נעים להשתחרר בצורה כזאת מוגזמת. מדוע?! כי יש בנו חשש טבעי שעוצר אותנו: "מה יגידו החברים?!" אנחנו מפחדים שמא יצחקו עלינו, אנחנו שומעים לפעמים קולות שאנחנו לא יכולים...

אין לנו סיבה לפחד! אם ברצוננו לחיות חיים שמחים שבהם אנחנו יכולים להגשים את החלומות, ולבחור בטוב שה' מזמן לנו בעולם (כל עוד זה נעשה בדרך האמת) - אין לנו במה להתבייש!

סיפור – האוצר מתחת לגשר

טיפ למדריך: על מנת להעביר את הסיפור באופן מעניין, מומלץ להצטייד בכובע של מספר, ולשנות את הקול בהתאם לדמויות.

נוהג היה רבי שמחה בונים מפשיסקה לומר, כי כל חסיד הנוסע בפעם הראשונה לבקר איזה צדיק ולהיות בחברתם של חסידים, צריך תחילה לשמוע את הסיפור על ר' אייזיק מקרקוב. וזהו הסיפור:

כמה פעמים חלם ר' אייזיק כי עליו לנסוע לעיר פראג, ושם סמוך לחצר המלך מתחת לגשר, עליו לחפור באדמה, ואם יעשה כן ימצא אוצר גדול ויתעשר.

נסע ר' אייזיק לפראג והלך אל הגשר הסמוך לחצר המלך. אבל עמדו שם חיילים על משמרתם יומם ולילה, ופחד ר' אייזיק לחפור באדמה ולחפש את המטמון. מרוב צערו על הדרך הארוכה שעשה לשווא ועל שישוב לביתו בחוסר כול, החל ר' אייזיק לצעוד סמוך לאותו הגשר לכאן ולכאן, כשהוא עסוק במחשבותיו. כך עשה כל אותו היום, ורק כשירדה החשכה הלך לישון באכסנייה. כך עשה גם ביום השני וביום השלישי. בשעת בוקר מוקדמת היה הולך אל המקום, מטייל ומשוטט בו, עסוק במחשבות קודרות, ורק לעת ערב היה עוזב את המקום.

הקצין הממונה על חיל המשמר שבמקום, הבחין ביהודי העני ההולך וסובב את הגשר יום יום, והוא כולו כפוף ונתון בצער גדול. קרא לו

הקצין שיבוא אליו ושאל אותו במלים רכות: "מה אתה מחפש? ולמי אתה מחכה במקום זה כבר כמה ימים?"

סיפר לו ר' אייזיק את כל העניין, כיצד חלם כמה לילות ברציפות כי כאן טמון אוצר גדול, וכי למטרה זו טרח ובא עד פראג.

אז צחק הקצין ואמר לו: "האם היה כדאי שתיסע דרך ארוכה כל כך רק בגלל חלום? מי מאמין בכלל לחלומות? הנה גם אני חלמתי שעליי לנסוע לקרקוב, וכי שם ישנו אדם ששמו 'אייזיק', ואם אחפור בביתו של יהודי זה תחת התנור והכיריים אמצא אוצר גדול. האם אפשר להאמין לחלומות? הלא אין בהם ממש! ולחשוב כי לשם כך אסע עד קרקוב! ואתה – שטות גדולה עשית שבאת לכאן."

כששמע ר' אייזיק את דברי הקצין, הבין כי כל נסיעתו אל המקום לא הייתה אלא כדי שישמע דברים אלו, וידע כי האוצר אינו נמצא כאן אלא בביתו. כעת עליו לחפור בביתו ולחפש את האוצר. חזר ר' אייזיק לביתו וחפש תחת התנור והכיריים, ואכן מצא את האוצר והתעשר..

הוסיף ר' בונים מִפְּשִׁיֶסְקָה, "כל חסיד צעיר ראוי לו שידע, כי כשיגיע אל הרבי או הצדיק יגלה כי האוצר אינו שם, ואין לו דבר לחפש אצל הרבי, אלא בביתו. וכשיבוא אל ביתו – שם יחפש ויחפור ככל יכולתו, ובוודאי שימצא. כפי שנאמר: 'יגיעת ומצאת – תאמין' (על פי תלמוד בבלי, מגילה, דף ו עמוד ב). ועוד נאמר: 'כי קרוב אליך הַדָּבָר מֵאֵד' (דברים ל, יד). קרוב אליך הדבר – קרוב ממש!"

נשוחח עם החניכים: לשם מה היה על ר' אייזיק לנסוע עד הגשר של פראג כדי לדעת היכן נמצא האוצר באמת?

ר' אייזיק נסע לפראג כדי למצוא שם את האוצר, אך לבסוף התברר לו כי האוצר נמצא דווקא בביתו, וכך המסע הארוך הסתיים בנקודת ההתחלה. רק לאחר שהתרחק, גילה גיבור הסיפור כי היעד שאליו הוא משתוקק אינו אלא המקום שממנו יצא לדרכו.

הגאולה הפרטית שלנו חבויה אצלנו בפנים, אנו צריכים להביט פנימה כדי לגלות את הדברים שגרומים לנו לשמוח ולבחור בטוב!

איך קשורה שמחה לגאולה? נדייק: חיים של שמחה אמיתית הם חיים בהם אנו חותרים כל הזמן אל דברים משוחררים, חיים של לכתחילה ללא הפרעות והגבלות חיצוניות. חיים שבהם צחוק מתגלגל וחיך מרוח על הפרצוף הם הלחם והמים, ללא חששות וחסימות שעוסקות במה אחרים יחשבו עלי, וללא מסיכות של פרצוף שאינו שלי.

חיים ללא השעבודים הללו - הם חיי גאולה! ברובד האישי - זהו המקום הגבוה בו נוכל לחיות, אבל מכאן יש לנו דרך ארוכה להכיר רבדים נוספים, ולחיות על פיהם.

סיכום הפעולה:

שחקנו במשחק חיקויי הפרצופים ונקרענו מצחוק, וגם קרענו מעלינו את כל הביקורות החיצוניות שהשפיעו עלינו ולא נתנו לנו לפרוח ולהגשים את חלומותינו.

שמענו סיפור, שהמחיש לנו שאוצרות גדולים טמונים אצלנו בפנים, ושבכוחנו להשיגם!

נספחים:

צ'ופר:

"אל תתן למה שאתה לא יכול לעשות, להפריע למה שאתה כן יכול לעשות" (ג'ון רוברט וודן).

שבטים הראל-נווה

פעולה ראשונה | שלישי | הגאולה נוגעת – אליך!

מבוא:

מדריך יקר! בא נעצור רגע לפני שאנחנו רצים להעביר לחניכים את הפעולה, ונשאל את עצמנו: מה אני חושב על הנושא? כיצד הוא נוגע לחיים שלי?

נחזור בדמיון כמה אלפי שנים אחורה: עם ישראל סובל, העמים סביבו מציקים, גונבים את המזון ולא נותנים מנוח. ואתה גדעון, מגיע אליך מלאך ואומר לך: "לך בכחך זה והושעת את ישראל..."

האם אתה יכול לקום ולהציל את עם ישראל? האם תוכל לנצח? **מה זה אומר באמת לגאול?**

השנה בחרנו לעסוק בנושא הגאולה - גאולת הפרט, החברה, העם, והעולם.

קדימה, מתחילים!

תקציר הפעולה

1. זו גאולה? נערוך דיון חוויתי על מהי גאולה.
2. 'בחינת אליהו': נקריא לחניכים סיפור, על כך שכל יהודי יכול לקחת חלק בגאולת חברו.
3. סיכום.

זו גאולה?

נושיב את החניכים בחצי גורן, ונחלק לכל אחד מהחניכים שני פתקים בעלי צבעים שונים, על הראשון כתוב 'גאולה' ועל השני כתוב 'לא גאולה'. נקריא לחניכים את ההיגדים המצורפים, והם ירימו את הפתק הנכון לפי דעתם.

דרך נוספת לערוך את הדיון, היא לכתוב את שתי האפשרויות על דפים ולתלות אותם בשני צידי החדר, כאשר בכל היגד שמוקרא יצטרכו החניכים להיעמד במקום הנכון לפי דעתם.

הערה למדריך: שווה לעודד דיון וויכוח, ולבקש לנמק את הדעות. **חשוב לוודא שכל החניכים יביעו את דעתם, תוך שמירה על כבודו של האחר גם אם הוא חושב אחרת ממני.**

טכנולוגיה (סמארטפונים/מטוסים)	דוד המלך	יציאת מצרים
צבא הגנה לישראל	ההתיישבות ברמת גולן/ביהודה ושומרון	מתן תורה
ישיבות ותלמודי תורה	קוקה קולה	בית המקדש
	משקפיים	היציאה לגלות

ניתן ורצוי להוסיף נושאים נוספים שמבטאים גאולה בצורות מגוונות, במיוחד כאלה בעלי זיקה לעולמם של החניכים.

סיפור - 'בחינת אליהו'

נספר סיפור על רבי אריה לוי:

ר' אריה נוהג היה לבקר בכל ערב שבת את החולים המאושפזים בבתי-החולים שבמרכז העיר, ללחוץ את ידם, לאחל להם ברכת "החלמה מהירה" ולעודדם. פעם סר לבית-החולים "ביקור חולים" כדי לבקר חולה מסוים, שאושפז באחת המחלקות. הוא שוטט

בפרוזדורים הארוכים כדי למצוא את חדרו של אותו חולה. פועל ניקיון עטור זקן, שהיה לבוש חלוק לבן ובידו מטאטא, הבחין בר' אריה שהוא נבון ואינו מוצא דרכו, ניגש אליו ושאלו אם יכול הוא לסייע בידו.

נעצור רגע ונדמיין איך רבי אריה הרגיש באותו רגע שפנה אליו אותו אדם?

מה אנחנו היינו מרגישים אליו היינו באותה סיטואציה?

נבין שרבי אריה כנראה הרגיש הקלה גדולה שהוא סוף סוף הוא יצליח להגיע ליעדו...

נמשיך את הסיפור:

התבונן בו ר' אריה ואמר לו: "תודה על הנכונות, אולם תחילה יורשה לי לשאול: עם מי יש לי הכבוד לדבר?" שנים אחר כך אמר אותו פועל ניקיון לרב רפאל לוין, בנו של ר' אריה: "זה למעלה משלושים שנה שאנוכי עובד בבית-החולים, ומעולם, פשוט מעולם, לא חלק לי אדם כבוד בשיחתו עמי, כפי שנהג אביך, זכרונו-לברכה..."

סיכום:

קלולולול! הנושא של חודש אירגון השנה הוא "גאולה".

כמו שראינו במשחק, ישנם נושאים מגוונים שמבטאים את הגאולה: יציאת מצרים, מתן תורה, בניית בית המקדש – נושאים אלו מבטאים את הגאולה הפיזית והרוחנית של עם ישראל; ההתיישבות ברמת הגולן וביהודה ושומרון - מבטאת את גאולה הארץ שלנו; גם הטכנולוגיה היא גאולה! הטכנולוגיה מביאה גאולה לאדם המוגבל בכוחותיו, ומאפשרת לו להיעזר במגוון דברים כדי לקדם את שאיפותיו ומטרותיו: בזכות הטלפונים למשל, אני יכול ללמוד הרבה ידע שבעבר לא היה נגיש לי! (זכרים את הזום? בזכותו יכולנו ללמוד כשבתי הספר היו סגורים...) בזכות המכונות והמטוסים, אדם יכול להגיע ממקום למקום בצורה מהירה יותר, וכן בעוד דוגמאות רבות...

הגאולה לא מתבטאת רק במשהו בומבסטי וגדול כמו קריעת ים סוף. היא נמצאת ויורדת לכל מרחבי החיים, מההתמודדויות הקטנות - ועד לשאיפות הגדולות הקיימות בעולם.

בסיפור על פגישתם של ר' אריה והמנקה, המנקה היה עבור רבי אריה בבחינת 'אלהו הנביא' (בחינת אליהו' - סיוע לאדם ממקום לא צפוי, במצב שאינו יכול לעזור לעצמו). ר' אריה לא ידע לאן ללכת, ואותו יהודי בא והציע לו עזרה. אולם רבי אריה לא רק נעזר באותו אדם והמשיך בחייו, אלא היה עבורו ל'בחינת אליהו' - בנתינת יחס חם ומכבד, דבר שאותו מנקה לא קיבל קודם לכן!

נמצא, **שגאולה היא חלק בלתי נפרד מחיינו**, שכן כל מה שמטיב לנו - הרי הוא גאולה. בנוסף, **לכל אחד מאיתנו יש את היכולת להביא גאולה** - להיות 'בחינת אליהו' לאדם אחר, להיטיב ולסייע, ואפילו בהארת פנים בלבד...

פעולה שניה | שבת | בידך הדבר

מבוא

אנחנו יושבים על חוף הים ומסתכלים על הנוף, הרוח מרקדת לידנו, הים שקט ורגוע ורק את אוושת הגלים החרישית נשמעת... פתאום מגיע גל ענק שגורר אותנו לים, ומנחית אותנו באי בודד. באי אין נפש חיה מלבדנו, ארבעה חברים...

מדריך יקר! נסחפת לאי בודד. אין לך כלום עליך מלבד הבגדים שלגופך, הלילה עוד מעט ירד, וכנראה שיש באי חיות טורפות. מה תעשה? האם תחכה שיבואו להציל אותך?

תקציר הפעולה:

4. שבוי קובייה - דרך המשחק נדגים את היכולת שלנו לצאת ממצבי קושי ולהתקדם.
5. זה בידיים שלנו - נספר סיפור על תלמיד שהצליח בעזרת המורה שלו.
6. לוקחים אחריות - נביא את דברי הרבי מלובביץ' לחסידיו על האחריות המוטלת על כל יהודי.

משחק - שבוי בקובייה

עזרים נדרשים:

כדור, קובייה, כוסות חד"פ.

מהלך המשחק :

משחקים את המשחק "שבויים" ("חיי שרה") בצורה מעט שונה: כאשר מישהו נפסל הוא הופך לשבוי של עצמו, וכדי להשתחרר עליו להטיל קוביה ולבצע את המשימה השייכת למספר שיצא.

המשימות:

- 1- ספר משהו שלא יודעים עליך.
- 2- ספר סיפור מצחיק שקרה לך.
- 3- אתה פטור מהמשימה - חזור למשחק.
- 4- הבא כוס מים לשנים מחברי השבט.
- 5- המתן חמש דקות בחוץ ותנוח.
- 6- רוץ שלושה סיבובים מסביב למגרש.

(הערה למדריך: במידה ואין ברז בסניף, יש לוודא שמביאים בקבוקי מים).

סיפור - זה בידיים שלנו

לאחר המשחק נעצור ונספר לחניכים את הסיפור הבא:

הצלצול הרם רמז על פתיחת שנת הלימודים, והתלמידים המתרגשים התיישבו בכיסאות וחיכו שהמורה יכנס ושנת הלימודים שכל כך חיכו לה - תתחיל.

דן לא התרגש, הוא לא אהב את בית הספר. הוא לא הבין למה שולחים אותו ללמוד, הרי הוא בכלל לא מצליח! כל דבר שהוא עושה - הוא נכשל: במבחנים הוא מקבל 20, החברים מציקים לו, אפילו בשיעורי ספורט הוא לא משתתף - למה לו לרוץ אחרי הכדור אם גם ככה הוא לעולם לא יתפוס אותו? כך היו עוברים הימים על דן, הוא חולם בהקיץ בשיעורים, ובהפסקות מסתובב לו לבד בין עצי הברושים של בית הספר...

אבל היום, דן עולה לכיתה ה. הצלצול מפטיק, ודן כהרגלו יושב בשורה האחרונה, לבד, וחולם - כמה חבל שהחופש נגמר...

פתאום נקטע החלום. מורה חדש נכנס לכיתה, מורה חדש שאף אחד מהתלמידים לא הכיר. הוא היה נמוך, והיה לו זקן חום וקטן.

המורה החדש עמד ליד הלוח ואמר: בוקר טוב תלמידים! שמי הרב שמואל, ואני אהיה המחנך שלכם השנה. אני יודע שאתם לא מכירים אותי וגם אני עדין לא מכיר אתכם, אבל אני בטוח שתוך כמה שבועות נכיר אחד את השני יותר טוב. ראשית, נתחיל בשינוי מקומות הישיבה בכיתה. מי שאני קורא בשמו, מתבקש לקום ולעבור:

אברהם - לעבור ליד אחיה, טל שב יחד עם חיים, שמואל לעבור לאל, ודן לעבור לשולחן מולי ליד יהודה.

דן לא הבין. אני? למה? מה אכפת לו? למה שאני אעבור ליד יהודה, התלמיד המצטיין של הכיתה? ועוד לעבור לשבת מול המורה?

דן קם בלי חשק ועבר למקום החדש.

דן קיווה שעד מחר הכל יחזור לקדמותו, אולם להפתעתו המורה לא הסכים להחזיר אותו למקום הקודם, וחייב אותו להמשיך לשבת ליד יהודה. יהודה המעצבן, שכל היום משבחים אותו כמה הוא טוב ומקסים!

עבר חודש, ומצבו של דן לא השתפר. הוא עדין נכשל, הסתובב לבדו, ולא היו לו חברים.

יום אחד, קרא המחנך לדן לשיחה. "מה שלומך דן?" שאל,

"שמתי לב שאתה לא משחק עם כולם בהפסקה. אתה יודע, אני חושב שזה ממש מצויין, פשוט חשבתי שיש משהו שתוכל לעשות בשבילי".

דן לא הבין. מה הוא רוצה ממנו? שיבקש ממישהו אחר!

הרב שמואל המשיך: "דן, אני צריך את עזרתך. חשבתי להרים אצלנו חוברת לימוד בנושא ירושלים, ולדעתי אתה תוכל לעזור לי. מה אתה חושב?"

דן התפלא, מכולם דווקא הוא נבחר? "אולי כדאי שתשאל את אברהם, הוא בטוח יוכל לעזור לך יותר" ענה במרירות, "מה אתה צריך אותי, אני בכלל לא יודע את החומר!"

הרב שמואל חייך. "אני בטוח שאתה יודע על ירושלים הרבה דברים שיוכלו להחכים את שאר תלמידי בית הספר, וגם אם לא תדע משהו - בטוח תוכל לקרוא עליו באנציקלופדיה. בסופו של דבר דן, תדע - הכל תלוי בך!"

נעצור ונשאל את החניכים: האם לדעתכם דן יצטרף למחנך?

אם כן האם הוא יצליח להכין את החוברת?

דן לא הבין מאיפה זה נפל עליו. הוא הסתיר בלב סוד, שאותו לא גילה לאיש מלבד ההורים שלו: דן אהב מאוד את ירושלים, והרבה לנסוע ולהסתובב בין רחובות העיר, שבעיניו - הייתה הכי יפה בעולם.

דן חשב על ההצעה של הרב שמואל, ולאחר כמה ימים החליט להענות לה ולהכין את החוברת. לאט לאט, במהלך העבודה, ניתן היה לראות איך דן משתנה: הוא התחיל להקשיב בשיעורים ולהסתובב עם החברים. כשהחוברת סוף סוף יצאה, דן לא הפסיק לקבל שבחים: כמה החוברת מעניינת, וכמה הוא מוכשר... במקביל, גם הצייונים של דן השתפרו, ואפילו - לא להאמין - הוא הצליח לקבל באחד המבחנים 100! דן היה גאה בעצמו ומאושר.

בסוף השנה, דן קיבל את תואר מצטיין הכיתה. בעיניים נוצצות הוא ניגש אל המחנך ושאל אותו: "איך ידעת?" הרב שמואל חייך וענה: "הלוא כבר אמרתי לך - **בידך הדבר!**"

הערה למדריך: אם הפעולה ארוכה, ניתן לקצר את הסיפור.

קטע - לוקחים אחריות

נקרא עם החניכים את הקטע הבא:

באור ליום כ"ח ניסן, שנת תנש"א, נשא הרבי מליובוויטש שיחה מיוחדת בסגנונה ובתוכנה אודות המאמצים להבאת הגאולה. אלו עיקרי דבריו שם:

"מה עוד יכולתי לעשות כדי שכל בני ישראל ירעישו ויצעקו באמת, ויפעלו להביא את המשיח בפועל, לאחר שכל מה שנעשה עד עתה, לא הועיל... הדבר היחידי שיכולתי לעשות - למסור העניין אליכם:

עשו כל אשר ביכלתכם – ענינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל, בכלים דתיקון – להביא בפועל את משיח צדקנו תיכף ומיד ממש. ויהי רצון שסוף כל סוף יימצאו עשרה אנשים מישראל ש'יתעקשו' שהם מוכרחים לפעול אצל הקב"ה... להביא בפועל את הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש... ויהי רצון שיימצא מכם אחד, שנים, שלושה, שיטכסו עצה מה לעשות וכיצד לעשות. ועוד, והוא העיקר – שיפעלו שתהיה הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, תיכף ומיד ממש, ומתוך שמחה וטוב לבב."

יומיים בלבד לאחר שיחה זו, בשיחת שבת פרשת שמיני, ביאר הרבי שכוונתו בדבריו אודות הבאת המשיח, היא למשמעות הפשוטה של הדברים - ללימוד התורה וקיום המצוות: **"כל יהודי... יש לו אחריות להוסיף בעבודתו להביא את משיח צדקנו בפועל ממש...** ובמה מתבטאת עבודה זו? זהו גם כן בפשטות: בהוספה בתורה ובמצוות, בלימוד התורה – נגלה דתורה ופנימיות התורה, ובקיום המצוות בהידור... וכל זה מתוך צפייה ותשוקה חזקה לגאולה – 'אחכה לו בכל יום שיבוא'."

סיכום

לאחר שלמדנו שלגאולה יש כל מיני צורות, היום אנו לומדים **שהגאולה היא בידיים שלנו** ועלינו לנסות להביא אותה בכוחות עצמנו (כמובן יחד עם המון תפילות ועזרה מהקדוש ברוך הוא...).

כמו במשחק ששיחקו - אני לא יכול לחכות שישחררו אותי, אני צריך לפעול ולעשות מעשים שיגרמו לי להשתחרר ולחזור למשחק.

בסיפור ראינו שהמחנך אומר לדן "הדבר בידיים שלך", זה לא משנה איך תופסים אותך ומה היתה מידת ההצלחה שלך בעבר, אם אתה רוצה - זה יקרה רק בזכותך! כמו שאמרו חכמים: "אין דבר העומד בפני הרצון..."

ועל גבי זה מוסיף הרבי מליובוויטש נדבך נוסף: כך גם האחריות שלנו על הגאולה, איננו יכולים לצפות שבית המקדש ירד עלינו מהשמים, עלינו לבצע פעולות כדי לקדם את הגאולה שלנו עוד צעד לקראת בית המקדש.

שבטים מעוז-נחלה

פעולה ראשונה | שלישי | "ג-א-ו-ל-ה!" רגע, אז מה זה בעצם?

מבוא

בתור מדריכים, לפני שאנחנו ניגשים לנושא מפוצץ וגדול כמו 'גאולה' ובטח כשאנחנו רוצים שהחניכים (ואנחנו המדריכים!) יחוו את זה בצורה הטובה ביותר - צריך קודם כל לברר מה זו גאולה.

מטרת הפעולה

להעביר בצורה פרקטית ובסיסית (וכמובן גם חווייתית) תשובות לשאלה - מהי גאולה.

תקציר הפעולה

בפעולה הקרובה נברר עם החניכים מהי גאולה:

- נשחק משחק שבו נברר יחד עם החניכים - מהי גאולה מבחינתם?
- נשחק משחק נוסף שימחיש באופן בסיסי את המושג 'גאולה'.
- נשוחח עם החניכים, ונפיק את המסר.

✿ משחק – הרוח נושבת גאולה

לפני שניגש לדבר על הנושא, נרצה קודם כל לסקרן את החניכים ולהציף את המחשבות והשאלות שיש להם לגבי הנושא. לשם כך נשחק את המשחק 'הרוח נושבת' [ראה נספח 1] עם טוויסט קטן: העומד במרכז המעגל צריך לומר משפט שמאפיין אותו, בהקשר של גאולה (המשפט שמאפיין את מי שעומד יכול להיות גם מחשבה שיש לו לגבי זה - לדוגמא "הרוח נושבת... לכל מי שמחכה שהגאולה תבוא", "הרוח נושבת... לכל מי שגאולה בשבילו זה הצלחה בלימודים" וכו'...)

סיימתם את המשחק? זה הזמן לעבור לשלב השני.

✿ משחק – המצא את הדמות...

נפזר במרכז המעגל מספר תמונות של דמויות היסטוריות (לא מוכרות מדי, אבל כן חשוב שאתם תכירו את התמונות. ראו נספח 2 ונספח 3). נחלק את החניכים לזוגות, כל זוג יבחר תמונה וייקח אותה אליו. כעת נבקש מכל זוג להמציא סיפור לא נכון בכלל באורך של דקה - על מי הוא האדם בתמונה שבחרו.

(הנה דוגמא להמצאת סיפור: לוקחים את התמונה של וינסטון צ'רצ'יל ומספרים בהרבה ביטחון עצמי: לאיש בתמונה קוראים ברנדון ג'ונסון, הוא המציא את המטרנה ועיצב את הציור של התינוק שעל האריזה. על תרומתו לעולם המזון, הוא קיבל מהשף חיים כהן פרס נובל לקולינריה...)

החניכים יעמדו כל אחד בתורו ויספרו את הסיפור שהמציאו על האדם המופיע בתמונה. לאחר שהחניכים סיימו עם הסיפורים, אתם תעברו תמונה תמונה, ותספרו בקצרה מי באמת האיש הנמצא בתמונה.

מה הקטע?

המשחק הוא מטודה להמחשת הפער שיש בין המצב האידיאלי לבין המצב שבו אנחנו נמצאים כיום (במצב הפרטי של כל אחד ואחד, במצב הלאומי של עם ישראל ומעל הכל במצב של כל העולם): לתמונות במשחק יש שני צדדים - יש את הסיפור ה'לא נכון' ויש את הסיפור ה'אמיתי'. ככה זה גם לגבי המצב שבו העולם נמצא - המצב כיום הוא בעצם 'סיפור' שלא מתאים לעולם. **הסיפור ה'אמיתי' של העולם - הוא גאולה, מצב שבו העולם חוזר למצבו האידיאלי והנכון.**

סיכום

עכשיו הגיע הזמן לדבר עם החניכים על 'מה זו גאולה?'

המובן הבסיסי ביותר של גאולה הוא - **חזרה למקום הנכון**, מתוך הבנה שהמצב הנוכחי כרגע, הוא לא המצב שאנחנו צריכים להיות בו.

ממילא, הגאולה שייכת בכל המעגלים - אישי, קבוצתי, לאומי ועולמי. כל תהליך של התקדמות למקום נכון ומדויק יותר, שבו מתגשם הייעוד ובו המצב משתפר, הוא גאולה.

יש לציין, שהתורה משתמשת במושג "גאולה" כדי לתאר חזרה: "גאולה תהיה לו" - ציווי על החזרת בתי חצרים בשנת היובל (ויקרא כה). זאת אומרת, שלא מדובר על התקדמות והגעה ליעד בלתי ידוע, אלא **חזרה למקום המקורי שבו נועדנו להיות!**

דגשים למדריך:

יש לבנות את הדיבור על המסר בצורה מעניינת. לכן, עוד לפני הפעולה עלינו לחשוב על הנקודות שאותן אנחנו רוצים להעביר. כמו כן, חשוב לשים לב שהדבר שאנחנו רוצים להגיד לחניכים יהיה מסודר לנו בראש.

סומך עליך מדריך חתיך שתעשה את זה בצורה מעניינת, מגניבה וכמובן הכי שווה שישי!

נספחים

נספח 1

איך משחקים הרוח נושבת:

המשתתפים יושבים במעגל כיסאות. מספר הכיסאות צריך להיות קטן באחד ממספר המשתתפים, כך שבכל רגע נתון יהיה משתתף אחד שנשאר ללא כיסא, ועליו לעמוד. המשתתף שעומד צריך להכריז בקול את המשפט "הרוח נושבת לכיוונו של כל מי ש..." ולהשלים את המשפט עם אפיון שמתאים לו בעצמו.

לדוגמה, אם שם הדובר הוא "אלפונסו שמואל", הוא יכול להכריז – "הרוח נושבת לכיוונו של כל מי שישי לו שני שמות". בתום דבריו, כל חברי הקבוצה אשר המשפט מתאר גם אותם צריכים לקום ולהחליף ביניהם מקום בזריזות, שכן האחרון שנשאר לעמוד ללא כיסא פנוי הוא הדובר הבא. המנחה גם משתתף במשחק ומחפש לעצמו כיסא באותו הזמן בהתאם להכרזתו, כך שתמיד יש מישהו שאין לו מקום.

נספח 2

תמונות:

ניתן לחפש באינטרנט תמונות של דמויות מפורסמות, כאלו שיהיה אטרקטיבי לדבר עליהן ולהמציא עליהן סיפור (רצוי לא מאד מפורסמות כדי להשאיר מקום לדמיון), או להעזר ברשימה פה: וינסטון צ'רצ'יל, מרטין לותר קינג, לוי אשכול, עוזי חיטמן, ג'ורג' וושינגטון, זלמן שז"ר, אליעזר בן יהודה, אילן רמון, אלברט איינשטיין, מוצרט.

(הערה: בגלל שהמשחק נועד להראות בצורה מצחיקה את הפער בין המצב האמיתי למה שרואים, לא בחרנו דמויות תורניות שלא נבוא לזלזל בתורה. צריך לדעת שגם האנשים שמופיעים פה עשו דברים מאוד חשובים ומשמעותיים לטובת העולם כולו או לטובת עם ישראל, לכן חשוב להדגיש לחניכים את חשיבות מעשיהם ולא לסיים באווירה של זלזול).

וינסטון צ'רצ'יל-

וינסטון צ'רצ'יל חי בין השנים 1874-1961. הוא היה פוליטיקאי ומדינאי בריטי שכהן כראש הממשלה בשתי תקופות כהונה, בין השנים 1940-1945 ושוב בין השנים 1951-1955. בשבתו כראש ממשלה הנהיג את בריטניה במלחמה נגד גרמניה הנאצית. צ'רצ'יל היה למנהיג הבלתי מעורער של מאמץ המלחמה הבריטי, ואישיותו סימלה בעיני העם הבריטי והעולם את עמידת הגבורה של בריטניה כנגד הנאצים.

אפשר לומר שהרבה בעזרת פעולתו העולם נראה כמו שהוא היום, אז לא יפה להמציא עליו סיפורים לא נכונים אבל מה לא עושים בשביל 'מטודה'...

לוי אשכול-

לוי אשכול (25 באוקטובר 1895, ז' בחשוון ה'תרנ"ו – 26 בפברואר 1969, ח' באדר ה'תשכ"ט) היה ראש הממשלה השלישי של מדינת ישראל ושר בממשלות ישראל. במהלך כהונתו כראש ממשלה פרצה מלחמת ששת הימים, ובעקבותיה הוא הקים את ממשלת האחדות הראשונה בישראל.

אמנם הוא לא היה נואם דגול, אבל לפחות הוא לא היה ממציא סיפורים על אנשים... אבל כמו שאמרנו, מה לא עושים בשביל 'מטודה'...

אליעזר בן יהודה-

אליעזר בן־יהודה היה מחוללה של החייאת הדיבור העברי בארץ ישראל בסוף המאה ה־19 ובתחילת המאה ה־20, והדמות המזוהה ביותר עם תהליך זה. בן־יהודה פעל במספר רב של תחומים כדי לקדם את הדיבור העברי בארץ ישראל; דיבור עברי בתוך המשפחה, הקמת אגודות לדיבור עברי, החייאת אוצר מילים עברי ועוד...

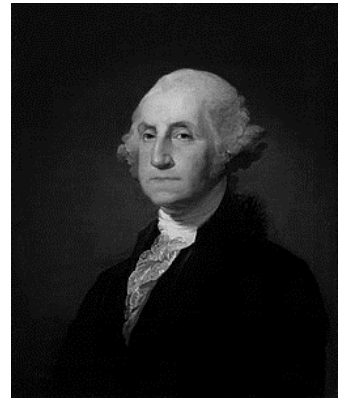

חלק מהמילים הוא גם המציא, אבל סיפורים על אנשים אחרים הוא לא המציא. טוב, אולי לפעמים בשביל ה'מטודה'...

ג'ורג' וושינגטון-

היה נשיא ארצות הברית הראשון בין 1789 ל-1797 ואחד מהאבות המייסדים של המדינה. עוד בחייו כונה "אבי האומה" האמריקאית.

ג'ורג' וושינגטון היה מפקד מיליציה בימי מלחמת הצרפתים והאינדיאנים, ופעילותו השפיעה על פריצתה של המלחמה לכתחילה. בהמשך עמד בראש הצבא הקונטיננטלי המורד, במלחמת העצמאות של ארצות הברית, ולאחר מכן ניהל את הוועידה של 1787 שחיברה את חוקת ארצות הברית. הוא נחשב

לכוח המניע מאחורי הקמת המדינה.

טוב אז את אמריקה הוא המציא, אבל סיפורים על תמונות של אנשים הוא לא המציא. אבל בשביל ה'מטודה'...

פעולה שניה | שבת | לצאת מאזור הנוחות

מבוא ומטרת הפעולה

הגאולה הפרטית מתחילה בשינוי ההרגלים ויציאה מהמקום הנוח והמוכר של כל אחד ואחד. היציאה הזאת מהמקום הנוח, היא שגורמת בסוף לשינוי האמיתי של כל אחד באופן פרטי.

במהלך הפעולה ננסה להעביר לחניכים באופן חוויתי את התחושה של שינוי ההרגלים והיציאה מהמקום הנוח, ונפתח דיון על מה בעצם חוסם אותנו מלהתקדם. המטרה היא להנגיש את המסר בצורה ערכית, פשוטה וחוויתית.

תקציר הפעולה

בפעולה נברר מהי 'גאולה' במובן הפרטי:

- נאתגר את החניכים במשחק שיאלץ אותם לשנות הרגלים.
- נשיר עם החניכים (לא להבהל, יהיה כיף...).
- נדון עם החניכים: איך גואלים את עצמנו.

✨ משחק – שקט, משחקים!

נבחר משחק שבו בדרך כלל נדרשים לצעוק או לדבר בקול רם [ראה דוגמאות בנספח 1], ונגדיר שהאופן היחידי שמותר לדבר במהלך המשחק הוא בלחישות, מי שנתפס מדבר בקול - יוצא מהמשחק / מביא נקודות לקבוצה השנייה (בהתאם למשחק שבחרתם).

המשחק (מעבר לזה שהוא יאתגר את החניכים) ייתן את התחושה של יציאה מהמקום הנוח ושל שבירת ההרגל. אני רוצה כרגע לצעוק, לדבר, או להגיד משהו בגלל שככה התרגלתי לתקשר עם החברים ופתאום אני חייב להגיד את זה בלחש, איך אני מתמודד עם זה?

סיימתם את המשחק? זה הזמן לעבור לשלב השני...

אני שר מהלב

נדפיס לפני תחילת הפעולה את המילים לשיר 'עבדים' של ביני לנדאו [ראה נספח 2], כאשר במקביל לכל שורה בשיר נכתוב הגדרה של קבוצת החניכים שיצטרכו לשיר את השורה (לרעיונות ראה נספח 3. כמובן שאתם תצטרכו לבחור את ההגדרות כי אתם מכירים את השבט הכי טוב, מומלץ לעשות את זה מגוון ומצחיק כדי שיהיה חוויתי ומהנה כמה שיותר).

נחלק לחניכים את מילות השיר יחד עם ההגדרות, ונסביר להם שכל מי שעונה על ההגדרה שכתובה מתחת לכל שורה יצטרך לעמוד ולשיר את אותה השורה ובסיום השורה להתיישב (אלא אם כן הוא גם עונה על ההגדרה הבאה). יאללה, תתחילו לשיר! (כן, נחשתם נכון. עושים את זה בהרבה ישיבות תיכוניות עם השיר 'מה ידידות מנוחתך', רק שאתם עושים את זה עם שיר אחר...)

דיון – איפה אנחנו רוצים גאולה?

נקיים עם החניכים דיון על המסר של השיר: מה ההרגלים שכל אחד מאתנו משועבד אליהם? מה המשמעות לכך שרק אנחנו אלה שיכולים לגאול את עצמנו? איך עושים את זה?

סיכום

נסכם: הגאולה הפרטית שלי, באה לידי ביטוי בשינוי ההרגלים הלא טובים, ויציאה מהמקום הנוח (כמו לצעוק במהלך משחק...). בכך אני הופך בן אדם טוב יותר, וחי חיים טובים יותר. **הגאולה באה קודם כל ממני!**

למדריך

לא צריך לחזור עוד פעם על הכללים שכתובים בפעולה הקודמת, אה? פשוט תסתכל שם...

נספחים

נספח 1

משחקים לדוגמא:

פולו בטטה, הדגל, כדורגל, חבוש, מחניים, חיי שרה וכו'... כל משחק שבד"כ משחקים וצועקים תוך כדי (לא שחמט...).

נספח 2 עבדים/ ביני לנדאו

הגיע הזמן להאמין שריבון העולמים
נותן לנו חירות לחיות את החיים הכי יפים.
אולי סוף סוף נבין שכולנו חופשיים
וזה רק אנחנו המשעבדים את עצמנו.
אז שכל אחד יקום ויהיה מושיע
ויגאל עצמו מידיו,
אם רק נסתכל אחורה
נראה שהדבר שבורחים מפניו -
זה רק עלה הנידף ברוח!
אך הדגים ששחררו חזרה אל הים הפתוח
ממשיכים להסתובב שם סביב עצמם,
והציפור שיצאה משביה
מפחדת לפרוש כנפיה.
עבדים היינו, היינו עבדים,
עתה בני חורין, עתה בני חורין, בני חורין
למה אנו מחכים?

נספח 3 הגדרות לדוגמא:

"כל מי שמשך למדריך את השרוך בחולצת תנועה בשבט גלעד", "מי שיצא
למחנה", "מי שחושב שהוא יודע את השם של השבט החדש", "מי שלא הבריז
משום פעולת צביעה".

פעולה ראשונה | שלישי | "גאולה מרומו של עולם עד עצמי הקטן"

מטרת הפעולה

היכרות עם הנושא הכללי של חודש ארגון, ותחילת נושא הגאולה הפרטית.

תקציר הפעולה

- א. מהי גאולה? נפתח את הנושא החודשי.
- ב. צפייה לגאולה – מה זה אומר? למה זה כל כך חשוב?

פתיחה – מהי גאולה?

המילה גאולה משמשת בתורה למובנים רבים: גואל הדם, גאולת קרקע, ועוד. הצד השווה בניהם הוא, **שגאולה היא דבר החוזר או מגיע למקום הראוי לו.**

לדוגמא, גאולת אדמות בשנת היובל: אדם שמכר את נחלתו, יש מצווה על משפחתו **לגאול** את הקרקע ולהחזיר אותה לבעלות המשפחה, כלומר למקומה הראוי לה: **"וּבְכָל אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם גְּאֹלָה תִתְּנוּ לְאֶרֶץ"**.

משחק – מסירות גאולה

יש להצטייד מראש בכדור או חפץ שניתן לזרוק אותו מאחד לשני.

אין משחקים? מי שהכדור אצלו חייב להעלות מושג/אסוציאציה המתקשרת אצלו למושג "גאולה", ולמסור את הכדור באופן אקראי הלאה לחבר אחר, שחייב לענות בתורו, וכן הלאה. מי שנתקע יותר מחמש שניות עם הכדור ביד ולא אמר כלום – נפסל.

המטרה היא להעלות כמה שיותר מושגים שקשורים לנושא, ולהגיע להבנה שהמושג גאולה שייך למעגלים רבים בחיים שלנו.

דיון – מעגלי גאולה

אמרנו שגאולה היא מציאות של הגעה או חזרה למקום הנכון, יציאה משעבוד של כוח זר לחיים חופשיים ואמיתיים.

אם כן, כדי להבין מהי גאולה, אנחנו צריכים קודם כל **להגדיר מהי המציאות הבעייתית.** לשם כך נערוך דיון – כמובן באופן מיוחד...

עזרים להכנה מראש:

א. ארבעה בריסטולים (A4), כשבכל אחד כתוב מעגל גאולה אחד: מעגל גאולת הפרט, מעגל גאולה משפחתית/חברתית, מעגל גאולת העם, מעגל גאולת העולם.

ב. ארבעה פתקים שבהם כתוב את אותן השאלות:

1. איפה יכול להיות מצב לא מתוקן, מצב של גלות במעגל שקבלתם?
2. כיצד הוא נוצר? האם זה קשור לקבוצה שבה עוסק המעגל או בגלל דברים חיצוניים?
3. מה היא הגאולה במעגל שקבלתם? האם היא התחילה? האם יש לנו מה לעשות כדי להזיז אותה?

נחלק את הקבוצה לארבע קבוצות באמצעות משחק מגניב, שגם יחמם את האווירה [ראה נספח 1], ונגדיר לכל קבוצה מה המעגל שבו היא מתעסקת. נחלק לכל קבוצה את דפי השאלות, ונתחיל בדיונים פנים-קבוצתיים. כדאי להסתובב ולכוון את הדיון, וכן לשים לב שהוא לא נמרח מדי.

כעת, נבקש מכל קבוצה לבחור נציג שמוכן לסכם את הדיון שעלה בקבוצה לכולם.

(הערה חינוכית: שימו לב מי מתנדב לסכם, האם זה החניכים שחזקים חברתית? ניתן להציע מישהו שפחות מתנדב, אך יש לשים לב שזה יעצים אותו ולא יקטין).

סיפור - מה זה לצפות לגאולה?

בגמרא מובא, שכאשר אדם נפטר, שואלים אותו בבית דין של מעלה מספר שאלות, בהן: "ציפית לישועה". משמעות השאלה היא - האם באמת האמת שתגיע הישועה? האם חיית לפי הקריאה הזו?

אם זו אחת מהשאלות בהן נמדדים חיי האדם, כנראה שציפיה לגאולה היא נושא משמעותי. מדוע בעצם זה כל כך חשוב? באמצעות הקטע הבא נוכל להבין מעט יותר:

הוא עלה לעמדה הצפונית במוצב, מוצב קדמי בקצה הגבול. זהו. כאן נגמרת המדינה, והוא עומד לבדו עד 3:00 לפנות בוקר. עומד מאחורי המא"ג, ומחכה. שקט. שקט בקטע מפחיד קצת...

השקט הזה יכול לתעתע כאילו שאין כאן כלום, כאילו שהכול בסדר. אבל הוא יודע, הוא מכיר את הסיפורים על העמדה הזאת. הקלות שבה יכולים להגיע אליה חיילי החיזבאללה בלתי נתפסת. לא ממש מסובך לחדור למוצב ולהפתיע את החיילים שבו. אבל זה לא רק המוצב והחיילים, אחרי המוצב הרי יש ישובים. הוא קולט, הם המגן של הישובים האלו, והוא היחיד שעומד ער ומונע את התרחיש הזה.

הוא מסתכל באמצעי לראיית לילה שלו, ומחכה. אם רק מישהו יעז להתקרב הוא כבר יודע מה לעשות: דיווח לחמ"ל הגזרתי, הקפצה של כולם, כל הנוהל. הוא עומד עם המקלע, ראשון בחזית, מוכן לפעול אם תפתח האש. הוא מזדקף, תושבי הצפון יכולים לישון בשקט.

נשאל: מה זה לצפות? מלשון איזה מילה? ("צופה") נמשיך לשאול: מי הוא הצופה? מה תפקידו?

נסכם: הצופה תפקידו להסתכל מעבר לחומה, לראות האם קורה דבר שמצריך תגובה. אבל יש לו תפקיד נוסף - הצופה הוא גם הראשון להגיב. כלומר ציפייה לישועה היא לא רק להאמין שבסוף יהיה טוב לי, לעם ישראל ולעולם כולו... צפייה היא לראות-לצפות האם יש משהו שאני יכול לעשות, האם אני יכול להגיב **למה שקורה ולקדם?! אז באמת - האם אנחנו מצפים לגאולה?**

ניתן לסיים עם השיר של אהרן רזאל - "הגיע זמן הגאולה" [נספח 2].

נספחים

נספח 1

משחק חלוקה, וחימום הקבוצה:

מושיבים את כולם על כיסאות במעגל, עוברים אחד אחד ומחלקים אותם לפי סדרה של - פרט, חברה, עם, עולם, פרט, חברה, עם, עולם וכו'. עכשיו משחקים החלפת כיסאות: כל מושג שקוראים בשמו, מי שקבל את המושג צריך לרוץ ולהחליף כיסא...

מוזמנים לעשות כמה סבבים כדי לחמם את האווירה, ולאחר מכן לחלק את קבוצות הדין לפי החלוקה הזו.

זמן הגאולה/אהרון רזאל

אז אל תחשוב יותר מדי
אם זה כדאי או לא כדאי
אתה יודע, אם לא עכשיו אז אימתי
ואל תחשוב כל כך הרבה
כמה זה קשה או לא יצא או לא שווה
לא תדע אם לא תנסה

הגיע זמן הגאולה, הגיע זמן הגאולה
אני שומע ינון ואליה
ואם יבוא אחד יאמר
שמאזחר או מיותר או אי אפשר
תדע לך השער עוד לא נסגר

אז בואו נצא לרחוב
נשב בחוץ נשיר קצת יהיה טוב
כל מי שנראה נזמין אותו לשבת אתנו ותראה
איך כל הרחוב תכף מתמלא
מלא באנשים שעוברים ועוצרים איתנו הם שרים

שהגיע זמן הגאולה, הגיע זמן הגאולה
אני שומע ינון ואליה
הגיע זמן הגאולה, הגיע זמן גאולתכם
אני שומע ינון ואליה

עם גיטרות ותופים
נתחיל ללכת בתוך הכבישים
ממרפסות הבניינים
מן החלונות הם יביטו מחייכים
כן מי האנשים שככה מתהלכים?
ומאיפה השמחה, האחדות והיופי שככה הם שרים?

שהגיע זמן הגאולה, הגיע זמן הגאולה
אני שומע ינון ואליה
הגיע זמן הגאולה, הגיע זמן גאולתכם
אני שומע ינון ואליה

אהבת אחים
לא בשמים היא כי אם בפנים
לאדם יש לב אחד

אם בו נשנא באיזה לב נאהב?
אז בלי המחלוקות וכל הויכוחים
כי לא בשביל זה באנו לכאן אחרי כל השנים

הגיע זמן הגאולה, הגיע זמן הגאולה
אני שומע ינון ואליה
הגיע זמן הגאולה, הגיע זמן גאולתכם
אני שומע ינון ואליה

אפשר לראות את זה בחוץ
ולהרגיש את זה בפנים
אם לא שמעתם תשאלו את השכנים
שהגיע זמן הגאולה, הגיע זמן הגאולה
זה בעיניים של כל ילד וילדה

הגיע זמן הגאולה, הגיע זמן גאולתכם
אני שומע ינון ואליה
הגיע זמן הגאולה, הגיע זמן הגאולה
עוד קצת, עוד קצת לגאולה...

הגיע זמן הגאולה, הגיע זמן הגאולה
אז בואו נהיה יחד, עם ישראל

בשיר אהרון רזאל מציע לנו הרבה פעמים לשמוע, לראות ולהרגיש את זה...
לפעמים לפני שרצים לקדם, לפני שרצים לשנות - אנחנו צריכים פשוט להבין,
להרגיש, לשמוע - שהגיע זמן הגאולה!

פעולה שניה | שבת | הגאולה שלי

מבוא

אנחנו מתחילים לדבר על גאולה, אבל זה נושא גדול. בואו נתחיל מהמקום הכי קרוב אלינו - **אנחנו בעצמנו!**

מתי אנחנו מרגישים קצת בגלות? מתי אנחנו מזהים שאנחנו לא במקום שאנחנו אמורים להיות בו? ומהצד השני, מתי אנחנו מרגישים נגאלים? זה יכול להיות נס שקרה לנו, אבל זה יכול להיות גם דרך קשה שעברנו על מנת להיות במקום טוב יותר. בפעולה הקרובה ננסה לברר את המקום של גלות וגאולה בחיים האישיים שלנו, ואולי לצאת עם משימה לחיים.

תקציר הפעולה:

את הפעולה נעביר בעזרת פתקי עבודה שבעזרתם נברר תחומים בהם אנחנו רוצים "להיגאל".

נשתף בסיפורי "גאולה פרטית" שחווינו.

דרך סיפורן של שתי דמויות - מהעבר ומימינו - נלמד על האחריות שיש לנו בגאולה האישית להתאמץ ולא לוותר.

***בנוסד לקבוצה איכותית:** נכיר את תנועת החסידות, שהציעה גאולה פרטית לכל יהודי באשר הוא, ואת המהפכה שהיא חוללה בעולם היהודי.

פעילות - הגלות שלי

עזרים להכנה קודם הפעולה:

פתקי נושאים [נספח 1] (כדאי להכין כמה עותקים מכל פתק, כי הרבה חניכים יזדהו עם לא מעט נושאים).

פתקי שאלות [נספח 2] (כדאי להעתיק מראש את הפתקים ואת השאלות כדי לאפשר לכולם להתברר).

נפזר את פתקי הנושאים על הרצפה, ונבקש מהחניכים לבחור פתק אחד עם נושא שהם מרגישים צורך "להיגאל" בו, למצוא לו מרפא וכוחות להתמודד. **נבקש מהחניכים לשמור את הפתק להמשך הפעולה.**

שיתוף - איזה נס

נבקש מהחניכים לשתף ניסים אישיים שקרו להם - זה יכול להיות נס שממש הורגש כמו להינצל מתאונה ח"ו, אבל גם "סייעתא דשמיא" - דבר שהייתי חייב שיקרה ואכן זה קרה בצורה חלקה (הצלחה במבחן חשוב), או חוויה אישית אחרת של השגחה...

קטע - לגאול את עצמנו

נספר לחניכים את סיפור חייהם של שתי דמויות, שבחרו לקחת אחריות ולגאול את עצמם.

הדמות הראשונה היא מהעבר הרחוק שלנו, וסיפורה מפורסם - ר' עקיבא. נקרא את תיאור הגמרא (מתורגם):

ר' עקיבא רועה של כלבא שבוע היה. ראתה רחל בתו של כלבא שבוע שהוא צנוע ומעולה. אמרה לו: אם אתקדש לך תלך לבית המדרש? אמר לה: הן.

שמע כלבא שבוע והוציאה מביתו והדירה הנאה מכל נכסיו. הלכה ונשאת לר' עקיבא בצנעא. בימות החורף היו ישנים במתבן, היה מלקט את התבן משערה, אמר לה: לו היה בידי הייתי נותן לך ירושלים של זהב (תכשיט יקר). בא אליה ונדמה להם כבן אדם וקרא על הפתח ואמר להם: תנו לי קצת תבן, שאשתי ילדה ואין לי במה להשכיבה.

אמר ר' עקיבא לאשתו: ראי אדם זה, שאפילו תבן אין לו. אמרה לו: לך ולמד בבית המדרש. הלך וישב שתיים עשרה שנה בבית המדרש לפני ר' אליעזר ור' יהושע.

לסוף שתיים עשרה שנה עמד וחרז לביתו והביא עמו שנים עשר אלף תלמידים. יצאו הכל לקראתו. שמעה אשתו ויצאה אף היא לקראתו. אמרו לה השכנות: שאלי לך בגדים ולבשי והתכסי. אמרה להן: "יודע צדיק נפש בהמתו" כשהגיעה אצלו נפלה על פניה והיתה מנשקת רגליו. דחפוה תלמידיו. אמר להם: הניחוה, שלי ושלכם – שלה הוא.

שמע אביה שאדם גדול בא לעיר. אמר: אלך אצלו, אפשר שיתיר נדרי. בא אצלו. אמר לו ר' עקיבא: אלמלי ידעת שיהא [=בעלה] אדם גדול היית מדירה? אמר לו: אפילו פרק אחד, אפילו הלכה אחת (לא הייתי מדירה). אמר לו: אני הוא. נפל על פניו ונשקו לר' עקיבא על רגליו ונתן לו חצי ממונו.

ר' עקיבא ואשתו בחרו לחיות את החיים לכתחילה, ולא לתת למצבם הכלכלי והחברתי להוות מניעה.

הדמות השניה חיה בימינו, וסיפורה מופלא ומעורר השראה – סרן זיו שילון.

סרן זיו שילון נולד לפני 34 שנים, והתגייס בתשס"ו לחטיבת גבעתי. הוא התקדם בתפקידי פיקוד והגיע לדרגת סרן בתפקיד מ"פ לוחמים בגדוד צבר.

ביומו האחרון בתפקיד, הפלוגה שלו פעלה בגזרה הדרומית בעזה בזיהוי ונטרול מטענים וחומרי חבלה. בעת שבא לפתוח את הגדר לכוחות השריון וההנדסה שחזרו אל מעבר לגדר, מטען שהונח על הגדר הופעל. זיו קיבל את כל הפיצוץ, כשיתר חייליו נמצאים במקום בטוח. שתי ידיו מרוסקות, וגופו שרוף ומדמם. הוא התעורר והצליח לפנות את עצמו אל הצוות, כשבהמשך מסוק הבהיל אותו אל בית החולים.

נדון: מה התחושות והמחשבות שיעברו לו בראשו כשיתעורר ויבין את המצב? איך הוא יראה את העתיד שלו?

ובכן.. לזיו היו את כל הסיבות שבעולם שלא נבוא אליו בתלונות. הוא היה מפקד שנפצע על שמירת המולדת (ביום האחרון לתפקיד, בסוף הפעילות... זהו, הולכים הביתה..). הוא איבד את שתי הידיים, מה הוא עוד יכול לעשות? הוא בטח חייב לעזוב. בטח לוותר!

טוב... הוא בחר שלא: הוא עבר ניתוח לשחזור אחת מידיו, ואילו ביד השנייה הותקנה פרוטזה. אבל זיו לא נתן לדבר הזה להפריע לו להתאמן ולסיים מרתוני ריצה (כ-42 קילומטר), תחרויות ספורט נוספות, להעביר שיחות והרצאות, להיות חבר באירגוני חברה, להיות שותף עיסקי של חברות היי-טק, ועוד ועוד. זיו בחר בחיים-בגאולה של עצמו...

נסכס: המשותף לסיפור של ר' עקיבא ולסיפור של זיו, היא ההבנה שלהם שהגאולה הפרטית של האדם לא חייבת להיות בסיפורי ניסים, היא יכולה וצריכה להיות באחריותו של האדם. **הם בחרו לקחת אחריות – והם נגאלו!**

פעילות – הגאולה שלי

נחזור לפתקים שהחניכים בחרו בתחילת הפעולה, ונחלק לכל אחד פתק עם שלוש שאלות [נספח 2]:

- א. מה היית רוצה שיקרה בסיפור שלך? בהתמודדות שלך?
- ב. מה אתה יכול לעשות כדי לגאול את עצמך? תגדיר לעצמך משימה ברורה ואפשרית שבאמצעותה אפשר להתחיל ולהתקדם.
- ג. תפילה: נסו לנסח לעצמכם את הרצון להיגאל כתפילה, שמתחילה בפניה לה' (לדוג' יהי רצון וכו'...) מתארת את הקושי, ואת הרצון להצליח לצאת מהאתגר שלי, להתקדם ולצמוח ממנו... אחרי שסיימנו, נשמור את הפתק בארנק או בכל מקום אחר, ונגדיר זמן שבו אנחנו בודקים כיצד התקדמנו בדרך לגאולה שלנו.

סיכום – למה אנו מחכים?

לסיכום, מוזמנים להשמיע לחניכים את השיר 'עבדים' של ביני לנדאו [נספח 3], ואם מכירים - לשיר אותו.

מומלץ להזמין את החניכים לשתף בתחושות שלהם מהשיר.

העשרה - גאולה רוחנית: החסידות והבשורה הגדולה

***מתאים למדריכים תותחים, לשבט תותח בלבד...**

לפני סיום הפעולה אנחנו נלמד על קומה חדשה. כולנו מכירים קצת את עולם החסידות, אנחנו מזהים חסידים לפי הלבוש שלהם, וחלקנו אפילו יכולים לשייך את הלבוש לזרם חסידות ספציפי. אבל מעבר ללבוש, ואפילו מעבר ל'וורטים' החסידיים, אנחנו יודעים שיש קומה שלימה וחדשה של תורה. מה החידוש של החסידות?

לפני מאתיים שנה יהדות אירופה הייתה במשבר. אמנם היו ת"ח גדולים מאוד, שהיו בקיאים בש"ס ובפוסקים והאירו את העולם בתורתם, אבל בצד השני היו יהודים פשוטים, פשוטים מאוד. חלקם לא ידעו אפילו קרוא וכתוב, הם היו עובדים קשה לעמל יומם, והמפגשים שלהם עם הקודש ועם התורה היו דלים, או כלל לא קיימים. תחשבו על זה - התפילה בעברית, והם הרי אינם מכירים את השפה הזאת. ללמוד הם לא ידעו, אם כן, מה נשאר להם?

באותה תקופה נפוצה תופעה של 'מגידיים' שהיו מוסרים דרשות בבתי הכנסת. חלק מהמגידיים היו נוהגים לספר סיפורי מדרשים וכד' המעוררים את הלב, אולם חלק לא קטן היה מנסה להשפיע על המצב בדרך של תוכחות ובקורות. כך נוצר מצב, שהיהודי הפשוט שלא ידע קרוא וכתוב היה מגיע לבית הכנסת - לשמוע למה הוא לא בסדר... המצב, כמובן, לא הפך יותר טוב.

בנקודה הזו נכנסה החסידות; היה זה ר' ישראל, המכונה "הבעל שם טוב", שגילה את **מעלתו הגבוהה של כל יהודי**, אפילו פשוט שבפשוטים. הסיפור הבא ממחיש את חידושו:

מסופר על איש כפרי אחד, שנהג להתפלל בימים הנוראים בבית מדרשו של הבעל שם טוב. בנו של האיש היה מוגבל בשכלו וקשה הבנה. לא הצליחו מחנכיו ללמדו את צורת האותיות, והוא לא ידע לומר שום דבר שבקדושה מן התורה והתפילה. בשל כך, בימים הנוראים לא לקח עמו האב את הבן אל עירו של הבעש"ט שבה התפלל. לאחר שנעשה הילד בר מצווה והגיע צום יום הכיפורים, לקח אותו האב עמו, כדי להשגיח עליו שלא יאכל ביום הקדוש בשל חוסר הבנתו.

לבנו של הכפרי היה חליל שבו נהג לחלל בזמן שרעה את הצאן והעגלים בשדה. כשהם נסעו לעירו של הבעש"ט, הניח הבן את החליל בכיסו בלי שהאב ידע זאת. הנער ישב עם אביו בבית המדרש של הבעש"ט, ולא ידע לומר מילה ממילות התפילה.

באמצע היום, בתפילת מוסף, אמר הנער לאביו: "החליל נמצא עמי, ואני רוצה מאוד לחלל בו." האב נבהל מאוד, גער בו והזהירו: "הישמר לך ושמור נפשך מאוד לבל תעשה את הדבר הזה." הנער התאפק, אולם בתפילת המנחה שוב ביקש: "הרשה לי אבי לחלל בחליל שלי." כעס האב על בנו ואיים עליו שלא יעז לעשות זאת, ואף רצה לקחת ממנו את החליל, אך לא יכול היה מפני שהחליל מוקצה ואין להחזיקו בידיים ביום הקדוש. החזיק אביו את הכיס שבו היה החליל ואחז את החליל מבחוץ כדי שלא יוכל הבן להוציאו.

כך התפללו את תפילת הנעילה שבסיום היום הקדוש. ולפתע, באמצע התפילה, שמט הנער בכוח את החליל מכיסו ומידו של אביו, והשמיע בחליל קול אדיר וחזק. תמהו כל המתפללים, אולם הבעש"ט קיצר מיד את התפילה, שלא כהרגלו, והתפילה נסתיימה.

לאחר מכן אמר הבעש"ט לקהל: "בקולו של החליל העלה נער זה את כל התפילות אל השמים, והקל עלי את שליחותי. הרי הנער אינו יכול לומר מאומה ממילות התפילה, וכאשר ראה את הקהל מתפלל - נדלק בו ניצוץ קדוש ונפשו בערה כאש. אדם אחר יכול היה בלהט הקדושה לומר את מילות התפילה לה', אולם נער זה לא יכול היה להרוות את צימאון הקדושה שבו ואת אש תשוקתו שבערה בו עד כלות הנפש. וכך חילל, בנקודת האמת שבלבו, בלי שום מחשבה זרה אלא במחשבה נקייה לשם ה' יתברך. והלוא נאמר 'רַחֲמֵנָא לְבָא בְּעֵי' - את הלב מבקש האלוקים (תלמוד בבלי, מסכת סנהדרין, דף קו עמוד ב). וכך נתקבל הבל פיו הנקי של הנער בְּרַצוֹן לפני ה'. כך גם עלו ונכנסו כל התפילות לפני שומע התפילות".

מסיפור זה אפשר ללמוד על הרגישות של הבעש"ט והאמונה ביכולת של כל יהודי להתחבר ולהשפיע במעשיו, גם אם לא למד או יודע ללמוד, ואפילו הוא ילד שעושה מעשה תמימים...

החסידות גאלה את היהודי הפרטי ממצב שהרגיש מנותק מהתורה ומהקב"ה בגלל חוסר הידע שלו, והדגישה את כוונת הלב והרצון. תנועת החסידות הציתה את האש בלב המוני יהודיים וקרבה אותם לקב"ה.

גם היום, כשאנו מבחינים ביהודים שאינם שומרים עדיין תורה ומצוות, ועדיין קצת רחוקים - אנו אוהבים אותם, ומעריכים כל מעשה קטן של התקרבות. המבט הזה הוא חלק משמעותי מהתורה החסידית.

הערה לסיום - מהפרט אל הכלל

אחרי שלמדנו על הדרך שלנו לצאת לגאולה מכל האתגרים האישיים, אנחנו יכולים לבחור האם לעצור במקום הזה או להמשיך אל הכלל, לצאת מהמקום העצמי שלנו והמצומצם - **ולפרוץ החוצה**. בהקשר זה כדאי לעיין בדברי הרב קוק שכתב:

"הנטייה הנפרזה אחרי הגורל הפרטי מבלי השקפה אל הטוב הכללי, הרי זו היא הדרך ההפוכה מדרך ד' הטבועה בכנסת ישראל... ונטיית הרצון אל הפרט וטובו בשיקוע ותמידות, הרי היא מדרכי האמורי... לא לישראל הוא, וכדאי הוא לאיסור ולריחוק"

(עין איה, שבת ב)

אם כן, בפעולות הבאות נרחיב את מעגל הגאולה – מהמעגל האישי למעגלים כלליים יותר, כשבכל פעם נרחיב יותר.

נספחים:

נספח 1

תפילה וקשר לה'	תפילה וקשר לה'	תפילה וקשר לה'	זריזות	זריזות	זריזות
קדושה	קדושה	קדושה	כיבוד הורים	כיבוד הורים	כיבוד הורים
לשון הרע	לשון הרע	התמדה	עין טובה על האחר	התמדה	התמדה
ציניות	לאהוב את מה שיש בי	לאהוב את מה שיש בי	להאמין בעצמי	להאמין בעצמי	עין טובה על האחר
ציניות	כעס	כעס	כעס	כבוד לחבר	כבוד לחבר

נספח 2

- א. מה היית רוצה שיקרה בסיפור שלך? בהתמודדות שלך?
- ב. מה אתה יכול לעשות כדי לגאול את עצמך? תגדיר לעצמך משימה ברורה ואפשרית שבאמצעותה אפשר להתחיל ולהתקדם.
- ג. תפילה: נסו לנסח לעצמכם את הרצון להיגאל כתפילה, שמתחילה בפניה לה' (לדוג' יהי רצון וכו'...) מתארת את הקושי, ואת הרצון להצליח לצאת מהאתגר שלי, להתקדם ולצמוח ממנו...

נספח 3

עבדים / בני נדאוו

הגיע הזמן להאמין שריבון העולמים

נותן לנו חירות לחיות את החיים הכי יפים.
אולי סוף סוף נבין שכולנו חופשיים,
וזה רק אנחנו המשעבדים את עצמנו.
אז שכל אחד יקום ויהיה מושיע,
ויגאל עצמו מידינו,
אם רק נסתכל אחורה,
נראה שהדבר שבורחים מפניו -
זה רק עלה הנידף ברוח.
אך הדגים ששחררו חזרה אל הים הפתוח,
ממשיכים להסתובב שם סביב עצמם.
והציפור שיצאה משביה -
מפחדת לפרוש כנפיה.
אך הדגים ששחררו חזרה אל הים הפתוח,
ממשיכים להסתובב שם סביב עצמם.
והציפור שיצאה משביה -
ממאנת לפרוש כנפיה.
עבדים היינו,
היינו עבדים.
עתה בני חורין -
למה אנו מחכים?
אך הדגים ששחררו חזרה אל הים הפתוח,
ממשיכים להסתובב שם סביב עצמם.

והציפור שיצאה משביה -
מדוע לא תפרוש כנפיה?

שבוע שני הגאולה החבדתית

שבטים גלעד-דביר

פעולה ראשונה | שלישי | זה קטע משפחתי

מבוא

למדריך התותח!

לפעולה זו צריך להתכונן מראש. הכרחי ליצור קשר עם ההורים, ולעודד אותם לשתף פעולה.

מטרת הפעולה:

לתת במה לסיפור המשפחתי של כל אחד, שאליו יחבר החניך את סיפורו האישי.

תקציר הפעולה:

החניכים יביאו סיפורים משפחתיים שקשורים לעלייה לארץ / קום המדינה, ויבררו מהי בשבילם גאולה. את הסיפורים יספרו במסגרת השבטית וישמעו על סיפורי גאולה נוספים.

פעילות - "הלו, סבתא?!"

מספר ימים קודם הפעולה בקשו מהחניכים להרים טלפון לסבא וסבתא (או לשאול את ההורים), ולשמוע את סיפורם האישי, בהקשר עליה לארץ / ראשית ימי המדינה, ואת תשובותיהם לשאלה מהי בשבילם גאולה. נבקש מהחניכים להביא לפעולה דף שבו הדברים ששמעו, בצירוף תמונה שיכולה להמחיש את הסיפור או לפחות לחבר אל הדמות המספרת.

נושיב את החניכים במקום שקט ללא הפרעות, ונזמין את החניכים שיקריאו את הסיפור המשפחתי.

(טיפ: כדי למנוע הפרעות במהלך הסיפורים, הביאו אביזר מתודי - מיקרופון, בקבוק, כדור וכד' - והגדירו שרק החניך שאוחז בו מדבר).

חשיבה - "איך זה קשור אליי?!"

נצטייד מראש בפתקים קטנים וכלי כתיבה, שאותם נחלק לחניכים ונבקש מכל אחד שיכתוב מהי גאולה עבורו (ניתן להכין דפים מעוצבים עם משפט פתיחה וכד'. כמו כן, מומלץ להשמיע שיר או מנגינה מתאימה בזמן הכתיבה, על מנת ליצור אווירה רגועה).

כעת, הצמידו את הפתקים בעזרת שדכן או מהדק משרדי לדף עם סיפור החיים שהחניכים הביאו מהבית.

הסבירו לחניכים כי גאולתם האישית היא למעשה **חלק משרשרת הדורות**: כמו בכל דור ודור, יש לנו תפקיד שמייוחד רק לנו, שמותאם לכוחות הגדולים שיש בנו, ובהגשמתו - אנו הופכים לחולייה נוספת בשרשרת.

סיכום הפעולה:

כל חניך הביא את הסיפור המשפחתי שלו ואת הגאולה המיוחדת שנמצאת בו, שיתף עם שאר החברים ושמע את סיפוריהם. לאחר השיתוף, החניכים קישרו את גאולתם האישית לסיפור המשפחתי, והצטרפו למהלך הגאולה העובר מדור לדור. לפעולה זו ערך מוסף: החניכים עסקו בנושא החודשי, והביאו אותו לשיח הביתי.

נספחים

נספח 1

צי'ופר:

"כל אדם נברא בצלם,
גחל בוער סודות ורמזים.
כל אחד הוא חומר טוב לסרט,
תפקיד חדש בתוך סיפור עתיק יומין"

(חנן בן ארי)

פעולה שניה | שבת | אני ואתה נשנה את העולם

מטרת הפעולה:

דרך הכרות עם דמויות גדולות, נפגיש את החניכים עם **נקודת מבט של תיקון העולם**.

תקציר הפעולה:

נשחק משחק שימחיש מהו חוסר וכיצד מתבטא תיקון. בעזרת שימוש במתודה ננגיש לחניכים דמויות שפעלו מתוך מקום של תיקון בגדלות. לסיום, נשלח את החניכים להתבוננות על עצמם מהזווית הזו.

משחק - המלך אמר, מי?!

מכירים את מלך התנועות?
יושבים במעגל, ומבקשים מאחד החניכים שיצא החוצה. בוחרים חניך שהוא 'המלך': כשהוא מבצע תנועה מסוימת, כולם מחקים את התנועה. כעת מחזירים

את החניך שיצא, כשהמטרה שלו היא לזהות מי ה'מלך'. מטרת הקבוצה להערים עליו ולמנוע ממנו לגלות, על ידי חיקוי של המלך בצורה טבעית וחלקה.

אנחנו נשחק את המשחק הזה מעט שונה: בפעמיים הראשונות נשחק בלי למנות מלך, כלומר, כולם יעשו תנועות באופן חופשי. (**הערה למדריך:** שימו לב שהחניך שנבחר לצאת החוצה לא נפגע מכך).

לאחר שהמשחק התבלגן קצת, תקנו אותו, והפעם תמנו 'מלך' כמו שצריך ותבצעו כמה סבבים להנאתכם...

טיפ: בכוחם לבחור אל מי השבט כולו ישא את עיניו! נצלו את ההזדמנות לקדם עוד חניכים).

נסכם: היינו בסיטואציה בעייתית, החסרון ב'מלך' גרם לאי סדר ובלבול. היה צורך שמישהו ירים את הכפפה, יזיז את העיניים ויתקן את המשחק!

דיון - מי מסתתר שם?!

מבעוד מועד הדפיסו תמונות של כחמש דמויות עם שמותיהן [ניתן להעזר בנספח 1]. מדובר בדמויות שזיהו בעיה וחוסר שקיימים בעולם והחליטו לפעול כדי לתקנו. את הדפים קפלו בעדינות והניחו בקערה או גלגלו ודחפו לתוך בקבוק (כך שיהיה ניתן להוציא ממנו את הדפים בקלות). הזמינו את החניכים אחד אחד לשלוף דף, ולפתוח אותו אל מול שאר החניכים. כעת, נבקש מהחניכים לספר על הדמות, תוך התמקדות בנקודה שבה ראתה חסרון ופעלה במטרה לתקנו. (על כל דמות ניתן להתעכב המון, שימו לב שאתם מרכזים את החניכים סביב הנקודה המרכזית).

פעילות – זה אני!

לפני הפעולה נצטייד במראה קטנה, שאותה נטמין בתוך כובע.

ספרו לחניכים שיש לכם תמונה של מישהו חזק כל כך, שיכול בכוחו לשנות את העולם! כעת, העבירו את הכובע מאחד לשני, והנחו אותם להתבונן פנימה. לכם נשאר רק להתענג מהאסימונים שנופלים...

סיכום הפעולה

חיפשנו את ה'מלך' שיתקן את העולם, ויגאל אותנו ממצאות בעייתית, ומצאנו דמויות גדולות שחיו בדרך הזאת. לסיום, הסתכלנו על עצמנו – ומצאנו בנו נקודת מבט של מתקני עולם.

נספחים:

נספח 1

מחסן דמויות: הראי"ה קוק, דוד בן גוריון, הרב ישעיהו הבר, אליעזר בן יהודה, הברון רוטשילד, הבעל שם טוב, הרב קרליבך, ר' מאיר שפירא מלובלין.

שבטים הראל-נווה

פעולה ראשונה | שלישי | לוקחים חלק בגאולה

מטרת הפעולה

בפעולה הקרובה נכיר מקרוב אנשים שלוקחים אחריות בתיקון המצב, ונשתתף אתם בקידום הגאולה במעגל החברתי, ובהוספת טוב בעולם.

מבוא

אז אחרי שלמדנו על גאולה שנוגעת בדברים הכי גדולים אבל גם בחיים שלנו, אחרי שדיברנו על כך שדברים יכולים להשתנות ואנחנו יכולים לצאת מה"מצרים" שלנו, אנחנו רוצים להגיע למעגל רחב יותר: המעגל החברתי, ולראות כיצד אנו לוקחים בו אחריות ומשפיעים. לשם כך, נצא להתנדבות בארגון או עמותה לבחירתנו, בהתאם ליכולת החניכים וגורמים נוספים.

לפני ההתנדבות נשחק משחק שיחבר אותנו ליכולת לשנות ולהשפיע, ונדבר על המקום שאנחנו הולכים אליו.

את ההתנדבות נסכם בעזרת משחק 'חמוץ-מתוק' עם טוויסט מעניין.

משחק - מרוץ שליחים גרוע

מטרת המשחק היא להראות שכאשר מחסירים מרכיב מרכזי, המשחק לא עובד, וממילא עלינו לפעול ולתקן את המצב...

נשחק 'מירוץ שליחים': נבקש מכל החניכים להסתדר בטור אחד, כאשר הראשון מחזיק בידו מקל או חפץ אחר. כשניתן את האות להתחיל, עליו לרוץ אל המדריך, לתת לו 'כיף', ולהעביר את החפץ לחניך הבא, שכעת תורו לרוץ.

משהו חסר במשחק – והחניכים יתייבשו די מהר. מה שחסר הוא היעד, המטרה. במקרה שלנו - תחרותיות (כשהמשחק יתחיל לקרטע, אתה מוזמן להיתמם ולשאול "מה קרה? זה אחלה משחק!" ולעודד אותם למצוא את הפתרון....). אחרי שהחניכים הבינו מה חסר, נחלק מהר את הקבוצה לשתיים ונתחיל בתחרות.

(הערה למדריך: כדאי להגדיר שהקבוצה שתעודד הכי הרבה תקבל עוד נקודה וכד'. זה מכניס רבאק למשחק...)

רגע לפני שעוברים הלאה: מה קבלנו מהמשחק הזה?

אנחנו נתקלים בחיים שלנו בדברים שלא תמיד מתוקנים, סיטואציות שמשוה לא עובד, מציאות של חסרון. אנחנו יכולים להשפיע ולשנות! אנחנו יכולים ונדרשים לקחת אחריות, ולהביא לכך שהעולם והחברה שאנחנו חיים בה תהיה טובה יותר.

התנדבות – פתיחה

לפני שנצא להתנדבות עצמה, נשוחח עם החניכים ונחבר אותם למקום שאליו אנחנו הולכים.

1. לאן הולכים? ספר את הסיפור של העמותה או הארגון בצורה חוויתית.
2. מה הבעיה שנתקלו בה מקימי הארגון? איזה גאולה הם רצו להביא לעולם?
3. כיצד אנחנו מתכוונים ויכולים לעזור להם?

נצייד את החניכים במשימה אישית: נסו לשים לב מה אתם מרגישים או על מה אתם חושבים במהלך ההתנדבות, בהקשר של הנושא השבועי – גאולה חברתית.

התנדבות – סיכום

אחרי ההתנדבות נכנס את החניכים לסיכום חוויתי, ולשמיעת רשמים ומחשבות.

יש להצטייד מראש בפינוק מתוק ופינוק חמוץ, לפי כמות החניכים.

נסדר את החניכים במעגל, ונערוך סבב מהיר שבו כל אחד ישתף, בעקבות ההתנדבות, בחוויה/הרגשה/מחשבה חיובית (כאן אוכלים מהפינוק המתוק) וחוויה/הרגשה/מחשבה פחות חיובית (כאן אוכלים מהפינוק החמוץ).

נסכם: אנחנו יכולים לצפות מבחוץ בעולם שנוהג כמנהגו, על ההתרחשויות הטובות ועל האלו שפחות; אבל אנחנו יכולים גם לקחת אחריות, אנחנו יכולים לשנות - אפילו בקצת - ולהיות חלק! וזו זכות מדהימה... בשבת נרחיב קצת את הדיבור והחוויה על החברה שאנחנו חיים בה, על האתגרים שבה, ועל היכולת שלנו לקחת חלק.

פעולה שניה | שבת | גאולת החברה – זה מתחיל אצלנו

מטרת הפעולה

להתחבר לגאולת החברה דרך בירור התיקון שלנו (בשבט/בסניף שלנו).

מבוא

אז דברנו על גאולה ומה היא כוללת, איך היא מגיעה אל הגבהים ומתקנת את העולם כולו, ומנגד מגיעה עד לאדם הפרטי - שגם בחייו חווה גלות וגאולה. ביום שלישי הייתה לנו הזדמנות להכיר ארגון שהחליט לשנות מצב קשה שפגש, ולהשתתף ולו במעט במאמץ שלו בתיקון המציאות והוספת טוב בעולם...

תקציר

בפעולה הקרובה ננסה למקד וליישם את הגאולה החברתית בתיקון החברה שלנו (השבט, לדוגמא), ולהכיר עוד תיקונים משמעותיים שמביאים את הגאולה - פשוטו כמשמעו.

נתחיל בסיפור על לקיחת אחריות חברתית, נמשיך בדיון על הדרכים לתיקון בתוך השבט שלנו דרך משחק השכנועים, ונסכם.

סיפור - הגאולה במחלקה 3

"הם היו מטפלים בטנקים שלהם, כל יום רביעי אחרי הצהרים. אתם צריכים להבין: טנק הוא כמו תינוק (גדול מאוד...) שצריך יחס כל הזמן. אתם לא מאמינים איזו מכונת מלחמה מפחידה הוא כשהוא יורה או מסתער. אבל השריונרים מכירים אותו גם מהצדדים הקשוחים שלו.... מהפעמים שהוא לא עובד, מהטיפולים שממשיכים אל תוך הלילה. כי אין סיכוי ששריונר ילך לישון בזמן שהטנק שלו לא מוכן למלחמה. כן, כל יום, כל שעה. בסתם יום של חול, כי מלחמה אף פעם לא פורצת עם הודעה מראש. ככה זה ראש של שריונרים. לכו תבינו..."

צוות 3 בפלוגה ח' הוא צוות סמל, תכירו: יוני תותחן 3ב, בועז הטען ונאור הנהג. יש להם את הקטעים שלהם, בדיחות פנימיות שרק הם מבינים, וכמובן ממתקים וצ'וקולוקים שרק הם יודעים איפה הם מוחבאים. צוות עם הוואי והרבה חברות, אבל יש להם בעיה: הם האחרונים שמסיימים את הטיפולים כל שבוע, התרגילים שלהם לא

משהו, וכשהם מטפלים בשרשראות הזחל- זה סיוט לכל הפלוגה... מפקד המחלקה חשב שזה בגלל שהמפקדים בטנק התחלפו בתדירות גבוהה.

יום אחד הגיע אביחי. הוא סיים קורס מפקדים, ונחת לתפקיד ראשון - במחלקה שלהם. "צעיר" קראו לו, צעיר ורענן. החבר'ה בצוות כבר מחזור שלישי, מתחילים להיות ותיקים, והנה מגיע הצעיר שעשה קורס. הם רק חיכו לאכול אותו בלי מלח... תבינו, בפלוגות המבצעיות יש משמעת, אבל המפקדים לא מדברים לחיילים שלהם בקשיחות. החיילים פונים אליהם בשמם, ולרוב יש אווירה טובה. הבעיה היא שהחיילים לפעמים מנצלים את זה כדי לא לעשות את עבודתם ולנצל את היחס הטוב כדי להרוויח דברים לטובתם. בכל אופן, אביחי לא נתן לכל זה לבלבל אותו. כבר בערב יום שלישי, יומיים אחרי שהוא הגיע לפלוגה, הוא כינס את הצוות שלו על הצריח למעלה שמה, בין המקלע הכבד והמא"ג מפקד. היה לו מה להגיד להם:

"שמעו, דיברתי עם המ"מ (מפקד המחלקה), הוא אמר שאתם אחלה חבר'ה, מכירים די טוב אחד את השני אבל משהו לא עובד אצלכם. אתם יכולים להיות הצוות הכי טוב, לסיים ראשונים כל תרגיל ולהיות צוות מצטיין שירוויח צ'ופרים. אבל אתם תקועים... הוא חושב שזה קשור במפקדים שמתחלפים, אבל אני שמת'י לב למשהו אחר. אתם באמת אחלה, אבל משהו תקוע אצלכם, יודעים מה? היחס שלכם לצועז הטען. תכל'ס אתם יודעים שהתפקיד שלו בכל הטיפולים הכי מורכב: הוא צריך לנקות את כל המקלעים, את התותח, לשמן את הצירים בתוך הטנק, לבדוק ולהשלים תחמושת, ועוד הרבה דברים נוספים. בזמן שהתותחן והנהג מסיימים, הוא עוד עובד. חוץ מזה, הטען אחראי לדאוג לכל הדברים הטכניים - הוא מביא לנו מים למיכל, דואג לאוכל ולממתקים, ומוריד לנו את כל מה שאנחנו צריכים. ומה אנחנו דואגים בשבילו? אתם מגובשים חברתית כביכול, אבל אתם לא שמים לב שבמעשים שלכם אתם לא עוזרים אחד לשני כמו שצריך! לכן החלטתי שלא עוזבים את הטנק, לפני שרואים שכולם מסיימים את המשימות שלהם. אנחנו נהיה שם בשבילם."

ביום רביעי הגיע נאור עם גלידה שקנה במכונה ליד חדר האוכל והביא לבועז, "אחי... אתה תמיד דואג שיהיה לנו איזה בקבוק שתיה טוב בתרגילים ומעביר לי לתא נהג. גם לך מגיע פינוק!" בועז התרגש...

אנחנו תמיד מחכים לסוף הטוב של הסיפור... ובכן, לצוות 3 לקח קצת זמן להתרגל לשים לב למשימות של כולם, אבל אני יכול לומר לכם מהיכרות אישית איתם - שהם בהחלט התקדמו והיו לאחד הצוותים המצטיינים בפלוגה..."

דיון – מה איתנו?

נקיים עם החניכים דיון בשאלה: איפה השבט שלנו, כקבוצה, יכול לשים לב ולהיות יותר טוב, ולקדם את הגאולה במרחב שלו? את הדיון נקיים באמצעות "משחק השכנועים".

אביזרים להכנה מראש: ארבעה שלטים עם נושאים שונים [נספח 1].

תולים את השלטים בארבע קצוות החדר, ומנחים שכל חניך ילך אל הפתק שהוא מזדהה איתו (אם לדעתכם עדיף לחלק מראש, אפשר לעשות את זה בעזרת משחק מיון כיפי שירים את האווירה) [נספח 2].

כעת נזמין את החניכים לנהל דיון בקבוצות הקטנות:

- א. מה אתם חושבים על המשפט הזה?
- ב. איך הוא קשור לשבט שלנו?
- ג. האם יש לנו מה לשנות?

בוחרים נציג מכל קבוצה שיציג את הדיון שלהם לכלל השבט. לאחר שהנציג מסיים את דבריו, החניכים שהשתכנעו מוזמנים לעבור לקבוצתו ולהגדיל את כמות המסכימים. אפשרות נוספת לסיים את הדיון היא בהצבעה שבטית: איזה מהנושאים אנחנו בוחרים לקדם בשבט?

סיכום

כשאנחנו מדברים על גאולה, על כך שבכוחה להביא את הזקוקים לכך למקום טוב יותר ולהוציא אותם מהמיצר שלהם - אנחנו בהחלט מדברים גם מעגלי החיים החברתיים שלנו. יש לנו את הכח ואת האחריות לשנות בעצמינו, בדיוק כמו שארגוני חסד וארגונים חברתיים יכולים לשנות

מציאות בקהילה, בעיר ובארץ. המעגל הקרוב ביותר, שבו נוכל להתחיל ולממש את החובה הזו – הוא המעגל השבטי. אם רק נבחר – נגאל!

נספחים

נספח 1

משחק השכנועים:

1. **יחס לחבר:** לשים לב מה אנחנו אומרים אחד לשני.
2. **לשים לב:** חבר חולה, חבר עצוב, יום הולדת לחבר - איך מגבירים את תשומת הלב שלנו לחבר?
3. **קדושה בשבט:** יש לנו אירועים שהשבט מארגן לעצמו או לשאר השבטים, שקשורים לקודש, באווירה טובה וכיפית?
4. **השפעה החוצה:** מה אנחנו יכולים לעשות טוב, שישנה את המציאות שאנחנו נפגשים איתה?

נספח 2

משחק מיון כיפי:

מעמידים את החניכים במעגל, ומחלקים אותם לארבע קבוצות לפי סבב של מילים מצחיקות, לדוגמא: פונץ', בננה, שוקולד, לימון, וחוזר חלילה. כעת נותנים לחניכים משימות, בהתאם להשתייכות הקבוצתית. לדוגמא: לבנות פרמידה של קבוצת פונץ', קבוצת שוקולד להמציא מוראל, קבוצת בננה לתפוס את קבוצת לימון, וכד'. יש להוסיף משימות עד שכולם ישתתפו. אחרי שהרוח מתלהטת ולכולם הדם זורם, ממשיכים לפי הקבוצות שחולקו לדיון עם משחק השכנועים.

שבטים מעוז-נחלה

פעולה ראשונה | שלישי | מביאים גאולה לעולם

תקציר הפעולה

בפעולה הקרובה נעבור אל ה'תכל'ס' – **נצא להתנדבות.**

לפני היציאה להתנדבות נתכנס, ונדבר על המקום אליו אנחנו הולכים. נתנדב, ובסיום נסכם את האירוע על מנת שישאר משמעותי אצל החניכים ואצלנו.

מטרת הפעולה

התחלנו לדבר בפעולות הקודמות על 'גאולה' במובן הרעיוני שלה, עכשיו הגיע הזמן לחוות את זה בעצמנו!

'גאולה' משמעותה להביא את העולם למקום טוב יותר. במובנים רוחניים - אנחנו מתקדמים לתיקון עולם במלכות שד-י, וגם במובנים ארציים - עשיית חסד ושיפור דרכי הקיום בעולם. אנחנו רוצים לקחת חלק בזה, ולכן נלמד על כך ונשתתף עם אנשים שבחרו לשנות ובכך להביא גאולה בעולם.

ההתנדבות צריכה להיות אירוע שילווה את החניכים הלאה, ולשם כך נדאג שהחניכים יחוו אותה באופן משמעותי. לבחירת המקום המתאים לשבט שלכם, יש השפעה על האופן בו יזכרו החניכים את ההתנדבות [לרעיונות - ראה נספח 1].

התכנסות מקדימה

לפני ההתנדבות נכנס את כל החניכים לשיחה עם אחד מאנשי העמותה / הארגון, בעדיפות לזים או המקים. השיחה לא אמורה להיות ארוכה, ומטרתה להכניס את החניכים לאווירה של הנתינה, ולהבהיר להם את החשיבות של עבודתם.

קדימה, בואו נצא להתנדבות!

דיון וסיכום

לאחר סיום ההתנדבות, נכנס שנית את החניכים ונשאל לדעתם: מה היה חסר לפני שקמה העמותה / הארגון? כיצד בעקבות פעילותו החברה שלנו נמצאת במקום טוב יותר? האם התקרבה עוד לגאולה?

לסיום, נבקש מהחניכים לעצום עיניים (על מנת ליצור אווירת ריכוז) ונשמיע לחניכים את השיר "הגיבן הקדוש" של אהרון רזאל [נספח 2].

בסיום השיר, נקיים שיח על התרומה שאנו עצמנו מקבלים מההתנדבות, וכיצד היא משפיעה עלינו, בנוסף לחשיבות שלה בפני עצמה; היכן הנתינה פוגשת אותנו ביום יום, במקומות שאנחנו יכולים לתת מעצמנו ולהפוך את העולם ליותר טוב - ובנוסף לזה להפוך בעצמנו לטובים יותר.

נספחים

נספח 1

הצעות לסוגי התנדבויות:

איסוף אריזת וחלוקת מצרכים לנזקקים. עזרה וביקור קשישים. הפצת יהדות. ביקור חולים. פינוק לחיילים. (בכל עיר או יישוב יש מגוון מקומות אפשריים, עליכם לבחור את סוג ההתנדבות שאתם חושבים שתהיה הכי משמעותית לשבט שלכם).

נספח 2

הגיבן הקדוש / אהרן רזאל

פעולה שניה | שבת | כוחה של קבוצה

מבוא ומטרת הפעולה

בפעולות הקודמות עסקנו בגאולה הפרטית של כל אחד ואחד. עכשיו זה הזמן לעבור לשלב שבו אנחנו מדברים על עצמנו כקבוצה ועל הכוח שיש לנו לגאול את העולם - לקדם אותו למקום טוב יותר, ולהשיב אותו אל המקום האמיתי שלו.

תקציר הפעולה

- נשחק משחק שבו נבין את החשיבות שלנו כקבוצה, ואת היכולת שלנו לקדם את החברה שאנחנו חיים בה.
- נדון על המשחק, ונעלה רעיונות להמשך השנה.

✿ משחק – אנחנו הבאים בתור

לפני הפעולה יש להכין כרטיסיות, בהן קבוצות של אנשים שבזכותם העולם נעשה טוב יותר [נספח 1].

נחלק את השבט לשתי קבוצות. כעת ניתן לכל קבוצה כרטיס, כאשר מטרת הקבוצה לגלות איזו קבוצת אנשים משפיעים כתובה בפתק של הקבוצה השנייה, בעזרת שאלות שהתשובה עליהן היא 'כן' ו'לא' בלבד. בכל תור ניתן לשאול שאלה אחת בלבד (דוגמאות לשאלות: "הם חיו לפני למעלה ממאה שנה?" "הם היו לוחמים?" "כתבו עליהם ספר?"). הקבוצה שהצליחה לגלות מה רשום לקבוצה השנייה בעזרת מספר נמוך יותר של שאלות זוכה בנקודה, ושתי הקבוצות מקבלות פתק חדש וממשיכות לשחק.

בסבב האחרון נותנים לשתי הקבוצות פתק ובו כתוב 'שבט מעוז/ נחלה', החניכים צריכים להבין שהם הקבוצה הבאה שתהפוך את העולם לטוב יותר.

דיון - תורנו

נפתח דיון על קבוצות האנשים שראינו בפתקים, ונברר כיצד העולם התקדם למקום טוב יותר בזכותם. (דוגמאות: מד"א - בזכותם יש אפשרות לרפואה דחופה בכל מקום ובכל זמן. מכון מאיר - בזכותם אלפי אנשים חזרו בתשובה והתקדמו מבחינה רוחנית).

כעת נבקש מהחניכים להעלות רעיונות והצעות לדברים שאנחנו בתור שבט יכולים לעשות בשביל לקדם את העולם למקום טוב יותר במשך השנה. (דוגמאות: פעילות בתוך השבט והסניף כמו אבות ובנים חודשי, מפגש חברתי עם השבטים הקטנים, ועד ימי הולדת, התנדבות בבתי אבות, שיפוץ מעיינות, הקמת פינה חמה לחיילים וכו'...).

יש לזכור את הרעיונות שעולים מכם ומהחניכים, על מנת שתוכלו ליישם אותם בהמשך.

נספחים

נספח 1

דוגמאות לפתקים:

מד"א, המכבים, מכון מאיר, יד שרה, עזר מציון, חב"ד, בני עקיבא, האצ"ל.

בקיצור, כל קבוצת אנשים שמבחינתכם הפכו / הופכים את העולם לטוב יותר מבחינה מעשית ומבחינה רוחנית (אפילו אלה שהקימו את העיר / היישוב שלכם).

חב"ב

פעולה ראשונה | שלישי | המתנדבים בעם

מבוא:

אחרי שדברנו על הרצון שלנו לגאולה אישית, לצאת מהגלות ולהגיע למקום הנכון לנו, ואחרי שראינו שיש בכוחנו לגאול את עצמינו בהרבה מהדברים שעוברים עלינו, אנחנו מגיעים לדבר על החברה שלנו.

מה זו חברה? לא חייבים ללכת רחוק - זה יכול להיות השבט שלנו, זה יכול להיות הבניין, הישוב, הקהילה, הכיתה שאנחנו לומדים בה! יש בכל מקום אתגרים, קשיים, "גלויות" קשות יותר וקשות פחות - ויש לנו שאיפה לתיקון, גשמי אבל גם

רוחני. בפעולה הקרובה נכיר מקרוב מקום שפועל במטרה לשנות, וניקח חלק בתיקון החברתי אותו הוא מוביל.

מטרת הפעולה:

היכרות ושותפות עם אנשים שלוקחים חלק בגאולה.

תקציר:

בפעולה הקרובה **נתנדב, ונכיר** אנשים שחיים בינינו הבוחרים לקחת חלק בתיקון העולם, בכל התחומים - בין בעזרה לזולת ובין אדם לחברו, ובין בלימוד התורה ובין אדם למקום.

- א. **נציג את מקום ההתנדבות, נערוך דיון ומחשבה על המקום שנפגוש.**
- ב. **נתנדב, ונהיה חלק מהתיקון!**
- ג. **נסכם את החוויה שלנו, ונברר איפה עוד היינו רוצים ויכולים להיות משמעותיים ולתרום לגאולה.**

דגשים להתנדבות

ארגון: אתם יכולים להחליט שכל הסניף יוצא להתנדבות, ואתם יכולים לקחת רק את השבט שלכם (המלצה שלנו - זו הזדמנות מדהימה של החב"ב להנהיג ולהביל את הסניף לעשייה משמעותית). כך או ככ, אתם צריכים להחליט באיזה ארגון או מסגרת אתם רוצים לתרום, לתאם מראש ולוודא שכמות החניכים שמגיעים תואמת את הצורך ואת אופי העבודה. השקעה בתכנון תהפוך את ההתנדבות למשמעותית!

מהות: כל מי שבחר להקים ארגון, תנועה או עמותה נתקל באתגר או מצוקה שגרמה לו לרצות לשנות, לרצות לקדם את התחום בו הוא עוסק - אל "הגאולה". שווה ללמוד על התחום שבו עוסקים ולהעביר לחניכים לפני שמגיעים. כאשר אני רתום למטרה מסוימת ומבין אותה, אני יעיל ויצרני!

בטיחות: וודאו שהמקום שאליו אתם לוקחים את החניכים בטוח ומוגן: בטיחות בדרכים, מוגנות, מכוונת מסוכנות וכד'. אם יש צורך, דאגו לתגבור של מלווים נוספים. זה באחריותנו!

הצגה, דיון ומחשבה

אז אחרי שדברנו על גאולה ועל הרצון שלנו כפרט, במקום האישי, **הגיע הזמן לעלות קומה** - בואו נדבר על הכלל! אנחנו חיים בחברה, בקהילה, ביישוב, בתוך

עיר מלאה באנשים. יש לנו אתגרים, מצוקות, בצדדים אנושיים שקשורים לענייני העולם הזה, אבל גם בצדדים רוחניים - לא כולם מכירים את התורה, לא כולם מחוברים לקב"ה, אנחנו לא מקיימים המון מצוות מהתורה כי חסר לנו בית מקדש, אין לנו נבואה וזה אומר שאנחנו טיפה מתים... אפשר להתיימש, אבל יש אנשים שממש לא נכנעים. כשהם פגשו חוסר ומצוקה - הם פעלו, הקימו ארגונים, מפעלים ועמותות כדי לשנות. הידעת? בישראל הוקמו עשרות אלפי עמותות וארגונים חברתיים!

נציג את המקום

- א. לאן אנחנו הולכים? מי הקים את המקום הזה?
- ב. מה הסיפור שלו? באיזה אתגר הוא נתקל ומה גרם לו לשנות?
- ג. לשאול את החניכים - איך הוא מקדם את הגאולה?
- ד. מה הפעולות שהוא עושה כדי להצליח ומה היקף הפעילות?
- ה. הכי חשוב - מה אנחנו הולכים לעשות היום?

סיכום – חמוץ מתוק משודרג

הביאו מראש: ממתק חמוץ, ממתק מתוק (כמובן בכמות שתספיק לכל החבר'ה)

נסדר את כולם במעגל קרוב, כל חניך ישתף בשתי מילים או לפי הזמן והסבלנות של כולם:

- א. דבר מתוק שהוא לקח מהמקום בו התנדבתם.
- ב. דבר שגרם לו צביטה בלב, כאב על אחרים או על עצמו שהתעורר לו בעקבות המפגש.

פעולה שניה | שבת | מהפכה של קדושה

מבוא

בחברה שבה אנו חיים, קיימים מגוון אתגרים, בעיות וקשיים. חלקם קשיים ארציים-גשמיים: כלכלה, בטחון, בריאות וכו', חלקם קשיים רוחניים: התרחקות מקיום מצוות, פגיעה בערכי היהדות וכו', וחלקם קשיים חברתיים: עיוותים מוסריים, אלימות פיזית ומילולית ועוד.

את כל האתגרים שאנחנו פוגשים, אנחנו יכולים לכלול בשאיפה להגאל מהם, מתוך אמונה שיהיה טוב ומתוך ידיעה שבכוחנו לשנות ולקחת חלק.

מטרת הפעולה

לדון על האפשרויות שלנו בלקיחת חלק בתיקון, ובעליית קומה גם ברוחניות.

תקציר

בפעולה הקרובה נשדרג את ההתנדבות שעשינו, ונדון בעוד אתגרים ומקומות נוספים שבהם אנחנו יכולים לקחת אחריות. בנוסף, נעסוק בגאולת התורה.

נעשה את זה באמצעות משחק "הפרלמנט" שבו נדון על המצב הגשמי, הנפשי והרוחני של החברה שאנחנו חיים בה, ונספר את סיפורה של ישיבת כפר הרא"ה שעשתה מהפכה בעולם הרוחני של מאות אלפי אנשים.

דיון - הפרלמנט

עזרים להכנה מראש:

1. להדפיס או להעתיק לדפים שונים את הנושאים [נספח 1] והשאלות [נספח 2].
2. שני כובעי יו"ר (כדאי שיהיה משהו מכבד, שיעורר את הרצון להשתתף).
3. מיקרופון מקרטון כמו של החדשות אותו נעביר בין ה"דוברים".

איך מתנהל הפרלמנט? מחלקים את הקבוצה לשניים, נותנים לכל קבוצה את אחד מהנספחים בנושא לדיון.

הקבוצה צריכה לבחור את היו"ר שינהל את הישיבה, ואת הדובר שיציג את תוצאות הדיון לכל הקבוצה הגדולה. מגדירים זמן מוקצב, שבו כל קבוצה תדון בנושא שקיבלה בעזרת השאלות המנחות. בתום הזמן שהוקצב, יציגו הדוברים את הדיון.

שלב בונוס (לפי הקשב והזמן): היו"ר המבוגר ביותר יערוך הצבעה על הנושא שהכי נגע בקבוצה, ושבו היו רוצים להשפיע בסניף או בחב"ב.

נסכם עם החניכים: אחרי שהשתתפנו בהתנדבות בארגון שמנסה לעשות טוב ולשנות מצב מורכב - לגאול אותנו, אנחנו חושבים בעצמינו על אתגרים ומקומות שאנחנו יכולים להשפיע עליהם.

סיפורה של ישיבת כפר הרא"ה

הקדמה למדריך התותח: לפני שמקריאים את הסיפור אפשר לעורר דיון - מה דעתכם על הישיבות התיכוניות בארץ? (כמובן, נסה להתאים ולהוביל את הדיון בהתאם למקום שהחבר'ה שלך נמצאים ולהקשות עליהם).

אחרי הדיון, בואו נכיר את הבשורה שלפני האתגרים:

הישיבה התיכונית הראשונה. נשמע כל כך פשוט, יש היום מאות ישיבות תיכוניות... ובכן, שמעו ספור: אנחנו מדברים על התקופה של לפני מלחמת העולם השנייה, בישוב היהודי בארץ ישראל יש עליה, יש התיישבות, ויש תנועת נוער דתית אחת - בני עקיבא. היא מנסה להגיע לחבר'ה שמתחנכים על חלוציות וציונות, ומרימה גם את הצד הרוחני. אבל מוסד חינוכי שמדבר את הערכים הללו (שאנחנו כיום מתחנכים עליהם והם כל כך פשוטים) לא היה...

באחד ממחנות הקיץ, מגיעים למסקנה כי יש צורך לחנך ברוח הערכים האלו, ערכים של הציבור שכנראה אז עוד לא נקרא "דתי לאומי" וגם לא היה כל כך קיים... זה מתחיל ב"חוגים" שהיו ברחבי הארץ, שבהם למדו תורה, ולאט לאט מתגבשת ומתחזקת ההבנה שצריכה לקום ישיבה. ואז, פרצה לה מלחמת העולם השנייה... תחשבו רגע: כל העולם היהודי בטלטה, מקור תקציבי לא כל כך היה, אבל הרב יהודה לייב מיימון שהיה ת"ח ועסק בצרכי ציבור המון שנים - הסכים לממן את הישיבה מכיסו הפרטי.

האמת שבהתחלה למדו בישיבה לימודי קודש בלבד. הרב משה צבי נריה לא רצה שילמדו בו מקצועות חול, אבל הרב אברהם צוקרמן שהיה ראש הישיבה השני - שכנע כי החובה של האב ללמד את בנו אמנות, היום משמעותה עשיית מבחני בגרות. תחשבו על השינוי שהישיבה הזאת חוללה - שינוי רוחני ושינוי חברתי; הוא יצר מודל שבעקבותיו נפתחו עוד עשרות רבות של ישיבות שמלמדות תורה, דרך ארץ ומידות, אך גם משלבות לימודים ארציים שמאפשרים את קידום העולם. תחשבו רגע, אם לא היה את השילוב הזה - האם כל מי שהיה מגיע לגיל תיכון היה הולך לישיבות שהיו אז? כנראה שלא...

פעם, ילד דתי שהיה גר במקום שלא כולם הכירו או אהדו את התורה והמסורת, היה עובר התנכלות בגלל שהלך עם כיפה או כובע. היו צוחקים עליו, רצים אחריו ושרים לו שירי גנאי...

רוצים לדעת מה זה עוד עשה? זה קצת מצחיק, אבל בישיבת כפר הרא"ה המציאו את ה"כיפה הסרוגה"... כן, זה כבר לא רק בחירה של איזה כיסוי ראש אני שם כדי לומר שיש לי שכינה מעל הראש, זה כבר כמו סמל תרבות שמתגאים בו... יש ערכים חשובים שאנחנו

נושאים! אנחנו מדברים על תורה ועל מצוות, אבל גם על עם ישראל ועל ארץ ישראל!

אל תחשבו שזה נגמר שם: בוגרי הישיבות התיכונית המשיכו אל הישיבות הגבוהות וישיבות ההסדר הבודדות שהיו אז (כמו מרכז הרב, כרם ביבנה, ישיבת הכותל ועוד בודדים), והם, הבוגרים - הקימו עשרות ישיבות תיכוניות, ישיבות קטנות, ישיבות גבוהות, ישיבות הסדר ומכינות! יותר מאוחר את המושבים והישובים, את הקהילות ואת הגרעינים. הרימו את קול התורה ששילבה את הערכים שאנחנו חיים עליהם, וגרמו לה להרים את הראש. היא לא מתביישת יותר. היא שמחה באחריות שיש לה על הכתפיים, או יותר נכון על הראש הסרוג...

סיכום הפעולה

א. דיברנו על האתגרים והבעיות שיכולות להיות בחברה שלנו, על המקום שאנחנו לוקחים בתהליך הגאולה - שיכול לשנות ולתקן גם במקומות החברתיים (בעיית הסמארטפונים, האתגרים הכלכליים) וגם במקומות הרוחניים (אתגרי החילון).

ב. למדנו על מהפכה תורנית ורוחנית ענקית של הקמת הישיבות התיכוניות, שהחלה בישיבת כפר הרא"ה בהובלת הרב נריה, וכיצד היא הרימה את רוח התורה בהמוני יהודים שאולי לא היו מגיעים אליה...

ג. ומה המהפכה שלכם?

נספחים

נספח 1

נושאים לדיון:

- הרגלי השימוש במסכים
- אלימות חברתית (פיזית או מילולית)

הערה חשובה למדריך: את הדיון על אלימות ופגיעה אתה צריך לנהל בחכמה, אפילו מומלץ שתקשיב ותהיה בצידו... אם ידוע לך על ילד פוגע או על ילד שמעליבים אותו באופן חריג, שווה להעביר אותו בקבוצה בצורה אלגנטית (רק אם מתאפשר) ולפתוח דיון על המקום של הקבוצה שלכם. לפני שמנסים לשנות את כל העולם או לפחות הסניף - שווה לייצר מקום בטוח בשבט שלנו... בהצלחה!

שאלות מנחות

נושא א - הרגלי השימוש במסכים

הקדמה:

גם אם אין לכולכם כרגע סמארטפון, אתם יכולים לחשוב על המחשב בבית, על איך הכיתה שלכם נראית או אפילו מה המצב ברחוב. לכולם יש סמארטפון ביד, וכולם מתעניינים בו יותר מידי. האם סמארטפון זה דבר רע? זה לא הדיון פה... ובואו נדבר על ההשפעות שלו עלינו ועל המעגלים החברתיים שלנו.

נתון מחקרי:

- הגיל הממוצע לקבלת סמארטפון הוא 10.
- ילדים משתמשים בסמארטפון / מחשב / טאבלט - 4 שעות ביום בממוצע.
- 85% מההורים הגבילו את זמן הצפייה של הילדים במסך ל-3 שעות (לעומת 57% מההורים בשנת 2018).

וכמה השימוש במדיה ורשתות חברתיות משפיע על המצב הנפשי?

- 55% מהנוער דיווחו תחושת החמצת חוויות שאחרים חווים.
- 45% מהנוער דיווחו שזה גורם להם לחוש שהחיים של האחר טובים משלהם.

שאלות שהיו"ר ינהל עליהם דיון:

הקדמה ליו"ר: זה דיון משמעותי שלא יקרה הרבה אצלכם בקבוצה. נסו להתייחס אליו ברצינות ולנטרל ציניות.

- א. מה דעתכם על הנתונים האלו? נסו לחשוב למה שאדם יחוש שהוא מפסיד חוויה? איך המסכים והרשתות גורמות לתחושה שהחיים של אחרים טובים יותר?
- ב. מה המצב בשבט/בבחב"ב שלנו? האם תדירות היציאות שלנו לעשות דברים משמעותיים או כיפיים ביחד מושפעת מריבוי זמן מסך והמצאות סמארטפונים?

- ג. סבב שיתוף מהיר: מה כל אחד מרגיש ביחס לזה? (טוב לי, טוב לי אבל הייתי רוצה לשנות, וואלה זה מבאס, זה גרוע ונמאס לי).
- ד. יש משהו שאנחנו יכולים לעשות בנוער שישנה את זה? או לפחות שישפר את זה? (להלן רעיונות אבל תחשבו על עוד: מבצע שימוש מוגבל וקבוצה שעוזרת אחת לשניה, זמן שנפגשים כולם ואסור להיות בכלל עם הסמארטפונים, להביא נציג של "לוקחים אחריות" לדבר עם הנוער של הסניף).

נושא ב - אלימות חברתית (פיזית או מילולית)

הקדמה:

אתם בוודאי קבוצה מדהימה והפעם האחרונה שהלכתם מכות בקטע רציני היה מזמן. אבל אנחנו שמים לב להתנהגות שלנו בחברה? לפני שאנחנו מדברים על גאולת החברה ושהיא תתנהג יותר טוב, אנחנו יכולים להסתכל קודם כל על עצמינו... על מה אנחנו מדברים? על הכל! החל מאלימות מילולית, פגיעות, חרם, "שיימינג" ועד לאלימות פיזית. ולא, אל תגידו "מה זה לא כל כך נורא". תחשבו רגע על הפעם ההיא שנפגעתם מהתנהגות חברתית. איך הרגשתם?

זה לא קרה לכם? נפלא. אבל תדעו שבשנים האחרונות עשרות אחוזים מתלמידי בתי הספר מדווחים שחשו אלימות כלפיהם... איפה אנחנו בכל זה?

שאלות שהיו"ר ינהל עליהם דיון:

הקדמה ליו"ר: זה דיון משמעותי שלא יקרה הרבה אצלכם בקבוצה. נסו להתייחס אליו ברצינות ולנטרל ציניות.

- א. האם אתם מכירים מעגלים של פגיעה אצלכם בסניף/בשבט/מול ילדים? בלי לפרט. תחשבו ותענו באופן כללי (פיזית/העלבה/חרם).
- ב. תחשבו על השבט שלכם, מרגיש לכם שאתם יודעים למנוע אלימות ולהגן אחד על השני? על כולם?
- ג. הדיון הזה לא קורה בשבטים הקטנים כי הם לא תמיד בגיל שבו אפשר להבין את המשמעות של המעשים, אבל בגיל שלנו יש לנו אחריות ויכולת לשנות... איזה הצעות יש לנו על מנת לשפר את המצב או להעלות את המודעות לזה בסניף או בחב"ב? (להלן רעיונות, אבל תחשבו על עוד: מתנדבים שידברו על הנושא בכל

שבט, להעלות הצגה אחרי חודש ארגון, לארגן שיחה, לעשות קמפיין בעד מקום ללא פגיעה, או אפילו לקחת אתגר בשבט שלנו שמשתדלים לשמור על כבודו של כל אחד לא להעליב או לפגוע).

שבוע שלישי

הגאולה הלאומית

שבטים גלעד-דביר

פעולה ראשונה | שלישי | דור הגאולה

מטרת הפעולה:

חיבור החניכים לסיפור הגאולה של עם ישראל במדינת ישראל.

תקציר הפעולה:

נשחק עם החניכים משחק שיחבר אותנו לתקופת קום המדינה, ולתהליך הגאולה שלוחמי המחתרות היו שותפים בו. נעבד את המשחק יחד עם החניכים.

✿ משחק - למקומות, היכון, צא!

נשחק עם החניכים את המשחק 'סליקים' שמחבר באופן ישיר לתקופת המנדט וקום המדינה.

במשחק זה מחלקים את החניכים לשתי קבוצות, קבוצה אחת היא הבריטים וקבוצה שנייה אלו הם "פעילי המחתרות". הקבוצה של פעילי המחתרות מקבלים מקום בו מוחבאים כחמישים פתקים (יחס של חמישה פתקים לחניך מקבוצת פעילי המחתרות).

קבוצת המחתרות צריכה לקבוע מקום מחבוא אחר מהסליק הראשון (שיהיה רחוק), ומטרתה להעביר את הפתקים שנמצאים בסליק האחד לסליק אחר.

המטרה של קבוצת הבריטים היא לתפוס את הפתקים של המחתרת ולמצוא את מקום הסליק שלהם. על הבריטים לרדוף אחרי פעילי המחתרות, כאשר פתק שנתפס אצל אחד הפעילים עובר לקבוצת הבריטים. המשחק מסתיים כאשר הבריטים מצליחים למצוא את הסליק או לתפוס עשרה קלפים, או כאשר כל הפתקים הועברו לסליק החדש. לאחר שנגמר המשחק, אפשר להחליף את תפקידי הקבוצות.

דין - אז מה חווינו?!

כנסו את החניכים יחד ושאלו אותם:

כיצד הרגשתם במהלך הסלקת הפתקים אל עבר הסליק השני?
האם המשחק עזר לכם להתחבר לפעילי המחתרות?

דייקו לחניכים כי למעשה הם כיום שותפים של פעילי המחתרות בתהליך הגאולה!

לכל דור משימה משלו, שהיא חלק משרשרת השליחות של עם ישראל משחר הדורות.

שאלו את חניכים מהי לדעתם המשימה הבאה? מהו התפקיד של הדור בהמשכת השרשרת?

סיכום הפעולה:

העמדנו את עצמנו במקומם של קודמנו בגאולת ישראל ובהקמת המדינה. נוכחנו לדעת כי אנו למעשה ממשיכי דרכם של מקימי המדינה, וכולנו חווים את גאולת ישראל מנקודות מבט שונות!

פעולה שניה | שבת | נצחון לאומי

מטרת הפעולה:

לחבר את החניכים מהמקום האישי שלהם, לתהליך גאולת מדינת ישראל.

תקציר הפעולה:

נשחק עם החניכים, ונעבד את המשחק בעזרת שאלות מנחות, שיובילו את החניך לחיבור עם סיפור הקמת המדינה.

משחק – אל הדגל!

מתחלקים לשתי קבוצות, את המתחם שבו משחקים מחלקים גם כן באמצעות גבול דמיוני כך שלכל קבוצה יש שטח משלה.

לכל קבוצה יש נקודה בשטחה, שבה יהיה מונח הדגל שלהם שמסביבו יהיה מוגדר 'שטח הדגל'.

מטרת הקבוצות להגיע אל מעבר לקווי האויב אל שטח הדגל (שם יש אפשרות לשהות מבלי להתפס ולצאת בשעת כושר) לקחת את הדגל, ולחצות איתו את קו הגבול, מבלי להתפס (פיזית).

חניך שנתפס, נעמד במקום ומחכה ששחקן אחר מקבוצתו יגיע ויביא לו 'כיף' וכך ישתחרר ויוכל להמשיך אל הדגל או לשטח קבוצתו (שם הוא על תקן 'תופס' ולא 'נתפס'). הקבוצה שהצליחה להעביר את דגל הקבוצה היריבה אל שטחם – מקבלת נקודה, והמשחק מתחיל מחדש.

שימו לב, על הדגל להיות חפץ קל לזיהוי וקל להרמה. (מדריכים משקיעים: קחו שני בדים בצבעים שונים, קישרו לחתיכת עץ והרי לכם דגל איכותי שמשדרג את המשחק..)

דיון - "עלייה לדגל..."

נשאל את החניכים כמה שאלות מנחות בסגנון הזה:

- לא עדיף להישאר בשטח שלכם מוגנים? למה להסתכן להיתפס?
- למה לא רצתם מיד קדימה? ממה יש לחשוש?
- איך הרגשתם לפני שרצתם אל שטח האויב?

שקפו לחניכים את מצבם של העולים לארץ ישראל (לא רק בקום המדינה), כיצד המטרה הגדולה של גאולת הארץ והציונות אל מול עיניהם, והם נדרשים להניח את המוכר והבטוח מאחוריהם, מתוך תחושת שליחות עצומה.

סיכום הפעולה

עזבנו את המוכר והידוע, וחצינו אל הלא נודע. כל זאת במטרה ברורה - אל הדגל, היעד שמוביל אותנו אל הניצחון.

זהו הסיפור של שיבת ציון: לא רק ניצחון אישי, כי אם לאומי!

בעזרת המשחק החניכים הצליחו לראות את התהליך הזה בחיי היומיום, והבינו את הקושי של העולים לארץ - לא רק בימים עברו, אלא גם בימינו אנו.

נספחים

נספח 1

צ'ופר:

עם מכלול הקוצים והצמחים שנכנסו לי לגוף, אפשר להקים ערוגה של מטר על מטר. אבל אלו לא סתם קוצים - אלו קוצי ארץ ישראל. ומי שחי בארץ הזאת, חייב לדעת לקבל את קוציה באהבה. (אוריאל פרץ הי"ד)

שבטים הראל-נווה

פעולה ראשונה | שלישי | חוזרים לחיות

מבוא:

מדריך יקר!

חודש טבת, שנת תש"ה (1945). עומד יהודי מול שערי מחנה אושוויץ אחרי שנים רבות שבהם חי בצל הפחד מה יהיה מחר. היום הוא יודע - הוא כבר לא יצא לעבודה, הגרמנים שעינו, רצחו וטבחו בו ובחבריו כבר לא בחיים, ואלה שכן -

אסורים או בורחים על נפשם. עומד היהודי מול השער, הוא נשאר יחידי מכל משפחתו, יחידו מעירו, עומד ושואל:

האם יש סיכוי? לאן אפשר ללכת מפה?

הערה למדריך: פעולה זו דורשת זמן להכנה מוקדמת, אולם היא שווה זאת. בהצלחה!

מטרת הפעולה:

החניכים יכירו את המושג גאולת העם, ויכירו דרכי ביטוי למושג גאולת העם, בדרך אקטיבית ומהנה.

פעילות - רצים לגאולה

בפעילות זו החניכים יבצעו מספר משימות במקומות שונים, כאשר כל משימה מכוונת אל המשימה הבאה.

כמה הערות למדריך:

- א. ניתן להיעזר באנשים מהישוב/עיר, למשל בעל חנות מכולת, מנקה רחובות, שוטר, שומר ש"ג וכדומה. בנוסף, ניתן להשתמש במקום מעניינים ומגוונים.
- ב. ניתן לחלק את החניכים לכמה קבוצות, במקרה זה יש לדאוג למלווה בכל קבוצה, שיפעיל את המשימות ויתן את פתק ההמשך. כמו כן, יש לערבב את המשימות לכל אחת מהקבוצות על מנת למנוע מצב של הגעה למקום ביחד.
- ג. את המיקום של המשימה הבאה יש להעביר לחניכים רק לאחר השלמת המשימה.
- ד. וודאו כי הצטיידתם בכלל העזרים הדרושים [נספח 1]

משימה 1

עגבניות השרי הן פרי פיתוח ישראלי. הן פותחו לפני כ-15 שנה על ידי מדענים ישראליים מהפקולטה לחקלאות ברחובות, והזנים הראשונים של השרי יצאו לשוק לפני למעלה מ-10 שנים. היום הן נפוצות במדינות רבות.

השתמשו בטבע שמסביבכם על מנת ליצור את סמל התנועה בעזרת כמה שיותר פרטים (לפחות 7 שונים)

סיימתם? אל תחכו, לכו מיד אל _____ ושם תקבלו את הרמז הבא!

ניתן לצרף את סמל התנועה על מנת שיהיה לעזר לחניכים.

משימה 2

וויז הוא ישומון ניווט חינוכי ושיתופי לטלפונים ניידים חכמים, שפותח על ידי חברת ההזנק הישראלית "וויז מובייל". וויז יוצרת מסלול הגעה ליעד שהמשתמש יודע את כתובתו, אך אינו מכיר את הדרך אליו. כיום, וויז מתפרשת על מעל 100 מדינות,

עליכם לבקש ממישהו שיסביר לכם איך מגיעים לירושלים (לירושלמים: הכותל המערבי) בדרך הקצרה ביותר ולרשום זאת על דף.

עדין לא הגעתם ליעד, המשיכו אל _____ כדי שלא תפסידו במרוץ!

יש לצייד כל קבוצה בדף ועט, על מנת שיוכלו לכתוב את הדרך.

משימה 3

במבה היא חטיף העשוי מבוטנים ותירס, שפותח על ידי חברת "אסם". בתחילת דרכו היה החטיף בטעם גבינה אולם שיווקו לא נשא רווחים משמעותיים, ולכן החל משנת 1966 משווק החטיף רק בטעם הבוטנים (מלבד במבה אדומה). בחמש עשרה השנים האחרונות במבה הוא החטיף המלוח הנמכר ביותר בישראל.

עליכם למצוא עשרה אנשים, לתת להם שקית עם במבה, לבקש מהם לברך בקול, ולענות אמן.

ברכות! התקדמתם הרבה במסע, אבל עדין לא הגעתם אל המנוחה והנחלה, מהרו אל ____ כדי לא להפסיד

ניתן לקנות עשר שקיות במבה קטנות ולתת לכל קבוצה, או לקנות שקית במבה גדולה ולחלק אותה לפני הפעולה לשקיות סנדוויץ שאותם החניכים יחלקו לאנשים.

משימה 4

כיפת ברזל היא מערכת הגנה אווירית אקטיבית ניידת ליירוט רקטות קצרות-טווח, פצצות מרגמה וכלי טיס בלתי מאוישים. כיפת ברזל היא אחת מארבע מערכות מבצעיות המהוות את מערכת ההגנה הרב-שכבתית של ישראל. מערכת "כיפת ברזל" זכתה להצלחה מבצעית, ונהפכה לשם נרדף להישגים טכנולוגיים ייחודיים של ישראל.

על כל חברי הקבוצה לעמוד על פי תור ולעצור את הכדור מלהיכנס לשער.
הגעתם עד לפה, אתם ממש טייסים! המשיכו מיד ל_____ כדי שתגיעו לשדה
התעופה במהרה.

פעילות זו יש לקיים במגרש של בית הספר או של הישוב, ולהביא לכל קבוצה
כדור. הבוועט יהיה המדריך או המלווה.

משימה 5

דוד שמש הוא דוד חימום המשתמש באנרגיה סולארית לחימום מים. הדוד נועד
לשימוש ביתי, תעשייתי וכן לשימושים נוספים. שיטת חימום זו נפוצה מאוד
במשקי בית במדינת ישראל בימי שמש. דוד השמש מהסוג הנפוץ כיום בישראל
הוא פיתוח ישראלי של דוקטור צבי תבור, מחלוצי השימוש באנרגיה סולארית
בישראל.

על כל אחד מכם לאסוף מהרצפה 15 לכלוכים, להכניס אותם לשקית העומדת
לרשותכם ולהביא אותם לנקודת הסיום.

איזה נקי, ממש מדהים! רוצו מהר ל_____ כדי שלא תתלככו.

יש לצייד את החניכים בשקית אשפה (לכל קבוצה) שלתוכה יוכלו לאסוף את
הזבל. בנוסף, מומלץ ללכת למקום מלוכלך כדי לעזור לנקות אותו...

משימה 6

פתיתים ("אורז בן-גוריון") הם גרגרים העשויים מרכיבים הדומים לפסטה, אך
בניגוד לפסטה, עוברים תהליך של אפייה. הפתיתים נחשבים לאחת התרומות
הקולינריות המקוריות של ישראל לעולם. הפתיתים הומצאו בתקופת הצנע
כאשר היה מחסור באורז, על מנת לספק את צורכי העולים מארצות המזרח,
שתזונתם התבססה במידה רבה על אורז וקוסקוס. ראש הממשלה דאז דוד בן-
גוריון, ביקש מחברת אסם לייצר תחליף מבוסס חיטה לאורז. אסם החליטו
להשתמש במאפה המזרח-אירופי "פערפאלאך" ופיתחו אותו למוצר תעשייתי,
הנמכר באופן מוכן לבישול. משום כך, זכה המוצר לכינוי "אורז בן-גוריון", בשל
הצורה הראשונה של הפתיתים שהייתה צורת אורז. בהמשך יוצרו צורות נוספות.

אתם בתקופת הצנע ואין אוכל לאנשים, המציאו שיר מצחיק שיעזור לעודד את
האנשים הרעבים

הגעתם עד לכאן? אל תעצרו, כמעט הגעתם! לכו אל_____ ובקרוב תגיעו.

כדאי לספר לחניכים בקצרה על תקופת הצנע על מנת שהחניכים יתחברו למשימה.

משימה 7

מערכת החץ היא מערכת נשק ליירוט טילים בליסטיים אשר פותחה על ידי מפעל מל"מ בישראל בסיוע מימון אמריקני ובשיתוף עם חברת בואינג האמריקנית. המערכת מפעילה שני סוגי מיירטים, חץ 2 וחץ 3, ומורכבת ממערכת בקרה וניהול ירי. המערכת מבצעת בחיל האוויר הישראלי מחודש אוקטובר 2000 ומופעלת בצה"ל על ידי יחידת "חרב מגן" הכפופה למערך ההגנה האווירית, המספק לישראל את מערך ההגנה הרב-שכבתית מפני ירי תלול מסלול.

תמיד הלוחמים צריכים לרוץ כדי להגן עלינו... ולכן עליכם לעשות מרוץ שליחים ב_____ . לא הצלחתם - נסו שוב.

וואו מדהים! רוצו ל_____ שם התחנה האחרונה. אל תעצרו בישורת האחרונה!

יש לצייד את החניכים בחפץ שאותו יעבירו במרוץ השליחים. כמו כן יש להגדיר את יעד הריצה ואת מסגרת הזמן שבה יש לבצע את המשימה (באופן מאתגר).

תחנת הסיום תהיה בסניף או במקום שמעבירים בו את הפעילות, ושם נמשיך בפעולה. פנקו את החניכים במשהו טעים לשתות!

קטע - רוח חדשה

נושיב את החניכים במעגל, ונקרא לחניכים בספר יחזקאל פרק ל"ז:

הִיְתָה עָלַי יְדֵהָ, וַיּוֹצֵאֵנִי בְרוּחַ ה' וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ הַבְּקָעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת: בַּ וְהֶעֱבִירֵנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב וְסָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד עַל־פְּנֵי הַבְּקָעָה וְהִנֵּה יִבְשׁוֹת מְאֹד: גַּ וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּן־אָדָם הַתְּחִיִּינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַר ה' אֱלוֹקִים אֲתָה יֹדְעָת: דַּ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְבֵּא עַל־הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת שְׁמְעוּ דְבַר־ה': הִ כֹּה אָמַר ה' אֱלוֹקִים לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מְבִיא בְכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם: ו וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהֶעֱלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקַרְמֹתַי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בְכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם, וַיִּדְעַתֶם כִּי־אֲנִי ה': ז וְנִבְאָתִי, כִּאֲשֶׁר צִוִּיתִי וַיְהִי־קוֹל כְּהִנְבְּאֵי וְהִנְהִרְעֵשׂ וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל־עֶצְמוֹ: ח וְרָאִיתִי וְהִנֵּה עֲלֵיהֶם גִּידִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמַעְלָה וְרוּחַ, אִין בָּהֶם: ט וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְבֵּא אֶל־הָרוּחַ הִנְבֵּא בְּאָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־הָרוּחַ

כֹּה אָמַר יְיָ אֱלֹהִים מְאַרְבַּע רֻחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ וּפָחַן בְּהַרְוָגִים הָאֵלֶּה
וַיִּחְיוּ יִשְׂרָאֵל כְּאִשׁר צִוִּי וַתְּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ וַיִּחְיוּ וַיַּעֲמֵדוּ עַל-
רַגְלֵיהֶם חֵיל גָּדוֹל מֵאֲדָמָד: יֵא וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּנֵי אָדָם הַעֲצֹמוֹת הָאֵלֶּה
כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הֵנָּה אֲמַרִים יִבְשׁוּ עֲצֻמוֹתֵינוּ וְאֶבְדָּה תְּקוּתָנוּ
נִגְזַרְנוּ לָנוּ: יב לִכֵּן הִנְבֵּא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר ה' אֱלֹהִים הֵנָּה אָנִי
פָתַח אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהֵעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עִמִּי וְהִבֵּאתִי
אֶתְכֶם אֶל־אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל: יג וַיִּדְעֶתֶם כִּי־אָנִי ה' בְּפָתַחִי אֶת־
קִבְרוֹתֵיכֶם וּבִהְעֲלוֹתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עִמִּי: יד וְנָתַתִּי רוּחִי בְכֶם
וְחִיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־אֲדַמַּתְכֶם וַיִּדְעֶתֶם כִּי־אָנִי ה' דְּבַרְתִּי
וְעָשִׂיתִי נְאֻמֵּי־ה':

נתמקד עם החניכים בפסוקים י"א-י"ד. בפסוקים אלו מתוארים דברי הקב"ה ליחזקאל, על עם ישראל האומר ביאוש: "הנה יבשו עצמותינו", אין לנו תקווה לתקומה, "נגזרנו לנו". הקב"ה מצווה את יחזקאל להנבא עליהם ולבשר שהם עתידים לחיות ולהגאל, גאולה גשמית – שיבה לארץ, וגאולה רוחנית – נתינת רוח ה' בעם.

תחשבו שלפני שמונים שנה המדינה שלנו לא הייתה קיימת, והיום המדינה שלנו בפריחה מהממת! תחשבו על כל ההמצאות המדהימות שאנשים במדינה שלנו המציאו: עגבניות שרי, במבה, פתיתים – מענה לבעיות מזון בעיתות מצוקה וקושי; טיל חץ וכיפת ברזל- מערכות הגנה מדהימות מהאיומים בחוץ; וויז, דוד שמש - שיפור של תנאי החיים וחסכון בזמן וכסף.

רק לפתוח את העיניים ולראות שהקדוש ברוך הוא זיכה אותנו לחיות בזמן של גאולה!

סיכום

הגאולה של עם ישראל היא גאולה בכל המובנים, והיא לא משפיעה רק על עם ישראל - אלא על כל העולם כולו.

נספחים

נספח 1

עזרים לפעולה לכל קבוצה (מספר המשימה בסוגריים)

הדפסה של סמל התנועה (1)

פנקס ועט (2,6)

עשר שקיות במבה (3)

כדורגל ומגרש (4)

שקיות אשפה (5)

מקל / סטיקלייט (6)

פעולה שניה | שבת | עכשיו תורנו

מטרת הפעולה:

הצגת תהליכי הגאולה עד ימינו, והבנת האחריות שלנו על הגאולה העתידית.

סיפור - אל הארץ המובטחת

נספר לחניכים את הסיפור הבא:

הגעתי לכאן לפני המון שנים. הסתובבתי בכל העולם כמעט, זה היה עוד לפני שהיו מטוסים ואוניות גדולות, רק ספינות קטנות ורעועות. כדי לעבור ממקום למקום הייתי צריך ללכת הרבה ברגל, במקרה הטוב יכולתי לקנות סוס או חמור. וכך יצאתי למסע שלי, המסע אל ארץ ישראל.

יצאתי לדרך ועברתי ארצות רבות, כולן היו פורחות ויפות, בכולן היה אוכל טוב ומזין, שפע שכמותו לא נראה מעולם. המשכתי במסע, והימים עברו עלי כהרף עין. כמעט כלום לא זכור לי מהמסע, מלבד יום אחד: כשהיינו במדבר באמצע הדרך, התחילה רוח לנשב ולאט לאט הפכה לסערה. סופת חול הכתה בנו קשות - החול נכנס לנו לעיניים ולפה, היה ממש קשה לנשום, הרוח שרקה באוזננו והיה קשה להישאר צמודים לאדמה. אבל פתאום חבר למסע ראה מערה ורמז לכולנו להיכנס אליה, וככה נצלנו. שלושה ימים הסופה השתוללה והיכתה ברחבי המדבר ללא רחם, ובבוקר השלישי, אולי בצהריים, פתאום שקט דממה, הרוח שככה כאילו לא הייתה מעולם.

המשכנו בדרכנו וכבר הגענו למצרים, שערי הכניסה לארץ המובטחת. פתאום שמתי לב למשהו מוזר: כל מי שסיפרתי לו לאן

אני נוסע ניסה להניא אותי, "מה אתה משוגע? אתה לא יודע שזו ארץ מקוללת?! יש שם רק שודדים ומחלות, אפילו אוכל לא מצליחים לגדל שם!". עמדתי נדהם ולא האמנתי למשמע אוזניי, הרי פתחתי את התנ"ך לא פעם ולא פעמים ושם קראתי שזו ארץ מבורכת - "ארץ זבת חלב ודבש", ארץ עם מים טובים ומלאה בשפע!

החלטתי להמשיך במסע בכל זאת, ובקהיר עליתי על ספינה קטנה שלקחה אותי לנמל יפו. מיד כשהגעתי הבנתי את גודל הבעיה - הארץ שממה, הכל מלא שודדים ומחלות, וחבורות של אנשים המחכים לעזוב אותה. עמדתי ושפשפתי את העיניים, לא מסוגל להבין, אולם אחרי שבועיים רצופים ישבתי על יד השולחן וכתבתי ביומן לאור הנר:

"...המדבריות הללו ריקים מאדם, תלים דהויים אלה של שממה... טול אותו תל חרבות, כפר נחום; טול את טבריה, כפר אוילי המתנמנם בצל ששת דקליו האבלים; אותו מורד שומם שבו דהרו חזירי מעשה הנס אל תוך הים, ובלי ספק חשבו כי מוטב להם לבלוע שדים ורוחות ואף לטבוע במים, מלהוסיף לחיות במקום כזה... טול אגם חדגוני, קודר ונטול מפרש זה, הנח בתוך טבעת גבעות צהובות וגדות נמוכות ותלולות... כל הדברים האלה - אם אינם מהווים חומר מצוין לשיר ערש מרדים, הרי לא ייתכן שיר ערש בעולם."

"...מצורעים, נכים, סומים ומטורפים מסתערים עליך מכל עבר, ומסתבר שאינם יודעים אלא מילה אחת בשפה אחת - 'בקשיש' נצחי. למראה המוני הנכים, בעלי המומים והחולים המתקהלים במקומות הקדושים וחוסמים את השערים, עשוי אדם לחשוב שימי קדם חזרו, וכי מלאך אלוהים עתיד לרדת בכל רגע ולהרתיח את המים בבריכת בית חסדא. ירושלים עיר קודרת, שוממה וחסרת חיים. לא אחפוץ לחיות בה..."

לאחר הקראת הסיפור נספר לחניכים שקוראים לכותב של היומן "מארק טוויין", הוא היה סופר גוי וחוקר ארצות שהחליט לעשות מסע לארץ ישראל כדי לראות את מצבה. הוא יצא למסע לפני מעל 150 שנה, וכאשר הוא מסתובב הוא מגלה ארץ שונה ממה שהוא הכיר מהתנ"ך.

נשאל את החניכים: הסתכלו היום על הארץ שלנו, על הברכה, השפע, הערים החדשות, החלקאות האדירה, והמון המון בני אדם. מה לדעתכם גרם להבדל?

לאחר שנשמע את תשובות החניכים, נקריא את הפסוק בספר ויקרא:

"וְהִשְׁמַתִּי אֶנִּי אֶת הָאָרֶץ וְשָׂמְמוּ עָלֶיהָ אִיבֵיכֶם הַיְשָׁבִים בָּהּ"

הקדוש ברוך הוא מבטיח לעם ישראל, שאם הם יצאו לגלות, הארץ תישאר שלהם, ואף עם לא יוכל לגור כאן מלבד עם ישראל. ואכן, **הארץ שמרה אמונים לעם ישראל עד שהם חזרו!**

נשאל את החניכים: האם זה נראה לכם מספיק? האם רק הארץ צריכה לשמור לנו אמונים, או שגם אנחנו נשמור לה אמונים ונילחם עליה? האם אנחנו נמצאים במקום הנוח שלנו ואולי הפסקנו להילחם עליה?

דיון - הגענו ליעד!?

נקרא/נשמיע לחניכים את השיר "ציון" של אליעזר בוצר:

מַעֲלָה מַעֲלָה בְּמַעֲלָה הָעֵקֶרְבִים
עֵקוץ, שְׁבוּר מַדָּם עֲצָמִי
וּמַדָּם הַנְּדוּדִים
וְאִיר זֶה שִׁבַּאתִי אֵלַיךְ
וְעֵדִין אֲנִי לֹא אֶתֶר
וְכָל חֲלוּמֵי אוֹדוֹתַיִךְ
כִּשְׁהִגַּעְתִּי פִתְאוֹם כִּה דָּעַךְ

הִגַּעְתִּי עַד שִׁפְתַּי חוֹמוֹתַיִךְ
וְלֹא גִאלְתִּי אֶת לִבֶּךָ
הָאֵם אֶת עוֹד מֵאֲמִינָה לִּי
כִּשְׁאֲנִי שָׂר לָךְ
שֶׁלֹּא אֲשַׁכַּחְךָ

ציון...

מָה אוֹכֵל לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבְלֶךָ
שֶׁתִּפְתַּחֲנִי בְּפִנֵּי שַׁעֲרֶיךָ
שֶׁאוֹכֵל לְרַקֵּד עַל גּוֹפֶךָ
לְצִלְלֵי הַלּוּוּיִים בְּכִלְיֶךָ
מָה אוֹכֵל לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבְלֶךָ

שְׂתַחֲזִירִי לִי אֶת אֲמוֹנֶךָ
שְׂיַכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל הָעוֹלָם
אֶת הָאֹר הַמְּפֹלֵא שְׁנַעְלֵם

במידת הצורך ניתן לעבור ולהסביר את השיר:

ציון – ירושלים, ובהקשר הרחב ארץ ישראל.

אחרי הרבה תלאות ונדודים הגעתי לארץ, אבל אני עדין לא באמת מחובר אליך -
אני עדין לא איתך, כל החלומות והתפילות של הדורות בגלות להגיע לארץ פתאום
דערך?

הגעתי עד שפתי החומות ואת הלב והעיקר עדין לא גאלתי. האם את, ארץ
קדושה, מאמינה לי שאני שר לך שלא אשכח אותך?

מה אני אוכל לעשות כדי שתפתחי בפניי באמת? שאני אוכל לגאול אותך באמת?
מה צריך לקרות כדי שתחזירי את הברכה והאמונים ששמרת אלינו כל שנות
הגלות?

נשאל את החניכים: מה נראה לכם שאפשר וצריך לעשות היום כדי לגאול את
הארץ ולהתקדם לגאול השלמה?

סיכום

כמו שהארץ שמרה לנו אמונים שנים ארוכות ולא נתנה את כוחה
ופרותיה לעמים אחרים שהיו פה, אלא חיכתה לעם ישראל שיבוא
לגאול אותה, **ככה יש לנו חובה לבא ולגאול אותה ולהלחם ליישב**
אותה! ואפילו במובן הפשוט ביותר - לדאוג שהארץ תהיה נקייה
ויפה, אם אני רואה לכלוך על הרצפה אני לא אשאיר אותו שם, אני
אדאג לקחת אותו ואשליך אותו לפח אשפה...

שבטים מעוז-נחלה

פעולה ראשונה | שלישי | אנחנו חלק מהסיפור הגדול

תקציר הפעולה

בפעולה הקרובה נתייחס לגאולה כאל סיפור גדול יותר, ונברר באיזה שלב
אנחנו חיים.

- נשחק משחק ונססה להרכיב סיפור.
- נדבר עם החניכים על המהלך השלם של הגאולה, ועל חשיבותו של כל חלק.
- נקריא לחניכים את דברי הרב צבי יהודה, הממחישים את המבט הייחודי שלו על המציאות.

מטרת הפעולה

להמחיש לחניכים שאנחנו חלק מסיפור גדול שהתחיל לפני הרבה שנים, וגם אם לפעמים הכל נראה סיפור סתמי וחסר משמעות - צריך לזכור תמיד שאנחנו חלק הכרחי ובלתי נפרד מ'הסיפור הגדול' של הגאולה.

✪ משחק – מה הסיפור שלך?

לפני המשחק יש להכין את הפתקים ובהם קטעי הסיפור [נספח 1].

נעמיד את החניכים בשורה, וניתן לכל אחד מהעומדים פתק, באופן אקראי. כל פתק מכיל חלק מסיפור, וכל הפתקים ביחד מרכיבים סיפור אחד שלם. נבקש מכל אחד מהחניכים להקריא את הפתק שקיבל, ומאחד החניכים לסדר אותם על פי הסדר, כך שיווצר סיפור בעל רצף הגיוני. כעת נבקש מהעומדים בשורה להקריא שוב את הפתקים, ובמידה והסדר איננו נכון – נבקש מחניך נוסף שיסדר (אם החניכים לא הצליחו - המדריכים יסדרו את השורה).

החלק שלנו בגאולה

עכשיו הגיע הזמן לדבר עם החניכים על 'הסיפור השלם של הגאולה':

הגאולה של עם ישראל ושל העולם כולו - מורכבת משלבים רבים, כאשר כל חלק מרכיב את הסיפור הגדול. החל מבריאת העולם, דרך יציאת מצרים, הקמת בית המקדש הראשון, הצהרת כורש, בית מקדש שני גלות של אלפיים שנה (שעל אף כל הסבל - היא בסוף בנתה את מי שאנחנו, עם ישראל של היום), וכלה בהצהרת בלפור והקמת מדינת ישראל. כל חלק במהלך הוא חשוב, שכן מכל תקופה העם והעולם יצאו עם משהו חדש, בשורה חדשה שלא היתה קיימת לפני כן.

כיום, אנחנו נמצאים שלבים ספורים לפני הסוף - בניין בית המקדש השלישי, שישראלים את החלק האחרון של הגאולה. אבל גם החלק הזה הוא

חלק מהסיפור הגדול, וזה החלק שלנו, בדרך לגאולה השלמה! המשימה שלנו היא למצוא את הבשורה של התקופה הזאת, להבין את החלק שלה בסיפור, כדי שנהיה שותפים מוצלחים בתיקון ובגאולה של עם ישראל והעולם כולו.

נחזור שוב על הכללים:

- יש לבנות את הדיבור על המסר בצורה מעניינת, ולכן עלינו לחשוב לפני הפעולה על הנקודות שאנחנו רוצים להעביר.
- מה שאנחנו רוצים להגיד לחניכים יהיה מסודר לנו בראש.
- סומך עליך מדריך חתיך שתעשה את זה בצורה מעניינת, מגניבה וכמובן הכי שווה שיש!

קטע – מזמור י"ט

אחרי שדברנו על החשיבות של התהליך, נקריא לחניכים את דברי הרב צבי יהודה בדרשה המפורסמת שנשא בישיבת מרכז הרב בערב יום העצמאות ה-י"ט של מדינת ישראל:

הרב צבי יהודה הכהן קוק, ראש ישיבת מרכז הרב ואבי ההתיישבות ביהודה ושומרון. בשיחתו המפורסמת שניתנה ביום העצמאות התשכ"ז, ימים ספורים לפני פרוץ מלחמת ששת הימים בה שוחררה ירושלים יחד עם שטחי יהודה, שומרון וחבל עזה, זעק הרצי"ה בשיחה נרגשת לתלמידיו, כשסיפר על אותו לילה שבו התפרסמה תכנית החלוקה לפני קום המדינה:

"לא יכולתי להשלים עם הנעשה - עם אותה בשורה נוראה!"... "לפני י"ט שנה, באותו לילה מפורסם, בהגיע ארצה החלטתם החיובית של מושלי אומות-העולם לתקומת מדינת ישראל, כשכל העם נהר לחוצות לחוג ברבים את רגשי שמחתו - לא יכולתי לצאת ולהצטרף לשמחה. ישבתי בדד ואדום כי נטל עלי. באותן שעות ראשונות לא יכולתי להשלים עם הנעשה, עם אותה בשורה נוראה, כי אכן נתקיים דבר ד' בנבואה בתרי-עשר: "ואת ארצי חילקו"! איפה חברון שלנו - אנחנו שוכחים את זה?! ואיפה שכם שלנו - אנחנו שוכחים את זה?! ואיפה יריחו שלנו - אנחנו שוכחים את זה?! ואיפה עבר הירדן שלנו?! איפה כל רגב ורגב? כל חלק וחלק, של ארבע אמות

של ארץ ד'?! הבידינו לוותר על איזה מילימטר מהן? חלילה וחס
ושלום!"

"באותו מצב מזועזע בכל גופי, פצוע כולי וחתוך לגזרים - לא יכולתי
אז לשמוח. כך היה המצב לפני י"ט שנים, באותו לילה ובאותן שעות.
למחרת בא אל ביתנו איש ברית קדשנו, הגאון רבי יעקב משה
חרל"פ זצ"ל - היה לו צורך לבוא, וכלום יתכן שלא היה בא?!
התייחדנו אז שנינו, רגעים אחדים, באותו חדר קטן ומקודש שב"בית
הרב" - ולאן יבוא אז אם לא לשם?! מזועזעים ישבנו ודמומים.
לבסוף התאוששנו ואמרנו שנינו כאחד: "מאת ד' הייתה זאת, היא
נפלאת בעינינו".

סיכום

ראינו שכל סיפור גדול מורכב ממשפטים קטנים. גם הסיפור הגדול של
גאולת ישראל - מורכב מאינספור שלבים, שלפעמים אפילו נראים שבכלל
אינם קשורים למהלך. הרב צבי יהודה מלמד אותנו לאמץ מבט הרואה
בכל שלב את הברכה שלו, ואת הנחיצות שלו למהלך הכללי. גם כשאנחנו
לא מבינים איך ו"היא נפלאת בעינינו" - אנחנו בוטחים בקב"ה ויודעים
ש"מאת ה' הייתה זאת".

נספחים:

נספח 1

רשימת הפתקים המרכיבים את הסיפור (לפי הסדר, יש לחלק לחניכים
בסדר אקראי):

אלפונסו נולד ביום סגרירי בעיירה נידחת בספרד.
כשהיה תינוק גילו אצלו בעורף גוש צהוב בריח הדומה לקטשופ.
בגן הילדים אף אחד לא רצה להיות חבר של אלפונסו בעקבות מראהו המוזר מאחור.
אט אט אלפונסו גדל להיות ילד מנודה ומסכן.
גם כשבגר, אלפונסו הורגל לא להיות בחברת אנשים.

יום אחד אלפונסו נותר לבדו בגשם השוטף.

הגשם שטף את עורפו של אלפונסו והתברר שהגוש הצהוב היה בעצם חתיכה של צ'יטוס שנדבקה לגופו כשהיה תינוק.

מאותו יום ואילך איש לא התרחק יותר מאלפונסו ולימים הפך לראש העיירה.

פעולה שניה | שבת | למי שייכת האולה?

מטרת הפעולה

בעזרת קטע הומוריסטי אך נוקב, נברר יחד עם החניכים איך מתייחסים למחלוקות אידיאולוגיות שקיימות כיום בעם ישראל, ונחדד את היחס שלנו לגבי דעות השונות משלנו – בין קבלה למלחמה.

נעורר אצל החניכים את ההבנה **שהגאולה כוללת את כל עם ישראל**, ולא רק חלקים מסויימים מעם ישראל (מדינת ישראל שהיא חלק חשוב בגאולה - כוללת גם חילונים, חרדים ודתיים, שמאלנים וימניים...).

קטע - משיח

נקריא לחניכים את הקטע 'משיח' של אמיר מויאל:

משיח/ אמיר מויאל

המשיח נעמד בכניסה לירושלים ושאף לקרבו אוויר הרים צלול כיון. הראש שלו כאב אחרי שלאורך כל הדרך אלפי רכבים צפרו לו שיזז לשוליים, והוא גם הספיק לחטוף דו"ח על שימוש בנתיב תחבורה ציבורית. הסימנים הראשונים להגעתו של המשיח, היו עשרות דיווחים בוויז על מפגע בצד הדרך - ותמונות של תימהוני מזוקן שרוכב על חמור לבן.

ירושלים, שכבר ראתה כל כך הרבה אנשים שהכריזו על עצמם כמשיח, הגיבה באופן די מנומנם ורק אתר חדשות אחד שלח כתב מפוהק שימתין לאיש עם הזקן הלבן מתחת לגשר המיתרים. מאחוריו נעמדו גם כמה סקרנים שלא היה להם משהו טוב יותר לעשות. "בוקר טוב אדון משיח", אמר הכתב המנומנם בשעה

שהמשיח הגיע סוף סוף לגשר המיתרים, ולא הצליח להסתיר את הציניות. המשיח קצת התאכזב מהכמות הדלה של האנשים שהתגודדו מאחורי הכתב. בתוך תוכו הוא ציפה למשהו הרבה יותר מרשים - הוא זכר איך סגרו את ירושלים כשביידן הגיע לביקור לא מזמן. "בוקר טוב עם ישראל היקר!" ענה המשיח ובחיוך צחור שיניים, ולא ידע ממש לאן להסתכל - ומה זה החפץ המוזר שמכוונים אליו, ואז הוסיף "הגיע זמן גאולתכם!". הכתב הירושלמי גלגל עיניים וחשב שהנה, הוא שוב שרף לעצמו שעה מהבוקר על עוד חולה נפש, אבל אז - נשמע פתאום רעש חזק שלא נשמע כמוהו מעולם.

ברגע אחד, השמים התקדרו עננים, הכל נעשה חשוך, מסביב נשמעו צרחות - ורק המשיח המשיך לחייך והקרין רוגע מוחלט. בכמה מוקדים בירושלים אלפי בני אדם הוציאו את הניידים והחלו לצלם. הר הזיתים החל להיבקע לשניים, זרם של מים פרץ והציף את מנהרות הכותל. מבזקים מיוחדים בכל העולם החלו להופיע בזה אחר זה. מאות אנשים ברחבי ירושלים פתחו לייב טיקטוק, או העלו תמונות לסטורי עם האשטאג #משיח_ירושלים. אלפי סטטוסים וציוצים שדנו בתופעה ניסו לטעון שמדובר בזיוף מתוחכם וחדשני שנועד לפרסם טכנולוגיה חדשה, בעוד אחרים טענו שמדובר בצירוף מקרים של צינור מים שהתפוצץ ותזוזה של לוחות טקטוניים. כמה חובבי קונספירציה טענו שהכול זה תוצאה של הנדסת האקלים שהממשלה מבצעת כבר שנים. אבל כשבית המקדש עטוף באש ירד מהשמים וריחף מעל הר הבית - לאיש כבר לא היה ספק.

מאותו רגע, מאות אזרחים התגודדו סביב המשיח וניסו להשיג סלפי קדוש, והכתבים שכבר הספיקו להגיע בהמוניהם - נלחמו על הניסיון להשחיל שאלה למשיח. "אני אשיב לכולכם", אמר המשיח וליטף ברוגע את זקנו הלבן "כן, אתה נערי" הוא הצביע לכיוונו של יאיר שרקי. שרקי הנרגש והמקצועי לא איבד את העשתונות ושאל: "למה בית המקדש ממשיך לרחף ולא יורד למטה?" המשיח היה מרוצה מהשאלה, בכל זאת, הוא שתל אותה במוחו של שרקי. הוא הישיר מבט למצלמה ואמר: "כל עוד לא ימונה כהן גדול, בית המקדש לא ירד למטה". ברשת' ו'קשת' הציעו מיד לצלם תוכנית

ריאליטי חדשה בהנחיתו של אסי עזר, שתקבע מי יהיה הכהן הגדול הבא או לפחות לזרוק כמה כהנים על אי ושהשורד האחרון יהיה הכהן הגדול. ראש הממשלה התקשר ליו"ר הכנסת שימנה בבהילות ועדה שתחליט, בכל הארץ אנשים התרגשו והחלו לרקוד באופן ספונטני משמחה, הרב אמנון יצחק לבש חולצה שכתוב עליה "אמרתי לכם" אבל אז, בשיא ההתרגשות- פוסט אחד בפייסבוק שינה את הכל.

"למה דווקא כהן?" כתב ערן פרידמן מחולון "מדובר באפליה בלתי מתקבלת על הדעת. צריך לפתוח את התפקיד גם לישראלים ולויים!" הפוסט עלה מיד ב'סטטוסים מצייצים' וב'צינור' וגרף עשרות אלפי לייקים ומאות שיתופים של הזדהות. במקביל, שרונה מרום-שטרית העלתה פוסט שקו המחשבה הפטריארכלי שהכהן הגדול חייב להיות דווקא גבר, הוא מיזוגי ושוביניסטי ואחרי שתפקיד המשיח כבר ניתן לגבר, צריכה להיות העדפה מתקנת ולמנות אישה לתפקיד. "דווקא אישה?" הדהד את המסר שלה גדי טסמה מחדרה "אם כבר מדברים על אפליה, אז ברור שהכהן הגדול צריך להיות אתיופי - מה גם שאחרי עשרות שנים בהן אנחנו חוטפים מהמשטרה, אנחנו מבינים הכי טוב בקורבנות!" מאות נהגים שהיו על איילון יצאו מיד מהכביש מחשש לחסימות מחאה. נציגי המפלגות הסרוגות והמפלגות החרדיות צייצו בטוויטר שמכיוון שמדובר באירוע דתי- פשוט שהכהן הגדול צריך להיות חובש כיפה, אבל לא הצליחו להסכים האם סרוגה או שחורה. והאם הוא צריך להיות בוגר מרכז הרב או הר המור, ספרדי או אשכנזי, מכניסט או בוגר ישיבת הסדר, תלמיד כיסא רחמים או פוניבז'.

מסביב למשיח החלו להתאסף הפגנות ענק. קבוצה אחת מחתה נגד העלאת מחירי הנדל"ן המטורפת שתתרחש כתוצאה מירידת בית המקדש ויוקר המחיה שצפוי לעלות, אחרים מחו על בחירתה של ירושלים, כרגיל, בלי להתחשב בפריפריה. מאות טבעונים מרחו דם מזויף על המדרכות והפיגנו על מנהג הקורבנות שצפוי להתחדש, פעילי איכות הסביבה מחו נגד האש היוקדת שעוטפת את בית המקדש ופולטת גזי חממה לאטמוספירה, ונוער מרצ התנגד לקביעה שגואל העם היהודי חייב להיות דווקא יהודי. המשטרה נאלצה להפריד בין מפגינים שהחלו לזרוק כיסאות אחד לכיוון

השני, פחי אשפה ותחנות אוטובוס הוצתו, קללות איומות הוטחו בכל מי שהציע שהכהן הגדול יהיה מהמחנה שלו והמפלגות הדתיות איימו להפיל את הממשלה ולצאת לבחירות חוזרות.

המשיח הביט סביב. הוא עצם את העיניים בייאוש, הזיל דמעה, נקש באצבעו והחזיר את העולם כמה ימים אחורה. הוא חזר לשבת מתחת לכיסא הכבוד ואמר "כל שנה אותו דבר".

דיון – רק אני צודק?

לאחר הקראת הסיפור נפתח דיון בנושא היחס לדעות השונות משלנו. נכוון את הדיון בעזרת השאלות הבאות:

בעם ישראל כיום יש הרבה דעות ואידיאולוגיות שנראות לנו כסותרות זו את זו. האם אנחנו מסוגלים כקבוצה בעם ישראל, להבין את החשיבות של שאר האידיאולוגיות שהאחים שלנו דוגלים בהם? (לדוגמא: שוויון הוא ערך חשוב, האם אנחנו מסוגלים לכבד חלקים רבים מהעם שנושאים אותו? האם אנחנו מסוגלים להעריך את ההשקפה החרדית ואת הדגלים שהיא מרימה?)

- מה לדעתכם התפקיד של האידיאולוגיות האלה בעם ישראל (להתמקד בעיקר בטוב)?
- מה אנחנו כקבוצה יכולים ללמוד מהערכים שקיימים היום בעם ישראל (למרות שהם לפעמים נלקחו למקום מעוות)?
- נקודה למחשבה: כשאנחנו חולמים על הגאולה השלמה של עם ישראל, עד כמה אנחנו חושבים שהגאולה תכלול רק אותנו (או אנשים כמונו מהמגזר) או שאנחנו באמת מבינים שהגאולה תכלול את כל החלקים של עם ישראל?

סיכום:

הסיפור על המשיח המחיש את הדעות המנוגדות בעם, והוא בא להעביר את המסר שכל זמן שאין יכולת להקשיב ולכבד את הדעות השונות משלי, ובמקום הנכון – גם ללמוד ולקבל, המשיח לא יבוא (ואם הוא יבוא – מהר מאוד הוא ילך...). כמוכן שזהו נושא מורכב - כיצד נאבקים על דעתנו ולא מכופפים את עמוד השדרה הערכי, ומתי ואיך מקבלים – והתקווה היא שבעזרת הדיון הדברים התבררו מעט יותר.

פעולה ראשונה | שלישי | לראות גאולה בעיני החומר

מבוא לפעולה:

טוב, דיברנו על הגאולה הפרטית שלנו - המצבים בהם אנחנו מרגישים לא במקום, ועל התהליך שאנחנו יכולים לעשות כדי להתקדם. דברנו על החברה שלנו - על האחריות שיש לנו לקדם אותה ולגאול את המציאות שלנו, גם באופן מעשי.

בשבוע הקרוב נעסוק בגאולת העם והארץ - **נדבר על הצדדים החומריים והארציים של הגאולה שאנחנו חיים בה.**

האמת שהיה ראוי לעסוק בשאלה היסודית - מי אמר שאנחנו בגאולה? אבל מכיוון שאנחנו לומדים וחווים את הסוגיות הללו לא מעט, ננסה להכיר ולדון בצדדים שיותר נוגעים אלינו.

מטרת הפעולה:

נכיר ונדון בפער הגשמי-ארצי בין מצבו של העם בגולה למצבו לאחר ששב לארצו, ולאתגרים שיכולים להיווצר כתוצאה משינוי מבורך זה.

תקציר הפעולה

- נשחק את **משחק היציבות**, הממחיש את הצורך והצמא המתעוררים במצב של חוסר.
- **נדון** במצב של עם בגלות: מה חסר לו, מה קורה כשהוא חוזר לארצו, ומה האתגר שיכול להיווצר.
- נראה את דבריו של הראי"ה קוק **באורות ישראל**, בהם הוא מתייחס לאתגר זה.

משחק היציבות

עזרים: כסאות לפי מניין החניכים.

מפצלים את הקבוצה לשתי קבוצות, ומבקשים מכולם להעמד על הכסאות. כעת, על כל קבוצה לנסות להפחית את מספר הכסאות, ולהצטמצם למינימום האפשרי. הקבוצה שהצליחה להעמד על מספר נמוך יותר של כסאות היא המנצחת. (**הערה למדריך:** יש לשים לב שהמשחק מתנהל בזהירות, ללא חשש פגיעה כתוצאה מנפילה).

לאחר סבב אחד, נשחק שנית את המשחק, אך הפעם נעמיד כל קבוצה על יד קיר (ככל הנראה יותר חניכים יחזיקו מעמד על פחות כיסאות).

כאשר המשחק מסתיים, נשאל את החניכים: מה היה חסר לכם במשחק הראשון על מנת להצליח להחזיק עוד זמן? מה נתן לכם את זה בחלק השני?

דין – צבא ובטחון

ננהל עם החניכים דיון על הצורך בצבא ובביטחון: נבחר חניך שיקרא את הקטע וישאל את השאלות [נספח 1], ואנו נעקוב אחר הדיון ונחדד את השאלות במידת הצורך.

נסכם: כאשר עם ישראל בגלות, אין לו משמעות גשמית של עם. עם ישראל בגלות מתעסק בעיקר בלימוד תורה ובקיום מצוות (אגב, את רוב המצוות אי אפשר לקיים בחו"ל ובגלות...), והיציבות חסרה. הבסיס הגשמי חסר, וממילא גם הרוח חסרה! במשחק ראינו שכאשר אין בסיס חזק ויציב – קיר – אי אפשר לעמוד בצורה בטוחה.

המצב של עם ישראל

נקרא לקבוצה:

בכמה מקומות בתורה ובנ"ך מוזכר שעם ישראל עוד יחזור לארצו והמצב הכלכלי יהיה טוב. בסיום הפסוקים בספר דברים, העוסקים ביציאת עם ישראל לגלות בעקבות חטאיו, נכתב: "והותירך ה' אלוקיך בכל מעשה ידך, בפרי בטןך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך לטובה, כי ישוב ה' לשוב עליך לטוב כאשר שש על אבותיך" (דברים 7, ט).

גם בימינו, ימי שיבת ציון, אנו רואים שמצבו הכלכלי של עם ישראל טוב, הצבא עוצמתי ומתקדם, שפע של פיתוחים תעשייתיים וטכנולוגיים. מוזמנים להדפיס כמה נתונים ולהציג לקבוצה [נספח 2].

אתגרי החומר

בפרשת עקב נכתב:

"השמר לך פן תשכח את ה' אלוקיך... פן תאכל ושבעת ובתים טובים תבנה וישבת... ורם לבבך ושכחת את ה' אלוקיך..." (דברים 10, ב).

נשאל את החניכים:

- א. האם העיסוק בחומר חיובי? חשבו – כיצד ניתן להסיק שהתורה רואה בזה דבר חיובי? (תשובה - כל המצוות התלויות בארץ, כמו שמיטה ומעשרות, אומרות שצריך שתהיה לנו התעסקות בקרקע. צדקה היא עניין כלכלי. גם יישוב א"י מתעסק בעיקר בצד החומרי).
- ב. מהם הסיכונים הכרוכים בהתעסקות בחומר? איך אתם מרגישים אחרי שעבדתם קשה והרווחתם הרבה כסף?

נסכום: אז מצד אחד, השיבה של עמ"י לארץ והתעסקות בחומר – היא עניין חיובי המבטא יציבות. אבל מצד שני - הוא שוקע בו, וממילא קצת שוכח את היעוד שלו! מה עושים?

נקרא עם החניכים פסקה של הרב קוק, שבה הוא מנסה להסביר מדוע זה קורה (אורות; אורות ישראל ו, ד):

מפני הנטיה החמרית היתרה, שאיבדה את שווי המשקל לעומת הנטיה הרוחנית, הולכים עמים וכלים. **בישראל שווי המשקל חקוק בעצם טבעו.** אמנם זהו רק לענין שלא תשאר מחלת הנטיה היתרה קבועה באופן שאין לה רפואה, **אבל פגיעה מפני הנטיה היתרה פוגעת בישראל, ועוד ביותר משאר האומות,** מפני חריפות האופי שלו.

האליליות, שפגעה בנו כל ימי התקופה הארוכה שעד חורבן הבית הראשון, היתה תולדה מנטיה חמרית יתרה, והיא קבעה גם כן את תולדותיה באומה באופן המחולל מדות נשחתות רבות. בזמן הבית השני, שהאליליות נחלשה, יצאה הפגיעה הזאת להתגלות בצורתה של שנאת חנם, שלא היתה שום תרופה למחלה כי אם ע"י שבירת האומה, באופן **שלא יהיה לה ימים רבים מה לעשות בענינים חמריים בכללותה.** ונשארה פנית האומה כולה, בכל ימי הגולה הארוכה, רק לדברים נשגבים ונאצלים. **אמנם הנטיה היתרה היוצאת מהשווי אל הרוחניות ג"כ מזיקה הרבה,** עד שהיא מאבדת את ההוד האמתי מהרוחניות עצמה, ומ"מ בתור רפואה לנטיה חמרית מופלגת משמשת היא בכל אופן. על כן אע"פ שהיחידים נטו לחמירותם, כפי מדת הכרח החיים ותאותיהם, מכל מקום האומה בכללה לא היה לה שום עסק חומרי מאז גלותה.

והנה עתה בעת ההתעוררות של התחיה הלאומית, היא לנו האות שכבר נתרפאה המחלה הכללית, באופן שכבר ניתנה רשות לאומה להיות לה שיח בעיניים חמריים בכללותה. הנטיה הראשונה מההפלגה הרוחנית אל החמרית מוכרחת להיות בהפרזה קצת לצד האחרון, וזהו מקור חוצפא של עיקבא דמשיחא. מ"מ לא יארך הזמן של הנטיה הקיצונית הזאת, כיון שביסוד האומה מונח שווי המשקל. ע"כ אך ינוח הסער וילכו העיניים לצד המעלה והמשקל הראוי. בעלי ההשפעה צריכים למצא את האורה הרוחנית, שיש בנטיה החמרית, ואת מטרתה הפנימית, וכפי מה שיגלו זה ברבים כן תתרפא מחלת החוצפא ותאבד את סימניה הרעים, ותתעורר האומה בכלל למציאותה הטבעית, ויגלה עליה הדר נשמתה.

[הסבר וסיכום אפשר לראות בנספח 3]

סיכום:

גאולת ישראל מתחזקת, עם ישראל שב לארצו ומתעסק בעניינים של עם עצמאי – כלכלה, צבא, מדינה ועוד. זה גאולה! זה דבר טוב! עם ישראל שב למקום שהוא צריך להיות בו, אבל יש פה אתגר, יש פה "סיכון" שהקב"ה מצווה אותנו להתמודד איתו - בעצם היותנו על פני האדמה.

אז מה אתם אומרים? אנחנו נשכח?

שנזכה לעשות חיל, ולזכור תמיד את ה' אלוקינו, ולדעת שהוא נותן לנו את הכוח לעשות!

נספחים

נספח 1

על הצורך של אומה בצבא ובטחון

"שוב דברנו בנינו.. אני החייל הבייניש, שמאמין שמדינת ישראל היא חלק מתהליך הגאולה, שרואה בהתגייסותי זכות, והוא - עולה מבריטניה, חרדי שהגיע לצה"ל כי ראה בזה זכות, אבל הוא לא למד את מה שלמדנו על המצווה לשמור על עם ישראל, ועל כך שהמלחמה כיום היא ממש מלחמת מצווה... הוא למד, שאם כולם ילמדו תורה אז לא יהיה צריך את הצבא של הציונים..."

שאלה לדיון: האם אתם חושבים שהצורך בצבא היא מציאות דיעבדית? נסו לחשוב מה מרגיש החייל השני ביחס לשליחות שלו בצה"ל?

המשך: "נסיתי לענות לו, אבל לא כל כך ידעתי מה לומר. לא זכור לי שהיתה תשובה נגד הטענה הזאת... נכון, אני יודע שזו מלחמת מצווה, אבל אולי באמת אם כל עם ישראל היה לומד תורה ושומר מצוות לא היינו צריכים צבא...? בלילה, נזכרתי בגמרא שמספרת שהיו במלכי בית דוד כל מיני דרגות - היה את חזקיהו המלך שהיה צדיק וגדול, וכשבא צבא אשור לכבוש את ירושלים עשה ה' נס ובלילה כשכולם ישנו הרג בהם מלאך ה'. אבל דוד המלך, שהיה משיח ה' ועל זרעו אנחנו מתפללים שיבוא למלוך עלינו, דוד המלך אמר: "ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד כלותם", והגמרא אומרת עליו שהדרך שלו להילחם בעצמו ובכוחותיו - היא המעלה העליונה. בבוקר אמרתי לו שהוא לפחות כמו חייל בצבא דוד המלך. ובכל זאת, דוד היה חתיכת מלך... אני זוכר שאורו עיניו".

שאלה לדיון: על חזקיהו המלך הגמרא אומרת שאפילו לא היה צריך להתפלל, אלא הנס קרה במיטתו... האם זאת לא מעלה גדולה יותר? למה אנחנו לא שואפים אליה? למה דוד המלך הוא בחיר המלכים ובדרכו - לרדוף ולנצח - בחרו חז"ל?

נספח 2

נתונים - ישראל סיפור הצלחה

גידול באוכלוסייה

מאז תחילת המאה ה-21 מספר תושבי ישראל עלה מ-6.2 מיליון ל-8.6 מיליון. התוצר הישראלי הגיע ליותר מ-300 מיליארדי דולרים. תוצר לנפש של כ-36 אלף דולר בשנה, המעמיד את ישראל במקום ה-24 מבין 187 מדינות. גם החרם הכלכלי על ישראל בכלל לא מורגש ע"י המגזר העסקי. בישראל פועלות כבר יותר מ-350 חברות בינלאומיות מובילות.

אבטלה נמוכה

שיעורי האבטלה ממשיכים לרדת לתחתית של כל הזמנים: 4.3% בלבד. שיעורי ההשתתפות בכוח העבודה ממשיכים לעלות ל-64%. מגמות טובות בהרבה מאשר ב-OECD שם שיעורי האבטלה עומדים בממוצע על 6.2% ושיעורי ההשתתפות

בכוח העבודה של 60%. בולטות במיוחד נשים חרדיות ששיעור ההשתתפות שלהן בכוח העבודה קפץ ל-71%, גבוה בהרבה מהמוצע של הנשים הישראליות ששיעור ההשתתפות שלהן בכוח העבודה הוא 58%.

לימוד תורה בישראל

מנתונים שנאספו על-ידי 'איגוד מנהלי הישיבות', עולה כי 158,497 תלמידים שוקדים על תלמודם ב-734 ישיבות קטנות וגדולות. מדובר בעליה של 19,850 תלמידים מאז אשתקד. אז עמד מספרם על 138,647 בני תורה. (משנת תשע"ח, אתר בחדרי חרדים)

שיעור ילודה

בישראל שיעור הפיריון לאימהות בגיל 15-49 הוא הכי גבוה בקרב המדינות המפותחות. מספר הילדים מהמוצע עומד בישראל על 3.1, לעומת הממוצע של מדינות ה-OECD העומד על 1.7 ילדים. אחרי ישראל נמצאים ברשימה טורקיה (2.2), מקסיקו (2.2) ואירלנד (2). את הרשימה חותמת קוריאה עם ממוצע של 1.2 ילדים בלבד.

מוזמנים לחפש בגוגל: "ישראל סיפור הצלחה" וללמוד עוד על איזה זכות זיכנו ה' להיות בדור שעם ה' כל כך מצליח ומתקדם...

נספח 3

סיכום וביאור הפסקה

הרב קוק מסביר שבשל גדולתו של עם ישראל, הפגישה שלו עם הדברים נעשית בצורה חזקה. לכן, הפגיעה שלו מהאלילות יותר גדולה מאשר שאר האומות. בשל כך, בעקבות הקלקול הוא מוכרח להתרחק מהחומר. כך מצאנו את עצמינו בגלות מתרחקים מכל משמעות של חומר **בצורה לאומית** (צבא אדמה כלכלה וכו'). כמובן שהאדם הפרטי המשיך להתעסק בחומר (אחרת לא יכול להתקיים). כאשר אנחנו זוכים בימינו לחזור ולהתעסק בחומר ובגשמיות כעם חופשי בארצו, יכולה להיווצר תנועת מטוטלת חזקה – מעבר חד ממצב של חוסר גשמיות לאומית, למצב של יתר גשמיות. משם מגיעה החוצפה של עקבות משיח. אבל הרב קוק מנחם אותנו, שהאיזון מוכרח לחזור - כי עם ישראל קשור לרוחניות וצריך אותה.

פעולה שניה | שבת | ושב ה' את שבותך

מבוא

אנחנו מדברים על גאולת העם והארץ, למדנו על גאולה "חומרית" שהיא הקומה הבסיסית של גאולה, על האתגר שבה, אבל גם על ההיגיון שעם שלא התעסק בחומר כלל יחזור לטבעו בצורה "קיצונית" ואח"כ יתאזן...

בפעולה זו נעסוק בהתקדמות הרוחנית הקיימת בארצנו (והיא קיימת! כך מוכח מכמות הישיבות שיש במדינת ישראל, תקציבי עולם הישיבות, כמות החוזרים בתשובה, האחוזים שמגדירים את עצמם מסורתיים ועוד), אך עם זאת נתמודד גם עם אתגרי הדור - ההתמודדויות שאנחנו פוגשים, שגורמות לנו לשאול: איפה זה משתלב בתהליך הגאולה?

תקציר הפעולה:

בפעולה נראה את קומת הרוח ההולכת ונבנית בעם ישראל בארצו, יחד עם האתגרים וההתמודדויות שקיימות.

נציג נתונים העוסקים במצב לימוד התורה במדינת ישראל והקשר של עם ישראל למסורת בעזרת הצגה - "תקשורת ופנטומימה".

ננסה להעלות בעצמנו אתגרים שעם ישראל מתמודד איתם ביחס לקיומו, ולקשר שלו לתורה (נביא דוגמא אחת ועוד רעיונות לפיתוח).

גאולת הרוח – הצגה, תקשורת ופנטומימה

נבחר חניך שישימש קריין חדשות, חניך נוסף שיעשה פס קול דרמטי ברקע, ומתורגמן לשפת הסימנים (מומלץ אחד שיעשה את זה מצחיק...)

"קול ישראל מ-(המקום בו אתם גרים) שלום רב, השעה שתהיו בני אדם והנה החדשות הטובות, תחילה עיקרן..."

על פי נתוני הלמ"ס, שזה ר"ת של הלשכה המרכזית לסטיסטיקה אבל הלמ"ס נשמע יותר טוב וגם למנהל אין כוח להגיד כל הזמן את כל הטקסט הזה לכן הוא אומר הלמ"ס, אם כן, לפי הנתונים של הארגון הזה, העם היהודי היושב בארץ ישראל פולח על פי הגדרותיו הוא, ונמצא שכ-25% מגדירים את עצמם מסורתיים, כ-16% דתיים מאוד ודתיים, וכ-14% מגדירים את עצמם חרדים.

ולעניין אחר: על פי נתוני משרד החינוך, בישראל 54 אלף תלמידי ישיבה רווקים, ועוד 96 אלף רווקים היושבים ולומדים תורה. תקציבי הישיבות במדינת ישראל לרווקים שבניהם (התקציב שמגיע לישיבות) עומד על 300 מליון בשנה, ואילו לאברכים (בלי קצבאות ילדים) התקציב שתומך בהם ללמוד תורה עומד על כ-900 מליון בשנה. יש שיגידו, שתקציבי ענק אלו לא נתנו באופן ממשלתי בשום תקופה בהיסטוריה כדי לממן לימודי תורה.

וכעת קבלנו נתונים מעניינים: על פי נתוני הלמ"ס, כן... אותה לשכה מרכזית ל.. לא משנה... על פי נתוני מחקר, כרבע מליון יהודים בישראל, שהם 5.7% מכלל האוכלוסיה, מגדירים את עצמם חוזרים בתשובה.

ולעניין שמירת המסורת: על פי מחקר נערך בשנת תשע"ד, 73% מהיהודים בישראל צמים ביום כיפור, רובם המוחלט כי זאת המצווה. כ-96% אחוז מהישראלים מלים את בנם, וכ-93% אפילו לא התלבטו אם לעשות זאת.

נראה אם כן שגם כיום, עם כל האתגרים והקשיים ולמרות כל מי שמנסה להשפיע עלינו, עם ישראל חי ורוצה להיות מחובר לתורה למצוות, למסורת ולמורשת. התחזית לשנים הקרובות: נמשך להתפלל שכולנו נהיה יותר קשורים לה' יתברך.

עד כאן החדשות מפי... תודה ל... על התרגום החינני לשפת הסימנים (הוצאת את העין לסאונדמן...) ול... על הליווי הקולי ברקע...."

שמענו את הנתונים! התורה נמצאת בעם ישראל, המדינה מכירה בלומדי התורה ומשקיעה סכומים לא קטנים בכלל לטובת העניין, עם ישראל הוא עם המחובר למסורת ושומר אותה!

נקרא לקבוצה:

"בעקבות העליות הגדולות ותקומת ישראל בארצו, התפתחו הישיבות וקול התורה גדל והלך. מספרים שכשקמה המדינה, פנה החזון איש לבן גוריון וביקש ממנו שיפטור כמה מאות בודדות של תלמידי ישיבה מלהתגייס, על מנת להקים מחדש את עולמה של

תורה לאחר השואה והגלות. בן גוריון לא סירב, בחושו שזה מספר זניח שתוך כמה שנים יעלם. בלי להכנס לשאלה אם בני ישיבות צריכים גם להתגייס במהלך או לאחר לימודם, אין ספק שמחשבתו של בן גוריון הייתה טעות. קול התורה גבר, וכמו שראינו - יש עשרות אלפי לומדי תורה ומאות רבות של ישיבות."

קשיים בתהליך הגאולה

אך עם כל זה אנחנו יודעים שיש קשיים ומאבקים:

נציג בפני הקבוצה שלושה נושאים, ונדון באתגרים הרוחניים שעומדים בפני עם ישראל.

לפניכם נושא אחד מפורט כדוגמה, ובהמשך מובאים כמה רעיונות שאותם תוכלו לפתח:

מצב היהודים בגלות

ב"ה, אנחנו חיים בארץ אבל לא כל היהודים זכו או בחרו לעלות. ידעתם כמה יהודים יש בארצות הברית למשל? ובכן, על פי מחקר של מכון המחקר והמידע של הכנסת בשנת תש"פ (2020) נאמד מספר היהודים בארצות הברית בין 6 ל-7.5 מליון, תלוי בסקרים. רק כ-40% מצעירי יהודי אמריקה מגדירים את עצמם יהודים בהקשר של הדת היהודית, ולא משויכים לשום הגדרה דתית (שאר היהודים מתחלקים בין רפורמים [כ-30%] אורתודוכסים [9%] וקונסרבטיבים [17%]). ההתבוללות בקרב יהודי אמריקה מעוררת עוצב ופחד: בשנת 1989 18% מקרב היהודים התחתנו עם גויה ואילו בשנת 2020 61% אחוזים!!! אנחנו מאבדים את אחינו מבלי שאף אחד ישמע...

שאלות: מה גורם ליהודים להתחתן עם גויה? (הוא לא מרגיש הזדהות עם הערך של שמירה על העם היהודי, ובטח שלא מקיים מצוות). מה אפשר לעשות עם המצב הזה? לפני שדנים ונאבקים ברפורמים - ראינו כמה יהודים אין להם שום הגדרה והשתייכות קהילתית? והמצב של הצעירים? מה אנחנו יכולים לעשות עם זה?

התמודדויות נוספות רוחניות (איך מציגים נושאים שונים: איסוף מידע או קטע קריאה, לעורר שאלות ודיון על הנושא, ולסכם... אפשר גם להתפלל על זה):

- א. ידיעת מסורת ישראל ומחויבות לה בתוך יהודי ארץ ישראל שאינם שומרים את כל המסורת (כמה ילדים לומדים תורה? כמה ילדים מתחברים לחגים וליהדות?)
- ב. התמודדויות הנוער הדתי - כן, אנחנו! עם מה אנחנו נפגשים ברחוב, איזה התמודדויות יש לנו. מצב הנשירה מעולם קיום המצוות...
- ג. תנועות של הרס המשפחה - מה אנחנו יודעים על זה (ממולץ להתיעץ או לחשוב מה ואיך פותחים נושאים כאלה בהתאם לגיל החברה ורמת הרצינות והידע).

סיכום:

נקרא לחניכים, או שנבקש מאחד מהחברה לקרוא את הקטע הבא:

שבנו לארצנו. בעינינו אנחנו רואים נבואות מפורשת על תחיית הארץ, שיבת עם ישראל לארצו, שפע כלכלי, השפעה אדירה על העולם (שעוד נעסוק בה) וכן - גם קול תורה שנשמע בארצנו. אבל ראינו גם אתגרים: התבוללות בעולם, התמודדות שלנו עם חוסר הידע בעם ישראל. עם זאת אל לנו להתייאש! שהרי גם זה נבואה: שהרי כבר בתורה נאמר לנו: "וְעִנְתָּה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעַד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ" (דברים לב, כא). גם הנביא ישעיהו מנבא שתורת ישראל תהיה לנצח ותישאר תמיד בפיהם של עם ישראל, הוא מנבא שתמיד יעסקו בתורה ודברי התורה לא ישתכחו. וכך כותב הנביא: "וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִוְתָם אֲמַר ה' רוּחִי אֲשֶׁר עָלַיךְ וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זִרְעֶךָ וּמִפִּי זֵרַע זִרְעֶךָ אֲמַר ה' מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם" (ישעיהו נ"ט, כא).

שבוע רביעי הגאולה העולמית

שבטים גלעד-דביר

פעולה ראשונה | שלישי | איך מתקנים את העולם?

מבוא

בפעולה זו נסביר לחניכים שבכוחם לשנות את העולם, ולא בשמיים היא! נקרין סרטון קצר לחניכים, נספר סיפור בצורה מיוחדת, ונעבד אותו יחד איתם.

סרטון – כל חלק חשוב

יש להיערך מראש עם אמצעי שבו נקרין את הסרטון (במידה וזה לא מורכב - מומלץ להיעזר במקרן, אבל אפשר רק במחשב).

הסרטון נקרא: "כל חלק חשוב".

סיפור פעיל – תיקון העולם

לאחר הקרנת הסרטון, נספר לחניכים סיפור העוסק בתיקון העצמי כדרך לתיקון העולם. את הסיפור נספר בצורה מיוחדת: נחלק לחניכים דף ובו הסיפור [נספח 1], כאשר בתוכו משובצים סימונים שונים (%&@#), בכל סימון שאליו מגיעים במהלך הסיפור על החניכים להגיב באופן מסוים. זו דרך מצוינת לשמור על הקשב והערנות של החניכים.

מה קיבלנו?!

כדי לתקן את העולם, יש לנו יכולת השפעה ישירה. כל צעד שאנו עושים - מקדם את העולם ומשפיע על כל מי שסביבנו. ככל שנחיייה בתחושת שליחות כזאת, נשפיע על כל העולם ונטה אותו כלפי הטוב!

סיכום:

ראינו איך אנחנו חלק מהתמונה השלמה, וכיצד יש בכוחנו להשפיע ולהופכה מחסר למושלם!

שמענו סיפור, והשתתפנו יחד בתהליך שמחבר אותנו יחד למשימה של תיקון העולם.

מקרא:

- מחזיאת כף.

Ⓐ - רגיעה עם הרגליים ברצפה.

& - "געגע" כמו ברווז.

% - "וום וום" כמו מכונית.

הסיפור:

מדען אחד # חי בדאגה מבעיות העולם ⒶⒶ, והיה נחוש בדעתו למצוא להן פתרון &. הוא עבד ימים ולילות במעבדה שלו % כדי למצוא תשובות לספקות שהציקו לו # Ⓐ #. יום אחד %, בנו בן ה-7 פלש למקום ההתבודדות שלו & %, נחוש בדעתו לעזור לאביו בעבודתו #.

המדען, Ⓐ מוטרד בגלל ההפרעה % & ניסה לשכנע את בנו ללכת לשחק במקום אחר Ⓐ # &. כשראה שזה בלתי אפשרי &&, חיפש משהו שיספק לילד תעסוקה ויסיח את דעתו # % #. הוא הוציא מחוברת שמצא דף עם מפת העולם # Ⓐ # Ⓐ, גזר אותה לגזרים קטנים & %, נתן לילד גם נייר דבק ואמר לו: "אתה אוהב פאזלים, נכון? & & הנה לפניך עולם מפורק וגזור לגזרים % % %, נראה אם אתה יכול לתקן אותו Ⓐ Ⓐ Ⓐ".

המדען היה בטוח שבנו יהיה עסוק במשימה ימים רבים & % Ⓐ # Ⓐ #, אבל לאחר שעה שמע את בנו הקורא לו: "אבא, % % סיימתי # # Ⓐ # Ⓐ #. הצלחתי להרכיב את כל הפאזל" # # # #. האב לא האמין & & % לא ייתכן שילד בן שבע, שמימיו לא ראה את מפת העולם ויכול להרכיב אותה מחדש. Ⓐ Ⓐ Ⓐ להפתעתו, הילד הרכיב את הפאזל באופן מושלם & &. כל החתיכות היו במקומן. % "לא ידעת איך נראה העולם", אמר האב לבנו, "איך הצלחת?" # # Ⓐ "אבא", אמר הילד, Ⓐ Ⓐ # "אמנם לא ידעתי איך נראה העולם & &, אבל כאשר תלשת את הדף מן החוברת % %, ראיתי בצידו השני תמונת אדם. # # Ⓐ # Ⓐ כשנתתי לי לתקן את העולם, ניסיתי, אבל לא הצלחתי. זה היה הרגע בו נזכרתי בתמונת האדם מן העבר השני & &. הפכתי את כל הגזרים והתחלתי לתקן את האדם, % & # # שאני יודע איך הוא אמור להיות % #. כשהצלחתי לתקן את האדם,

הפכתי אותו וראיתי שהצלחתי לתקן את העולם". # # # # # % % % & & & ...&

פעולה שניה | שבת | גואל ישראל

מטרת הפעולה:

להדגים לחניכים את הקשר בין גאולת עם ישראל לבין תיקון כל העולם.

תקציר הפעולה:

נשחק משחק שממחיש את השפעת התקדמותנו על סובבינו,

נזכיר לחניכים את הפעולה של יום שלישי ואיך זה מתחבר אלינו,

ונעבד יחד את נושא החודש.

משחק – תופסת שעון

נשחק תופסת אבל עם טוויסט מיוחד: בוחרים כיכר או שטח שניתן לרוץ סביבו בבטחה (לדוגמה גן משחקים). כל החניכים רצים נגד כיון השעון, חוץ מהתופס שיכול לרוץ לשני הכיוונים. מי שנתפס צריך לקבל 3 כיפים מאותו אדם (כיף אחד בכל סיבוב). מי שהשתחרר צועק: 'מצטרף' וכך יודעים שהוא הצטרף למרוץ. מטרת התופס לתפוס במקביל שלישי מחברי הקבוצה (אם יש הרבה חניכים אפשר למנות כמה תופסים), מומלץ להגדיר זמן משחק שבו ניתנת אפשרות לתופס לתפוס שאם לא עמד בו אז שאר הקבוצה ניצחו.

שימו לב: חשוב שהסיבוב לא יהיה גדול מדי, אחרת החניכים יתעייפו ולא יצליחו לשחק כ

מה היה לנו כאן?

קצב ההתקדמות של החניכים לאורך זמן נתן את היכולת לצרף חניכים נוספים למרוץ, וככה הם לא נשארו מאחורה. זאת הדרך היחידה לניצח במשחק!

הסיפור הזה הוא הסיפור של עם ישראל: עם ישראל מתקדם מבחינה רוחנית וגשמית, והוא מזרים את הכוח לכל העולם. מדינת ישראל היא 'אור לגויים',

ומתפקדת כלב הפועם של כל העולם.

מדינת ישראל היא מהמדינות המתקדמות בעולם, עם מספר המצאות ופיתוחים מרשימים - בתחום הרפואי, הטכנולוגי, החקלאי, פיתוח כלי נשק, אפליקציות ועוד המצאות רבות!

סיכום הפעולה:

דיברנו על תיקון האני כתיקון העולם, רצנו וסחפנו איתנו קדימה לעבר הניצחון את כל מי שמרגיש תפוס בדרך (גם אם היה צריך לגשת אליו שלוש פעמים...) עיבדנו הכל יחד לנושא החודש - 'גאולה' שקשור אליי, אל משפחתי וחבריי, אל עמי ואל כל העולם.

משהו נוסף:

מכיוון שזו הפעולה האחרונה בנושא, מומלץ לעבור עם החניכים על סיכומי הפעולות שהיו וכך לשזור את המסרים הנלמדים מחודש ארגון תשפגאולה!

שבטים הראל-נווה

פעולה ראשונה | שלישי | בעיתה אחישנה

מבוא:

מדריך יקר! הידעת? בדרום קוריאה חיים קרוב ל-50 מיליון איש, וכמעט כולם לומדים גמרא בבית. כמעט בכל בית בקוריאה הדרומית ישנו תלמוד מתורגם. אף שלא כמו בישראל, גם האימהות הקוריאניות לומדות בו ומספרות מתוכו לילדיהן הצעירים.

מה מושך 50 מיליון אנשים, ללמוד את התלמוד של אומה שמונה בקושי 15 מילון איש?

מטרת הפעולה:

- החניכים יכירו בתרומת עם ישראל לגאולה של כלל העולם.
- החניכים יבינו כיצד הם יכולים לתרום לגאולה של העולם.
- החניכים ילמדו שיש מועד גאולה שנקבע מראש, אך המעשים שלנו יכולים לקרב את המועד.

"טועמיה חיים זכו"

לפני החניכים נכנסים לסניף מסדרים שולחן מלא בממתקים, עוגיות ושתייה מתוקה (כן, זה יקר ואין הרבה תקציב - תביאו קצת ותקנו בתקציב של חודשיים, זה שווה את המסר!).

כשהחניכים נכנסים, שואלים אותם אם הם רוצים לאכול, הם כמובן אומרים שכן... מודיעים להם שהם יכולים לאכול רק בעוד 7 שעות. הם מתמרמרים וכועסים ואז נותנים להם אופציה לעשות משימות, ולקרב את זמן האכילה. ניתן

לחניכים משימות ערכיות לעשות [מצורפות דוגמאות בנספח 1, ניתן להוסיף משימות לחניכים בהתאם לשבט שלכם].

הערה למדריך: כדאי לתת לחניכים את הממתקים רק לאחר סוף הפעולה, על מנת למנוע פיזור של החניכים.

לתקן את העולם

נושיב את החניכים במעגל ונשאל אותם:

כשהקב"ה אומר לאברהם אבינו: "לך לך מארצך ממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך" - צא מכל המוכר והידוע, עזוב הכל ולך, ושם אני אעשה אותך לגוי גדול. **מדוע עם ישראל צריך להיות גדול?** למה לא מספיק שיהיה אברהם אחד? מה תפקידו של עם ישראל?

לאחר שנשמע את תשובות החניכים, נסכם ונענה:

התורה הקדושה עונה לנו על השאלה הזאת: "...ונברכו בך כל משפחות האדמה". מטרתנו של עם ישראל היא **להשפיע על העולם**, לא להישאר בתוך התיבה ולשמור רק על הבית, אלא לצאת ולהאיר את העולם. זה כל כך עמוק, שאנחנו אפילו אומרים זאת כל תפילה: "לתקן עולם במלכות שדי" - לתקן את העולם, לא רק את עצמנו. מה אתם חושבים, שהגאולה של עם ישראל מספיקה? מה פתאום! אמורה להיות גאולה כלל עולמית! מה אתם חושבים יהיה בגאולה הזאת?

הנביא ישעיהו מביא לנו שני תיאורים:

"הַדְּבָר אֲשֶׁר חָזָה, יִשְׁעִיהוּ בֶן-אֲמוּץ, עַל-יְהוּדָה, וִירוּשָׁלַם. וְהִיא בְּאֶחָרִית הַיָּמִים, כִּכּוֹן יְהִיֶה הַר בֵּית-ה' בְּרֹאשׁ הַהָרִים, וְנִשְׂא, מִגְּבְעוֹת; וְנָהְרוּ אֱלֹוִי, כָּל-הַגּוֹיִם. וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים, וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל-הַר-ה' אֶל-בֵּית אֱלֹוִי יַעֲקֹב, וִירֹנוּ מִדְּרָכָיו, וְנִלְכֶה בְּאַרְחֹתָיו: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וְדָבַר-ה' מִירוּשָׁלַם. וְשִׁפְט בֵּין הַגּוֹיִם, וְהוֹכִיחַ לַעַמִּים רַבִּים; וְכַתְּתוּ חֲרָבוֹתֵם לְאֵתִים, וְחַנִּיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמְרוֹת -- לֹא-יִשָּׂא גּוֹי אֶל-גּוֹי חָרֵב, וְלֹא-יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה" (ישעיהו ב')

וגר זאב עם-כֶּבֶשׂ, וְנֹמֵר עִם-גְּדֵי יִרְבֵּץ; וְעַגְל וְכִפִּיר וּמְרִיא יַחְדוֹ, וְנֹעַר קֶטָן נֹהֵג בָּם. וּפְרָה וְדָב תִּרְעִינָה, יַחְדוֹ יִרְבְּצוּ יִלְדִיהֶן; וְאַרְיֵה, כִּבְקָר יֹאכַל-תֶּבֶן. וְשַׁעֲשַׁע יוֹנֵק, עַל-חַר פִּתָן; וְעַל מְאוֹרֹת צְפֹנוֹי, גְּמוּל יָדוֹ

הָדָה. לֹא-יָרְעוּ וְלֹא-יִשְׁחִיתוּ, בְּכֹל-הָר קִדְשֵׁי: כִּי-מְלֵאָה הָאָרֶץ, דַּעַה אֶת-ה', כַּמִּים, לַיָּם מְכַסִּים (ישעיהו ו"א)

הנבואות מתארות כיצד בזמן הגאולה, העולם יגיע לשלמות: כל הגויים יבואו ללמוד תורה בירושלים, והם יאמרו אחד אל השני: אנחנו רוצים ללמוד את דברי הקב"ה. כולם יעלו אל ירושלים, לא יהיו מלחמות בין אנשים ואת כל כלי הנשק האנשים יהפכו לכלי יצירה (אתים ומזמרות - שבהם מעבדים את האדמה ויוצרים חיים).

ולא רק האנושות תיוושע: אפילו בעלי החיים ישנו את טבעם, ויפסיקו לטרוף אחד את השני ואת בני האדם; זאבים לא יטרפו כבשים, ואריה יאכל קש כמו בהמות. תינוקות ישחקו עם נחשים והם לא יכישו אותם, בכל הארץ לא יהיו מזיקים. **זהו מצב של שלמות אלוקית!**

סיכום

עם ישראל נדרש להוביל את העולם למצב של שלמות וגאולה.

במשחק הבנו שהגאולה היא בידיים שלנו, ואם נרצה - נוכל להביא את הגאולה. לא רק את הגאולה שלנו, אלא גאולה כלל עולמית, גאולה שלמה שבה לא יהיו מזיקים לא בבני אדם ולא בבעלי החיים.

נספחים

נספח 1

משימות לדוגמא:

- להתפלל ערבית / מנחה במניין - חצי שעה.
- להגיד שלושה דברים טובים על מי שלידיך - רבע שעה.
- להכין מורל חדש לשבט - חצי שעה.
- לכתוב מכתב תודה לאמא ולאבא (להביא אותו בסוף הפעולה) – שעה.
- לקרוא חמישה פרקי תהילים – שעה.
- לנקות את הסניף / חצר / גינה - חצי שעה.
- לקבל על עצמנו קבלה טובה (בלי נדר) כשבט - שעה וחצי.

פעולה שניה | שבת | קמעא קמעא

מבוא

שבת ארגון מטבעה היא שבת עמוסה, שבה כמעט ואין זמן להעביר פעולה. הפעולה הקרובה היא פעולה קצרה, שניתן להעביר בזמן קצר בהתאם לשבט שלכם.

סבב – מה למדנו החודש

נושיב את החניכים ונשאל אותם: מה למדתם החודש?

נערוך סבב שבו נראה מה החניכים ספגו וקיבלו במשך החודש האחרון, בדגש על הנושא החודשי – הגאולה.

סיפור – כמו במבוק

לאחר הסבב נקרא עם החניכים את הסיפור הבא:

היה היה אדם שהתחיל לאבד תקוה,
הוא חשב על כל ההחלטות שקיבל על עצמו בשנה שעברה,
לצערו שום דבר בחייו לא השתנה -
הוא נישאר אותו אדם, עם אותן הבעיות ואותם החסרונות,
היאוש כירסם בליבו עד שפנה להיתעץ עם רבו.
הרב הקשיב ושאל:
האם ידוע לך כמה זמן לוקח לבמבוק הסיני הענק לצמוח
עד לגובה של בניין?
בשנה הראשונה - משקים ומדשנים את השתיל הזעיר...
וכלום לא קורה.
ממשיכים להשקות ולדשן אותו במשך שנה נוספת,
ואחריה עוד אחת... ועוד אחת...
ועדיין שום דבר לא קורה!

ואז בשנה החמישית - הבמבוק מזנק לשמיים,

ובתוך שישה שבועות צומח לגובה 30 מטרים!

נעצור ונשאל את החניכים: **כמה זמן לוקח לבמבוק לצמוח?**

לאחר התשובות של החניכים נמשיך לקרוא את הסיפור:

אם כן כמה זמן לוקח לבמבוק לצמוח לגובה שכזה?

"שישה שבועות" עונה האיש.

"זאת הטעות שלך" ענה הרב "זה לוקח חמש שנים".

אם בשלב כלשהו במשך אותן השנים

האיכר היה מפסיק להשקות את השתיל הרך –

הוא היה נובל ומת.

ומה באמת קרה במשך השנים האלה?

מתחת לפני האדמה התפתחה רשת מסועפת של שורשים,

שתוכל לתמוך בצמיחתו המתפרצת של הבמבוק.

צמיחה מצריכה סבלנות והתמדה.

כל טיפת מים חשובה!

כל צעד קטן משפיע לטובה.

יתכן ולא תבחין מיד בהבדל, אבל הצמיחה מתרחשת.

אל תתיאש, בנחישות עיקשת המשך לטפח את שורשי השינוי.

בסופו של דבר תפרוץ גם אתה,

ותגיע לגבהים עצומים.

הרבה פעמים אנחנו רוצים כבר את הגאולה. אנחנו ממש רוצים את בניין אריאל,

ולא מבינים - **למה המשיח לא מגיע?** למה עדין לא כל הארץ שלנו? למה יש

פיגועים?

אבל חייבים לזכור, שהקדוש ברוך הוא הוא שאחראי, והוא מקדם את הגאולה בקצב שלו – כלומר שלנו. כמו הבמבוק, הקב"ה משקה אותנו כל רגע ורגע, במסירות ובהתמדה. בצעדים קטנים והרבה פעמים בלתי נראים הגאולה מתקדמת, ויום אחד נסתכל סביבנו ונבין: אנחנו בגאולה!

קטע – קמעא קמעא

נקרא עם החניכים קטע שכתב הרב זאב קרוב ז"ל על גאולת ישראל:

"כך גאולתן של ישראל באה קמעא קמעא – לאט לאט. לא מפני שאין ביד ה' לעשות זאת מהר יותר, אלא שדברים מסובכים וגדולים צריכים להבנות בצורה איטית, מתוכננת ומחושבת.

גאולת ישראל משולה לריקוד: שני צעדים קדימה, צעד אחורה. הצעד לאחור הוא לקיחת תנופה לפעם הבאה, להתמודדות החדשה. הגאולה כוללת בתוכה גם את מה שנראה בעינינו נסיגה וירידה. זו ירידה לצורך עליה. "בגאולתנו זאת העתידה, בהגלות הגואל האחרון...זה יהיה הגואל נגלה וחוזר ונכסה..." (רבנו בחיי שמות ה', כ"ב).

לא קל להושיב במקום אחד, קבוצות של יהודים שנפגשים זה עם זה לאחר פרידה ארוכה. הגלות פגעה בנו בחוט השדרה הלאומי והרוחני שלנו, וכעת אנו במהלך שיקום. צריכים להתרגל לחיות בסדרי גודל של עם, ולא של קהילה או קבוצה. לא הורגלנו שנים רבות בשלטון מרכזי ועצמאות מדינית בארץ ישראל. הפעם האחרונה שזה קרה היה בתקופת בר-כוכבא, וגם אז לא בהצלחה גדולה. גאולה דורשת סבלנות מיוחדת, סבלנות של גאולה. אי-אפשר לדחוף את המשא הכבד הזה בלי שהעם בשל לכך. לא מספיק שקבוצת יהודים רצה קדימה ומבררת לעצמה את הלכות הגאולה, מיישבת את הארץ במקומות חדשים, כל זמן שהעם כולו לא אחריה. לגאולת ישראל יש קצב משלה. קצב איטי אך מעמיק. **איטי אך שורשי.** כולם, כל עם ישראל חייב להיות שותף בו".

(הרב זאב קרוב / מעט מן האור)

סיכום

איזה חודש היה לנו! בשבוע הראשון התחלנו להכיר את הנושא – "גאולה", ישבנו ושיחקנו, למדנו ונהנינו...

בשבוע השני לא רק שלמדנו, אפילו יצאנו להתנדבות ב _____ ותרמנו ממש לחברה, דאגנו לגאולה של הסביבה שלנו!

בשבוע שעבר דיברנו על הגאולה של כל עם ישראל, ויצאנו למרוץ הגאולה, היה ממש ממש כיף!

והשבוע אנחנו מסכמים את החודש בכך שהגאולה לא מסתכמת רק בעם ישראל, היא צריכה להיות גאולה של כל העולם! גם אם זה לוקח זמן – אנחנו יודעים שהיא רבה והולכת!

שבטים מעוז-נחלה

פעולה ראשונה | שלישי | גאולת העולם – אנחנו בדרך!

מטרת הפעולה

לאחר שעסקנו בפעולות הקודמות בגאולה של עם ישראל, בפעולה הזו נעבור למטרה גדולה יותר - הגאולה של העולם כולו. מטרת הפעולה היא להבין מה זה אומר בכלל 'גאולה של העולם' ולהבין יחד עם החניכים איפה אנחנו היום, ולאן העולם מתקדם.

תקציר הפעולה

- נצפה בסרטון (באורך של 10 דק').
- לאור הסרטון נדבר עם החניכים על התקדמותו של העולם לגאולה השלמה.

סרטון – מה יהיה בסוף

יש להיערך מראש עם אמצעי שבו נקרין את הסרטון (במידה וזה לא מורכב - מומלץ להיעזר במקרן, אבל אפשר רק במחשב).

נצפה עם החניכים בסרטון 'מה יהיה הסוף?', העוסק בגאולה העתידית [חפשו ביוטיוב, או העזרו בקישור שבנספח 1]

סבב - מתקדמים

נושיב את החניכים במעגל, ונבקש שכל חניך ייתן דוגמא לדבר אחד שקיים היום בעולם ולא היה מצוי לפני מאה שנה, ויסביר למה בזכות זה העולם כולו נמצא במקום טוב יותר.

(דוגמאות: תוחלת החיים, שפע במזון, מחשבים, רפואה מתקדמת, אמידות כלכלית, תחבורה, ריבוי לימוד התורה, ידע מצוי בשפע)

סיכום

נסכם ונחדד אצל החניכים את ההבנה שהגאולה - שמתבטאת בהתקדמות החמרית של העולם - מטרתה בסוף היא גילוי מציאות ה' בעולם. ובזה נעסוק בפעולה הבאה...

נספחים

נספח 1

קישור לסרטון:

<https://www.youtube.com/watch?v=UeVDzbEBhw0>

או סרקו את הברקוד:

פעולה שניה | שבת | הבשורה שלנו לעולם

תקציר הפעולה

נשחק משחק בשם 'המאפיה', ונדבר על המשמעות שלנו כעם ישראל כלפי העולם.

משחק – 'מאפיה'

לצורך המשחק יש להצטייד בחבילת קלפים.

המשחק דומה למשחק המפורסם 'מאפיה', אך בגרסה מעט שונה, להלן ההוראות.

הכנה: כל השחקנים יושבים במעגל, והמנחה מחלק קלפים שהוכנו מראש לפי מספר המשתתפים. הקלפים הם: נסיך (אחד), מלך (אחד), אס (אחד), וכל השאר הם קלפים 1-10 (אין חשיבות להבדל בין המספרים). אין להראות לשחקנים האחרים את הקלף. כל קלף מייצג דמות שונה: נסיך- מאפיה קטנה, מלך- מאפיה גדולה, אס- בלש, כל שאר הקלפים- אזרחים. במשחק תיערך 'מלחמה' בין המאפיות לאזרחים, כאשר האס - הבלש, נחשב גם הוא אזרח ונמנה עם האזרחים.

מהלך המשחק: השחקנים מניחים את הקלף בסמוך אליהם, וממלאים את הוראות המנחה. המנחה פותח: "כולם להוריד ראשים". "כעת, מאפיות להרים ראש" (המאפיות רואות אחת את השנייה, ובכך הן יודעות עם מי הן משחקות ומול מי הן משחקות. כמובן, יש לשמור על שקט וחשאיות) "מאפיות להוריד ראש". "מאפיה קטנה להרים יד, בלש להרים ראש" (הבלש רואה אותה מבלי שהיא רואה אותו, וזה ישמש בהמשך רמז לאזרחים) "מאפיה קטנה להוריד יד, בלש להוריד ראש". "כולם להרים ראשים".

שלב הקריינות הראשון נגמר, וכעת המשחק מתחיל: בכל סבב ניתן "להרוג" שני משתתפים. הראשון נהרג ברוב קולות לאחר עריכת דיון של המשתתפים, החושדים שהוא המאפיה. ההרג עצמו מתבצע על ידי לקיחת הקלף של השחקן והנחתו באמצע המעגל (בשלב זה עדיין לא חושפים את הקלף). השני נהרג ע"י המאפיות: המנחה מורה לכולם להוריד ראש, ומהמאפיות לבחור את מי הם בוחרים "להרוג". גם כאן, לוקחים את הקלף ומניחים במרכז המעגל. לאחר שכולם הרימו את הראשים, המנחה מערבב את שני הקלפים וחושף אותם – באופן שכלל המשתתפים לא יודעים מה שייך לכל אחד (כמובן, גם השחקנים שמהם נלקח הקלף שותקים).

כעת שוב חוזרים לדיון בין השחקנים והורגים על ידי רוב קולות, ולאחר מכן על ידי המאפיות, וכן הלאה.

המטרה: נצחון של האזרחים ייחשב רק כאשר הצליחו להרוג את שתי המאפיות במהלך המשחק, ואם אחת מהן נשארת עד סוף המשחק –

ייחשבו המאפיות כמנצחות. שחקן שנהרג אינו צריך להוריד יותר את הראש עם כולם, אבל חלה עליו חובת השתיקה עד סוף המשחק.

יהודי אני!

לאחר סיום המשחק נשאיר את החניכים במעגל, ונגיד שוב "כולם להוריד ראשים". כעת נחלק להם מחדש פתקים שהוכנו מראש, ובהם המילה 'יהודי'. נבקש מכל החניכים להרים את הפתקים ולפתוח עיניים.

סיכום

נדבר עם החניכים על המשמעות של היותנו שייכים לעם ישראל:

אנחנו בתור עם ישראל קבלנו תפקיד, אפילו בלי שאנחנו מודעים לכך, ממש כמו לקבל 'פתק' שמחייב אותנו לתפקיד מסוים. מהות התפקיד היא - "לשאת את דבר ה' בעולם". בגלל שזה התפקיד שלנו כעם, **אנחנו פועלים לאורו, פעמים רבות אפילו ללא מודעות לכך**. אפשר לראות את זה בבירור בהיקף ועוצמת ההשפעה של עם ישראל בעולם, על אף הכמות הקטנה מבחינה מספרית.

היהודים לאורך הגלות היו שותפים לבשורות של חירות, חופש וצדק, אפילו שלא במודע, שכן יש לעם ישראל אחריות לגאול את העולם ולהפוך אותו למקום טוב יותר. כיום אפשר לראות כיצד כל פעולה שעם ישראל עושה במדינת ישראל מעוררת את תשומת הלב של העולם כולו. הסיבה לכך היא, שיש לנו את הזכות לשאת בתפקיד של הבאת דבר ה' לעולם, וזהו הדבר שיגאל את העולם כולו ויוביל אותו למקום האמיתי שלו. לכן, בגאולה השלמה, כל העולם ירצה לשמוע מעם ישראל את דבר ה'.

חב"ב

פעולה ראשונה | שלישי | מגאולת ישראל לגאולת העולם

מטרת הפעולה

להכיר את התקדמות העולם בשנים האחרונות (מבחינת בריאות, טכנולוגיה, מזון, ואפילו מוסריות צבאית...)

ולהבין - לאן אנחנו שואפים? (נכון יהיה הר בית ה'...)

תקציר הפעולה

- א. נשחק את משחק המעגלים, בעזרתו נכיר תחומים בהם העולם התקדם במהלך השנים, ונדון בהם.
- ב. נקריא מהתנ"ך את הנבואה על ביאת הגויים ללמוד מעם ישראל, ונבין את משמעותה.
- ג. נסיים בסיפור מדהים של הרב שמואל אליהו, שהשאיר אותו בפה פעור...

משחק המעגלים

לפני הפעולה יש להכין את כרטיסיות הנושאים [נספח 1].

נחלק את הקבוצה לשתי קבוצות שוות, וניצור שני מעגלים – אחד פנימי ואחד חיצוני, כאשר הפנים אחד כלפי השני, כך שיווצר מעגל זוגות. כל זוג מקבל פתק ובו קטע העוסק בנושא מסוים שהתפתח בעולם בשנים האחרונות, ובסופו שאלות מנחות, בהם ידונו במשך דקה (או כל זמן אחר שיוגדר). בתום הזמן המנחה מוחא כף, הזוג מניח את הפתק על הרצפה ביניהם, וכל מעגל זז לכיון שונה. המטרה – שכל המשתתפים יפגשו עם כל הנושאים, תוך כדי גיוון בזוגות.

(הערה למדריך: בקבוצה גדולה אפשר להתחלק לשלישיות או יותר, כך שהמעגל הפנימי זז במקום אחד כל פעם, אבל המעגל החיצוני זז שני מקומות).

יש למה להתקדם

נקרא לקבוצה את נבואת ישעיהו על אחרית הימים (מומלץ להדפיס ולחלק את המקור למשתתפים)

הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעִיָּהוּ בֶן אָמוֹץ עַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: וְהָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יְהִיָּה הַר בֵּית ה' בְּרֹאשׁ הַהָרִים, וְנִשְׂאָ מִגְבְּעוֹת, וְנִהְרָו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם: וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לָכוּ וְנַעֲלֶה אֶל הַר ה', אֶל בֵּית אֱלֹקֵינוּ יַעֲקֹב וִירֵנוּ מִדְרָכָיו, וְנִלְכֶה בְּאַרְחֻתָיו, כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה, וְדָבַר ה' מִירוּשָׁלַם: וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם, וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים, וְכַתְּתוּ חֲרָבוֹתָם לְאַתִּימִים, וְחִנִּיתוּתֵיהֶם לְמַזְמְרוֹת, לֹא יִשָּׂא גּוֹי אֶל גּוֹי חָרֵב, וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה: (ישעיהו פרק ב')

בפסוקים האלו אנחנו רואים קשר בין המציאות שהר בית ה' הוא המקום המשמעותי ביותר, אליו באים העמים ללמוד את דרך ה' ואת תורתו, לבין המציאות של השלום העולמי והפסקת המלחמות.

נשאל את הקבוצה:

האם אתם חושבים שיש לנו מה לעשות כדי לקדם את הנבואה הזאת?

וברמה האישית - מה אנחנו יכולים לעשות? איך אנחנו יכולים להתכונן? (אם אתם מגיעים למסקנה שאין לנו מה לעשות - אתם מוזמנים להמשיך לסיפור של הרב שמואל אליהו, וגם אם החלטתם שיש - אתם מוזמנים כי זה סיפור מאלף...)

אנחנו מוכנים?

כולנו מכירים את הרב שמואל אליהו, רבה של צפת וחבר מעצת הרבנות הראשית, את התורה שהוא מלמד, את האור על הפנים שלו והחיוך לכל יהודי... ובכן, שמעו סיפור שהוא סיפור:

יום אחד הרב קיבל פניה מאיש דת אמריקאי שרוצה להיפגש איתו. הרב תהה על מה יש לו לדבר עם אדם כזה, אך הסכים להיפגש. כאשר הגיע, אמר האמריקאי לרב: "תחת הנהגתי יש עשרות אנשי דת, אשר משמשים כמנהיגים למיליוני אמריקאים. אנחנו מדברים איתם על התפקיד של העם היהודי, ועל הייעוד שלו.

אנחנו קוראים להם את הנבואה בספר זכריה: "כה אמר ה' צבקות, בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשנות הגוים ויחזיקו בכנף איש יהודי לאמר נלכה עמכם כי שמענו אלקים עמכם" (זכריה ח, כ"ג)

"אתם מבין מה זה אומר הרב?" שאל איש הדת, "זה אומר שאנחנו נרצה לשמוע מה יש לתורה שלכם לתרום לעולם. שאנחנו נרצה ללמוד מכם איך להתנהג ואיך להתייחס למציאות החיים בעולם הזה..."

המשיך האמריקאי לספר לרב שמואל על ההשפעה שלו ב"קהילות" שהוא מנהיג, ושאל: "אז ביום שנגיע ללמוד, ביום שנגיע לשמוע מכם, כדי שבאמת נצליח ללמוד, באתי לשמוע ממך: אתם מוכנים לזה?"

הרב שמואל מספר שהוא נשאר פעור פה... אבל את הסיפור הזה הוא מספר למורים, לרבנים וליהודים שבאים ללמוד תורה ולשמוע, ובסופו הוא שואל אותם - "נו.. אתם מוכנים לזה?"

סיכום:

בפעולה נחשפנו להתקדמות המדהימה שעובר העולם בעשרות השנים האחרונות. ראינו את נבואת ישעיהו המחברת בין מציאות של בית המקדש לתיקון העולם ברמה המוסרית. ניסינו להבין מה יש לנו לעשות עם זה, וראינו שיש אפילו גויים שרוצים לדעת האם אנחנו מתכוננים...

נספחים

נספח 1

נושאים בהם העולם התפתח

המצאת המנורה והטלגרף:

לפני כמאה וחמישים שנה הומצאה נורת הליבון החשמלית. באותה תקופה נכנסו לשימוש לראשונה מכשירי הטלגרפיה אשר בעזרתם ניתן היה לשלוח הודעות כתובות ללא העברה פיזית של אותיות והם סייעו בתפעול רכבות המשא בבטחה.

נסו לדמיין את הקשר בין היהודים שהגיעו לקונגרסים הציוניים בלי הטלגרף? **שאלה בשבילכם** איזה פלטפורמות יצירת קשר והעברת מידע אתם מכירים היום? איזה דברים טובים אפשר להעביר בהם? האם כל הטכנולוגיה הזאת מקדמת את מימוש הנבואה על שיבואו גויים ללמוד תורה?

פיתוח הקיטור:

פיתוח מנוע הקיטור הביא למהפכה התעשייתית - חלק ניכר מהעבודות שעד אז נעשו במשך אלפי שנים בצורה פרימטיבית הנשענת על כוח ידיו והספקו של האדם או בעל החיים (ולעתים

רוח או מים), הפך באחת מופעל בכוח המנוע העומד בקצב יצור מוגבר.

שאלה לדיון - הקיטור הביא לפיתוח הרכבות והספינות הגדולות והיציבות, ובהמשך לפיתוח החשמל... איך זה קידם את העולם ביחס לגאולה? חשוב על קיבוץ גלויות בלי ספינות רכבות (ולאחר מכן מטוסים)...

מהפכת הדפוס

אמנם במשך מאות שנים הדפיסו ספרים על ידי גילוף אותיות על לוחות עץ, אך לפני כמה מאות שנים שינה אדם אחד את כל התפיסה. במקום לגלף או לחרוט על לוחות מתכת, הוא יצר תבנית שאפשר לסדר בה אותיות וכך בקלות יחסית ובמחיר פחות - הוא שינה את ההסטוריה! בעקבות שינויים אלו הודפסו מליוני ספרים והידע התפשט להמון... אתם יכולים לנחש איזו ברכה זה עשה לעולם התורה.

שאלה - איזה ספרים אתם אוהבים ללמוד? מה איכות ההדפסה של הספר? האם לדעתך היה משנה אם הוא נכתב בכתב יד? היה לך קל ללמוד? יש מצב שהיית מוותרים על קריאה ולמידה של חלק מהספרים?

התפתחות הרפואה

בדורות האחרונים התפתחה הרפואה בצעדי ענק, והיום היא יודעת לטפל בתחומים בהם האנושות עמדה נבוכה כמו תמותת תינוקות, תוחלת חיים, דלקות ומחלות שנחשבו לחשוכות מרפא ואיימו על הנדבקים בהם. כיום תוחלת החיים גבוהה בהרבה ועוד עתידה לעלות, וכך גם איכות החיים, ויעילות החיסונים. גם הטיפול בנושא הכאב והסבל הגופני והנפשי התפתח מאוד.

שאלה - מה אתם אומרים על עולם שיש בו חיים ארוכים? האם זה יכול להעיד על מצבו של העולם מבחינת רווחתו ושגשוגו (איכות החיים בו)?

הקמת האו"ם

את ארגון האומות המאוחדות אנחנו פוגשים בחדשות בדור"כ בהקשרים לא מחמיאים. הם לא תמיד הוגנים לישראל, בכל זאת גויים ויהודים לא תמיד היו סיפור אהבה, יותר נכון כמעט תמיד לא... אבל בשנת 1945 לאחר מלחמת העולם השנייה, הוקם הארגון במטרה לפתור בעיות שנוגעות לעולם כולו, ולנסות למנוע מלחמות נוספות. לא חייבים לאהוב את כל המעשים כיום של האו"ם, אבל צריך לדעת שבאו"ם הייתה ההצבעה ההסטורית להקים מדינה ליהודים (בתאריך המפורסם כ"ט בנובמבר...) חשבו על זה: רוב המדינות שהיו אז, הצביעו בעד לאפשר לעם היהודי להקים את ביתו! זו הייתה בהחלט יד ה'... בנוסף, הרעיון לנסות ולמנוע מלחמות יחד ולקדם את העולם הוא דבר מבורך והתקדמות אדירה לעולם טוב יותר, עם הרבה פחות שפיכות דמים. אבל... ידעתם שרוב ההתעסקות של המועצה לזכויות אדם באו"ם מוקדשת לישראל? לספר לעולם למה ישראל היא מקום לא מוסרי, בזמן שבאפריקה ובסוריה נרצחים אלפי אנשים במלחמות אזרחים...

שאלה לדין - האם אפשר להצליח לראות את המורכבות של המעשים באו"ם? או שמבחינתנו מעשי הרשע שלהם מוחקים את המעשים הטובים או מטשטשים את הסיבות הטובות להקמתו של הארגון?

מהפכת המזון

בזמן שמומחים הזהירו מפני רעב עולמי בעקבות גדילתו של המין האנושי, החלו מדינות מפותחות לעזור למדינות מתפתחות להתמודד עם מצוקת המזון, ולפתח בעזרת מדע וטכנולוגיה חדשנית, דרכי התמודדות עם מזיקים, מערכות השקיה, ועוד. כך הגדילו את יצור החיטה והדגנים במאות אחוזים, ובזכות זה מדינות ענק כמו הודו ופקיסטן הצליחו להתגבר על פער היצור שלהם אל מול הביקוש למזון.

מהפכה זאת ממש קידמה את העולם במיגור הרעב והחשש שלא ישאר אוכל להאכיל בו את המין האנושי. לפעמים קיים אתגר במציאות שגורם לנו לחשוב מה עלול לקרות. ה"מומחים" שקבעו שאוכלוסיית העולם גדלת בקצב שלא יהיה ניתן לספק לו אוכל, הציעו להגביל ילודה - דבר שנוגד לחלוטין את הציווי לאדם: "פרו ורבו ומלאו את הארץ..."

נסו לחשוב על עוד תחומים שבהם אתם מכירים פחד ואתגר ממצב שיכול להיות בעולם. איך אתם חושבים שאפשר להתגבר עליו מבחינת האמונה שלנו? (רעיונות - בטחון המדינה, התחממות העולם, חילון, מאבקי תרבות עם רעיונות מעוותים).

פעולה שניה | שבת | "במלכות ש-די!"

מבוא

אנחנו עומדים אחרי חודש של פעולות ותוכן בנושא גאולה: תחילה התחברנו לצדדים האישיים שמרגישים בגלות בפיזור, שלא נמצאים במקומם ולמדנו להתחבר אל הגאולה שבנו. לאחר מכן התנדבנו ולקחנו חלק בארגונים בחברה שלוקחים אחריות על התיקון הזה, על הקידום של העולם מבחינת חסד. המשכנו ודנו בצדדים שונים של הגאולה בעם ישראל השב לארצו בדורנו אנו, ולסיום דיברנו על גאולת העולם - על השאיפה שהעולם יגיע למקום מתוקן. **בפעולה האחרונה נרצה לברר את המטרה, ואת היעד אליו אנחנו שואפים!**

ביררנו מהי גאולה ומהי התקווה לגאולה, ועסקנו גם באחריות שלנו לקחת חלק בתיקון. אבל לאן הולך התיקון הזה?

מטרת הפעולה:

להכיר את כוחו של העם היהודי לשנות ולקדם את העולם, ולברר את המטרה שאנחנו שואפים אליה.

תקציר הפעולה:

בעזרת קטע על היהודי שלא נח לרגע אף לא בגלות, נברר את ה"די-אן-אי" של עם ישראל העוסק תמיד בתיקון העולם, ונערוך בירור בקבוצה מהי המטרה של התיקון אליו אנחנו שואפים, בעזרת השוואה בין רעיונות ממקורות זרים למסורת היהודית.

קטע - היהודי שלא נח לרגע

העולם משתנה. רוחות סוערות פוקדות אותנו ומשנות את פניו: מלחמות, כיבושים, מגפות ואירועי טבע גדולים ומרשימים אשר משנים את העולם. ממלכות אשר רק ההסטוריה עוד נושאת את שמם, תרבויות שנכחדו, עמים שישבו על אדמתם הוחלפו באחרים. רק עם אחד עודנו. מלווה הוא את כל ההסטוריה האנושית המוזכרת... נרדף, מושפל, מוכה ומדוכא אך לבסוף הוא זה אשר

נשא בפי כל. לעיתים קראו לו "בעיה", אולם בו בחרו מנהיגי העמים להשתמש בכוחותיו ויכולותיו הנדירות להנהגת עמם וארצם. החל מיוסף הצדיק שניהל את האימפריה המצרית בשעותיה הקשות, דרך האברבנאל שר האוצר בארמון הספרדי, הרמב"ם שהיה רופאו של המלך, עוד מאות יהודים חכמים, ישרים ואמיצים, ועד ג'ארד קושנר יועצו של נשיא ארצות הברית לשעבר...

בכל מקום שניתן לו לפעול - פעל העם היהודי, שינה ופרץ דרך, ובדרך כלל, מתוך שנאה, קנאה ופחד חנקו הגויים התורנים באותו הדור את היהודי היושב בתוכם. זה היה תסריט כתוב מראש: צמיחה ופריחה, ואח"כ צרות וגירוש. אבל זה לא עזר להם. היהודי תמיד מצא דרך לפרוח. לשנות. להקדים את זמנו ולהוביל את המהפכה הבאה. את הרעיון של שחרור עבדים לא הגו בארצות הברית; הם למדו זאת מהתביעה של משה לפרעה בציווי ה'. כך גם הרעיונות המוטמעים בנצרות ובאסלם, השואבים וגונבים רעיונות אלווקיים מהתורה ומדברי הנביאים...

הכול מדברים על המהפכות שקרו בעולם. הצרפתית, הרוסית, התעשייתית, האורבנית, הפמיניסטית, הטכנולוגית ועוד. אך לא מדברים על מה שאפשר לכנות "המהפכה היהודית", שפרצה באמצע המאה ה-19, כשהיהודים החלו לצאת מהגטאות ולהתערות בחברה הנוצרית. לאחר דורות רבים שבהם חיו מחוץ לחברה או כנרדפים, החלו היהודים למלא בהדרגה תפקיד מרכזי כמעט בכל תחומי החיים, הן כיהודים והן כמומרם. זה קרה בפוליטיקה (בנג'מין ד'יזראלי, הרצל, טרורסקי), בכלכלה (משפחת רוטשילד ורבים אחרים), בתעשיית הרכב (ממציא האוטומוביל הראשון היה יהודי, זיגפריד ליפמן מרקוס), במדע (איינשטיין), בפסיכואנליזה (פרויד), ברפואה (קרל לנדשטיינר ופאול ארליך), בפילוסופיה (לודוויג ויטגנשטיין), בספרות (היינריך היינה, מרסל פרוסט, פרנץ קפקא ועוד), בציור (מודיליאני, שהגדיר עצמו "צייר ויהודי"), במוזיקה (פליקס מנדלסון, ג'ורג' גרשווין, ארנולד שנברג, ליאונרד ברנשטיין ועוד), בקולנוע (יוצר הסרט "קזבלנקה" מייקל קורטיז, שהוא למעשה מנו קמינר, בן למשפחה אורתודוקסית; האחים קורדה שיצרו את הסרטים "האדם השלישי", "הנרי השמיני", "הגנב מבגדד" ועוד), בתיאטרון (שרה ברנאר) ובקומיקס (הידעתם שיוצריהם של

סופרמן ובאטמן היו יהודים, עד שיוזף גבלס ימח שמו הכריז ש"סופרמן הוא יהודי?" קרל לנדשטיינר היה אבי עירוי הדם, פאול ארליך אבי הכימותרפיה, ליאון טרוצקי אבי המהפכה הקומוניסטית, גרגורי פינקוס וקארל דג'ארסי אבות הגלולה, פריץ הבר אבי הלוחמה הכימית (שתרם תרומה עקיפה לדיראון עולם להמתת יהודים בציקלון בי), פרנץ קפקא אבי ספרות האבסורד, רוזלינד פרנקלין פענחה את מבנה הדנ"א, וכמובן אלברט איינשטיין אבי תורת היחסות שהולידה גם את פצצת האטום יחד עם יהודי נוסף, לואי סילרד. ועוד אינספור גאונים נוספים הפזורים בספר, כמו שמיים הזרועים בכוכבים.

ועוד לא דברנו על עולם התורה היהודי שהשכיל את עם ישראל: בזמן שהעולם כולו שקע בבערות מוחלטת, ילדים יהודים למדו קריאה וכתובה ושקעו בלימוד תורה. לא דברנו על עם ששימר וחיפש שנות מסורת ענפה ומרשימה בת שנות אלפים של מחשבה, לימוד עיוני חריף ונוקב ושירה מקורית.

משהו בדי אן אי היהודי שונה. אתם לא יכולים להתכחש לזה.

אבל אל לנו להתבלבל. היהודי לא מסוגל לשבת בשקט - כי הוא נולד לשנות! הוא מרגיש שחסר משהו מרכזי שיש לתקן ולשפר. הוא לא מוכן לשבת על השמרים. למעשה, את התקווה הזאת אומר יהושע בתפילתו - תפילת 'עלינו לשבח': "אנחנו מקווים לה' אלוקינו... לתקן עולם". גם היהודי המרוחק מזה, המתכחש ליהדותו - ממשיך בעצמותיו את התקווה - לתקן עולם... זה כל כך חזק, עד שהגויים ממש חקרו את המגמה הזאת, ויש לה שם: "הגניוס היהודי". כן - הגן היהודי...

(חלק מהפרטים נלקחו מאתר מקור ראשון: "תקופת הגאונים, החומרים שממנו עשוי הגניוס היהודי" מאת ירון אביטוב)

דיון - אבל מה המטרה?

נקרא קטע קצר שנלקח מאתר יהודי כלשהו ונדבר עליו:

"ברוח חזונו של נביאי ישראל, מדגישה היהדות את ערכי המוסר והצדק החברתי, המגולמים ב"מצוות שבין אדם לחברו". היהדות

מדגישה את האחריות החברתית של היחיד, הקהילה והציבור, ומעודדת את המחויבות לערך היהודי המכונן של 'תיקון עולם'."

נשאל את החניכים: על איזה מצוות מדובר בקטע? האם הם מסכימים עם הרעיון שקראנו?

ובכן... הקטע הזה נלקח מאתר התנועה הרפורמית, ועבר עיבוד קל. הנה הוא לפניכם בשלמות:

"ברוח חזונם של נביאי ישראל, מדגישה היהדות המתקדמת את ערכי המוסר והצדק החברתי, הגלומים ב"מצוות שבין אדם לחברו". היהדות הרפורמית מדגישה את האחריות החברתית של היחיד, הקהילה והציבור ומעודדת את המחויבות לערך היהודי המכונן של 'תיקון עולם'."

אנחנו חלוקים על הרפורמים ביסודות של הדברים: הרפורמים מנתקים את האמונה ואת "היהדות שלהם" מהמסורת ומהמחויבות ההלכתית, הגיורים על פי הבנתם לא כוללים בהגדרה קבלת עול מצוות, ובחלקים לא מעטים הזיקה לא"י לירושלים ולבית המקדש כלל לא קיימת. אבל כאן אנחנו רוצים לחדד דבר אחד - הרפורמים מאמינים במושג תיקון עולם - ולכאורה זה מושג נפלא!

נשאל את החניכים: מה חסר? חוץ מהביטויים "יהדות מתקדמת" ו"היהדות הרפורמית", עם מה אנחנו לא מסכימים בתפיסה שלהם?

משימה - עלינו לשבח

בתפילה שמיוחסת ליהושע בן נון, המנהיג היהודי הראשון שהנחיל ונלחם על ארץ ישראל, נפרשת לפנינו תקווה לתיקון עולם - קומה שלימה של תיקון, שמטרתו קבלת מלכות ה' עלינו ועל כל העולם כולו.

נקריא לחניכים את נוסח התפילה (מומלץ לפתוח סידורים / להדפיס מראש, שכן זה ישמש לעזר במשימה שבהמשך):

"עלינו לשבח לאָדון הכל לתת גדלה ליוצר בראשית שלא עשנו כגווי הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה שלא שם חלקנו כהם וגורלנו ככל המונם שהם משתחיים להבל וריק ומתפללים אל לא יושיע ואנחנו כורעים ומשתחיים ומודים לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ ומושב יקרו בשמים ממעל

וּשְׂכִינֵת עֲזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים הוּא אֱלֹהֵינוּ-אֵין עוֹד, אֲמַת מְלַכְנוּ-אֶפְס זולתו. כְּכַתוּב בְּתוֹרָתוֹ: וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהִשְׁבַּת אֶל לְבַבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֵל-לְהִים בְּשָׂמִים מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד.

וְעַל כֵּן נִקְוָה לָךְ ה' אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מֵהֵרָה בְּתַפְאֲרַת עֲזָךְ לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יִכְרַתוּן. **לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי** וְכָל בְּנֵי בִשָּׂר יִקְרָאוּ בְּשִׁמְךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בָּרֶךְ תִּשְׁבַּע כָּל לְשׁוֹן לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְרָ יִתְּנוּ וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עַל מַלְכוּתְךָ וְתִמְלַךְ עֲלֵיהֶם מֵהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הִיא וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלַךְ בְּכַבוֹד. כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ: ה' יִמְלַךְ לְעַלְמֵם וָעֶד וְנֶאֱמַר: וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד:

כעת, ניתן לחניכים משימה: נסו לחשוב - מה מההתקדמות העולמית כיום, מקדמת את השאיפה שלנו המוזכרת בתפילת עלינו לשבח? (ניתן להעזר בנושאים הבאים: הקמת מדינת ישראל; המצאת האינטרנט; התרחבות והתרגלות שימוש באפליקציית הזום; השפעת מדינת ישראל על תעשיית ההיי-טק העולמית; הסכמי השלום עם מדינות ערב-"הסכמי אברהם"; התחזקות המסורת והחיבה למסורת ישראל בקרב יהודי ארץ ישראל; השתלטות הנצרות והאסלם על הדתות עובדי האילים - האם זה עוזר ומקדם את התקווה להעביר גילולים מהארץ?; התפתחות של עולם הדמיון, סרטים, מציאות מדומה וכו' - הנביאים פעלו בעזרת כוח "המדמה"- האם יש קשר בין הדברים?)

סיכום:

היהודי שלא נח על שמריו, שרוצה לתקן, מתחיל לפעמים ממקום רחוק. הוא מקדם את העולם במנותק מהתקווה שנשאת בפנינו שלוש פעמים ביום - "לתקן עולם במלכות שד-י... יכירו וידעו כל יושבי תבל.. כי המלכות שלך היא!". אבל זאת היא תקוותנו, וזאת היא מטרת הגאולה, שכל השאיפה שהעולם יתוקן ברמה החומרית, שלא יהיה סבל חולי או מוות, שיהיה שלום - שיגור זאב עם כבש. כל הדברים הללו יקרו כאשר בעולם יכירו במלכות ה' והוא ימלוך עלינו לעולם ועד.

אז מה אנחנו יכולים לעשות ולקדם כדי להכיר לכל העולם את מלכות ה'?

